

להעיד על מעלת המלכות יתעלה אשר כבודו ראו עינינו ואת קולו מחוץ האש שמעו אזכירו.

וכרי להעיד אמת כבודת השליח המצוררת במחשבתנו הרשומה בנפשותינו, לא ע"פ אותותיו ומופתיו רק ע"פ עדותינו, עינינו ראו ולא זר ולעד לא עשה ולכן אחר את משה, ולהעיד על העם שקצלו החורב אשר מחשבתם קדמה בערם יולדו הדרי אל, אחר אל בני ישראל, ולהעיד על המקום שבו נחנו ובו חדרו רעיונינו הזכיר צהר סיני, שם כל יקר ראתה עיני, צריותי יקרו, שם נפשי ילאת בדברו, זרה מעציר והופיע מהר פארן ושם אחא אלי מרצות קדש, שם ראיתי רכב אלהים רבותים אלפי שאלן ה' גם סיני בקדש:

נביא ראוי לחדש דבר מעתה, אשר לוח ה' את עשה כדאי השליח לשולחו, את משה אל בני ישראל כדאי השליח למי, שנשתלח אלל, אל בני ישראל זכות ישראל גרמה, צהר סיני שכולן כאחרו צסיני ע"כ צמורת כהנים, וכונת המדרש הזה להם כי מה שנחתם הספר בלשון אלה המלות הים להורות כי המלות בלחיות קיימות לדורות כי כן מלת אלה בלשון עמידה וקיום לעד צדברים שקיומם לא ימוע ולא ימער בלשון הכי (בראשית ז') אלה תולדות השמים והארץ שהם עומדים לכלל מלך בריאתם וכן בישראל (צמדבר ז') אלה פקודי בני ישראל לבית אבותם והודיענו הכתוב הזה מי לוח צהר ועל יד מי ולמי ובאיזה מקום דבר פנים צפנים עמו, אחר תחלה אשר לוח ה'.

סליק ספר ויקרא

במדבר

ואחרי כן אשלח לרבים לידים ולרום הזכיר לשון לידה אחר לשון דינה כאדם המפנה גלי הצית וחוזר וסונה עוד עליהם אם נשאר עוד מהם שם, ובאור הכי כי הפלג והמאזנים וכל אצני כים אשר לה' הכל מעט כלומר דין אמת, ומה שהזכיר לשון כים לפי שהמנהג הוא לחת האצנים צחוק הכים כדי שישארו בנקיותן ולא יקצלו שום לכלוך ולא יהיו נסתקים צרוב ההתמדה שהאדם נסתמם צהר וכדי שיהיו מכוונים צמסקלן. ויחנן לפגש שיכלול עוד לשון כים לפי שהאצנים נחצאים ונסתמים צחוק הכים ואין אדם יודע מה צחוכו כי הם עמומים ונעלמים שם, כן המעט אשר לה' צאצני מעקלו נסתר ונעלם מן הצריות א"א לו לאדם לדעת זה כי כח השכל האנושי הוא דל ואין ידו מעגת איך הוא יתעלה שוקל מעשי הדריקים והרשעים והוא שאמר דוד ע"ה (תהלים ל"ו) לדקהך כהרי אל מעפעיק תהום רבה, צאח הכי כי לדקה ה' ומקדיו ורחמי צוהים ומפורקמים כהרי אל מפורקמים והנגלים לעין כל, אצל מעפעיו נסתרים ונעלמים

פלא ומאזני משפט לה' מעשהו כל אבני כים: שלמה המעיה כוון בכתוב הזה (משלי ט"ז) כי כל מעשיו של אדם נסקלים וכל המסקלות כולן הם לשם יתעלה, המסקל הגדול היחיד הוא הפלג גם המסקל הקטן שהם שנים וע"כ נקראים מאזנים בלשון כענין החיבור הנמלאת בכתובים צענין זה שהם מורות על שנים והנה הוא יתעלה שוקל פרעי המעשים כן בכל אצני כים, והכוונה בזה כי בשם שיש לו כל המסקלות מהגדול ועד הקטן יש לו כל האצנים מהגדול ועד הקטן שכולן כגון שהאמר מן הכבר שהוא שער המסקל הגדול עד האונקיא וחלי האונקיא ושלישתה ורביעיתה וכן עד סוף השער הקטן צחכלית, וכ"ז מעל להנין ולמורות כי הוא יתעלה שוקל העצרות כולן החמורות והקלות ומענין עליהן כפי גודל העצרה החמורה וכפי קטנות העצרה הקלה ואין שכתה לפכיו יתעלה, וראה שהוא יתברך חוזר לסקול העצרות הקלות אחר שסקל העצרות החמורות מה שאמר הנביא צסם הקציה (ירמיה ט"ז) הנני שולח לדיגים רבים נאם ה' ודיגום

(סמות ג') ויקרא אליו אלהים מחוץ הסנה, אח"כ דבר עמו במלכים שנאמר (סמות ז') ויאמר ה' אל משה ואל אהרן זארח מלכים, ואח"כ דבר עמו במדין שנא' (סס ד') ויאמר ה' אל משה במדין, ואח"כ דבר עמו צסיני שנא' (ויקרא כ"ג) וידבר ה' אל משה בהר סיני לאחר כיון שעמד אהל מועד אמר יפה הוא הלכיות שנא' (מכה ו') והלכע לכח עם אלהיך התחיל מדבר עמו באהל מועד, וכן אמר דוד (תהלים מ"ה) כל כבודך צח מלך פנימה ממשצלות זהב לבושה, צח מלך זה משה שנאמר (ישעיה י"ט) וסכרתי את מלכים ציד אדנים קסה, אלו המכות שצאו על המלכיים, ומלך עז ימשל צם זה משה שהיה מלכה של חורה שנקראה עוז שנאמר (תהלים כ"ט) ה' עוז לעמו יתן, וכתיב (משלי ח') צי מלכים ימלוכו לפיכך כל כבודך צח מלך פנימה, מכאן ארז"ל כל אשה שהיא מלכעת עלמה אפי" ישראלית ראוייה שתנשא לכהן גדול ויעמיד ממנה בנים גדולים שנאמר (תהלים מ"ה) ממשצלות זהב לבושה, אמר הקצ"ה זהו כבודך שיהא מדבר בפניה שנאמר (במדבר ז') וצא משה אל אהל מועד לדבר אהו ויסמע את הקול, ארז"ל אלו היו יודעין אומות העולם מה ציהמ"ק מועיל להן היו מקיפין אותו חילוח כדי לשמרו שהיה יפה להן יותר ממה שהיה יפה לישראל, שגם שלמה סדר בתפלתו (דה"צ ו') וגם אל הנכרי אשר לא מעמך ישראל הוא וגו' ואחת חשמע מן השמים ועשית ככל אשר יקרא אליך הנכרי, וצישראל כתיב (סס) ונחת לאיש בכל דרכיו אשר חדע את לבבו, אמר שלמה ע"ה רצון העולמים אם הוא ראוי הן לו ואם אינו ראוי אל תהן לו לפי שישראל מכיר הקצ"ה ויודע שהיכולת צידו ואם אין תפלתו כשומעת תולה בעלמו וצחטאיו, אצל הנכרי קורא חגר ואומר ציח ששמו הולך מסוף העולם ועד סופו כתיבתי צכמה דרכים וצחתי והתפללתי צחוכו ולא מלחתי צו ממש כמו שאין ממש צע"ז לפיכך ועשית ככל אשר יקרא אליך הנכרי, ילא תאמר צהמ"ק בלבד יפה להן אלא אפי" ישראל סאלמלא ישראל לא היה מער יורד לעולם ולא השמש זורחת אם לא צצבילן שנאמר (ירמיה ל"ב) אם לא צריתי וגו', ולעמיד לצא יראו האומות שהקצ"ה מדבר עם ישראל וצאים גם הם להדבק בהם שנאמר (זכריה)

הם כהנים רצה שאין אדם יודע לו סוף, וז"ש צמדקם לדקתך כהרי אל משפטיך מהום רצה, כשחמה מציא לדקה צעולם מפורסמה היא כהרים הללו אצל המשפטים הם כפחדים כהום רצה, כילד כשחרצה ירושלים צתשעה צאצ חרצה וכשהראה לו יחזקאל הפורענות הראהו צעסיני צחמיסי לחדש, אצל כצצא לגדל את ישראל הוא מפרקם את ישראל, צחיזה מקום צמדבר סיני, צחיזה יום צאחד לחדש, צחיזה חדש לחדש הסני, צחיזה שנה צשנה הסני, צחיזה דבר ללאהם מארץ מלרים, וז"ש (ח) וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר. צמדבר סיני צצו היה הר סיני: ובמד' צמדבר סיני צג' דצרים כחמה חורה צאם צמים צמדבר, צאם דכתיב (סמות י"ט) ותר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' צאם, צמים דכ' (סופטים ה') ה' צלאחד מעעיר צלעדך מעדה אדום ארץ רעסה גם צמים נעפו גם עצים נעפו מים, צמדבר דכ' וידבר ה' אל משה צמדבר סיני, ולמה כחמה צג' דצרים הללו לומר לך מה אלו חנם לכל צחי עולם אף החורה חנם לכל צחי עולם, וכה"א (ישעיה כ"ה) הוי כל למא לכו למים, ולמה צמדבר לומר לך שאין אדם קונה החורה עד שיעשה עלמו הפקר כמדבר: באהל מועד. הוא המסכן ומשעה שקראו משה שנא' (ויקרא א') ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לא דבר עמו אלא משה לפי שהכבוד שהיה צהר סיני הועתק שם וע"כ ילוי צכאן להגביל את המסכן שיהיו הלויים חוכים קציציו והזר הקרצ יומת כשם שהגביל את הסר ואמר (סמות י"ט) לא חגע צו יד, והזהיר על המסכן (צמדבר י"ח) ושמרהם את משמרת הקידש ואת משמרת המזבח כשם שהזהיר צהר סיני והכהנים והעם אל יתקו ולות עליו ולא יצאו לראות כשם שלוי צהר סיני (סמות י"ט) והכהנים והעם אל יתקו לעלות אל ה', ועור ילוי שימכו הלויים קציצ לאהל מועד והיו כ"צ אלק לויים כשם שיעדו עמו צהר סיני עשרים ושנים אלק של מלאכי הסרת הוא שכי (תהלים ס"ה) רכצ אלהים רצותים וגו', והיו ישראל ארצעה דגלים כשם שראו צהר סיני ארצעה מחכות שכינה: ובמדבר צאהל מועד עד סלא עמד אהל מועד דבר עמו צכנה שנא'

לכלול צבאות עליונים ותחתונים ויותר מזה
אמרו גלו למלכים שכינה עמם, ואין ספק
כי אחר שהשכינה עמם צבאות שלא לצאות
ד' מחנות שכינה עמם ומזה אמר צבאותם
שילאו עמם, ומה שיחזק לך זה לפי דעתי
מ"ש הכי ויהיו כל פקודי בני ישראל לבית
אבותם, הכוונה על לצאות מטה וחזר פעם
אחרת ויהיו כל הפקודים הכונה על לצאות
מעלת כי היו סוים צמקפר וזהו שלא הזכיר
כאן ישראל, והסתכל עוד אחר סדור המסעות
ותמלא הלשון הזה עלמו כפול הוא שאמר
(צמדבר ז') אלה פקודי בני ישראל לבית
אבותם, הם לצאות מטה, כל פקודי המחנות
ללצאותם, הם לצאות מעלה שד' מחנות שכינה:
(ג) מבן עשרים שנה ומעלה, לפי שאינו חזק
כל כך למלחמה אלא מנן עשרים וכו' שארז"ל
בן עשרים לדרוך: כל יוצא צבא, כל הראוי
ללחם צבא צישראל לחוליה ערצ רב: תפקדו
אוהם, לא אמר הספרו אותם כי לא היו
ישראל נמנין לגבולותם, אצל הזכיר לשון פקידה
שהוא ענין השגחה כלו' שיסגירו עליהם לידע
כמה הם וההשגחה הזו ע"י חלאי השקלים:
לצבאותם, כי היו לצאות רצות ויש לכל שצט
ושצט צבא גדול, ובמדרש תפקדו אותם ללצאותם
זשה"כ (ישעיה מ"ג) מאשר יקרת צעיני כצדק
ואני אהצתיך, א"ל הקצ"ה ליעקב יקר אחת
צעיני שקצעתי איקובין שלך צבא כצדק וצמק
המלאכים מקלסין אותי ואומרים (תהלים ק"ו)
צדק ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם,
יקר אחת צעיני שלכל אותה לא נחתי להם
מנין ולך נחתי מנין, משל למלך שהיו לו
ברכות הרבה והיו כולן מלאין חנו וקסין ולא
היה מדרקק צמניכן היחה לו גורן אחת מלאה
חטין אמר לצון ציתו מכה לי כמה כורין יס
צו כמה מודיאות יס צו, המלך זה הקצ"ה,
הגורן אלו ישראל שכל' (ישעיה כ"א) מרושתי
וצן גרתי, התצוה זה עם קדשו שכל' (ירמיה
ז') קדש ישראל להי ראשית הצואה, בן
ציתו זה מטה שכל' (צמדבר י"ז) צכל ציתי
כאמן הוא, כך העכו"ם נמשלים לחנו וקס
שכל' (איוב כ"א) יהיו כחצן לפני רוח וכמו
נכצחו קופה, וכתיב (עוזדיה א') וצית עשו
לקס, אצל ישראל חטים צדורים הם לדיקים
הם שכל' (ישעיה ס') ועמך כלם לדיקים
לעולם ירשו ארץ לפיכך הוא מדרקק צמנין
כלם

(זכריה ח') כלכה עמכם כי שמענו אלהים
עמכם: באחד לחדש השני, לוחו צחקון הדגלים
ואין יסעו ואין יחנו כי לא נסעו אלא עד
עשרים יום לחדש השני, ומה שנקמכה פרשה
זו של חומש הפקודים לפרשת המורה של
מעלה אמרו צמדבר ללמדך מה הקצ"ה יחיד
ואין לו המורה שכל' (שמואל א' ז') אין
קדוש כה' כי אין צלחך, כך לא ימיר ישראל
צאונה אחרת, וז"ש (סיר ז') דודי לי ואני
לו, אני קדוש ואחם קדושים אל המירוי כשם
שאין אני ממיר אחם, אחם קרוין לאן כשם
שאין ממירין צהמה צהמה כך אני ממיר
אחם: (ז) שאו את ראש כל עדת בני ישראל.
אין עליון של ישראל אלא צקיום המורה, וע"כ
אחז הכחוצ לשון שאו שהוא לשון כולל שני
ענינים דבר והפכו, האחד נשיאות ראש, והשני
הקרת הראש, וכן אמרו צמדבר שאו את ראש
אמר הקצ"ה לא חצתי אותה יותר מכם לפיכך
נחתי לכם חלוי ראש, כשם שיש לי חלוי ראש
על כל צאי עולם שכל' (דח"א כ"ט) לך ה'
המולכה והמחנא לכל לראש, לקיים מה שכל'
(תהלים קמ"ח) וירם קרן לעמו, וכה"א (דברים
כ"ח) ונחנך ה' אלהיך עליון על כל גויי
הארץ, הקרת הראש מלשון (צראשית מ') ישא
פרעה את ראשך מעליך כתי שכל' לקיסטיכר
ארים רישיה דפלן, ולכן אמר שאו ולא אמר
גדל או רומם כלומר אם זכו הרי לשון עלוי
אם לאו יסתלק עליון: ואמר למשפחות לבית
אבותם כי משפחה האם אינה קרויה משפחה:
במספר שמות, לא אמר צמקפר שמותם כמו
שכל' ושא את מוספר שמותם, יתכן לפרש כי
פקודי ישראל צקצלה המירה צסיני היו כנגד
פקודי מחנות המלאכים שכל' שם צמקפר
הקדוש והיה המוספר צמחנות ישראל צד' דגלים
כמקפר המלאכים שצארצע מחנות שכינה, וע"כ
אמר צמקפר שמות כלו' צמקפר שמות המלאכים
כי היו ישראל צאותו מעמד הקדוש מלאכים
גופניים כמקפר המלאכים המשרתים צמרום
וז"ש תפקדו אותם ללצאותם כלו' כנגד צבאות
השמות שהזכיר כי ישראל לצאות מטה כנגד
לצאות של מעלה ואומר הכחוצ (שמות ז')
והולאתי את לצאותי את עמי בני ישראל.
ויש להחצונן צכחוצ שכל' (סס י"ז) ילאו כל
לצאות ה' מארץ מלרים והיה ראוי לומר ילאו
כל לצאות ישראל אצל אמר כל לצאות ה'

כלם: (י) לבני יוסף לאסרים. אחר שהזכיר בני לזה תחלה הזכיר בני יוסף, והזכיר אפרים קודם מנשה כי כן עשה יעקב אביהם שכלומר (זרעית משה) וישם את אפרים לפני מנשה, ואח"כ הזכיר בני זכרון ולכבוד רחל הקדימה לבני השפחות, ואח"כ הזכיר בני השפחות והתחיל מידן שהוא זכור השפחות ולרף לו אשר שהוא חונה זרעו על דגל דן שכלומר (במדבר ז') וסחוקים עליו משה אשר, כי נסמך לו להאיר על חסכו, ואח"כ הזכיר גד שהוא זכור שפחה לזה ולרף לו. נפתלי: (יח) ואת כל העדה הקהילו באחד לחדש השני. זו ציוס שהיה הדבור למשה הקהילו כל העדה והתחיל לפקוד אותם אבל לא נסלם הענין ציוס אחד וע"כ סולרך לומר ויפקדם במדבר כי"י שהסלים מנינם במקום שהוא לא ציוס שהוא, כן כתב הרמב"ן ז"ל: ויתילדו על משפחותם. בקשו מתי נולדו בעבור חשבון עשרים שנה או נכתבו חולדותם ונתייחס כל אחד ואחד על שצטו, כן פ"י החכם רבי אברהם ז"ל: (כ) ויהיו בני ראובן בכור ישראל. הקדים ראובן כי הוא הזכור הע"פ סדגל יהודה קודם לדגלו, ואחר ראובן שמעון כי כן נולדו, ואחריו גד כי הוא זכור שפחה לזה, ואח"כ הזכיר דגל יהודה, ואחריו יששכר וזלון כי הם חונקים עמו, ואח"כ הזכיר דגל אפרים ואחריו מנשה וזכרון החונקים עמו, ואח"כ הזכיר דגל דן ואחריו אשר ונפתלי החונקים עמו, וכן הם מפורדים כסדר הזה בחכמת המזבח, והשצטים הנמנים הללו הם י"ז כי לוי ויוסף אינן בכלל והיו שני בני יוסף במקום אביהם, והשצטים כללו היו עומדין לארבע רוחות העולם שלש לכל רוח ורוח, ולא מליכו בכל השצטים גבורים כשצט יהודה הנמשל לגור ארית וכשצט דן שכי זו ג"כ (דברים ל"ג) דן גור ארית, ולכך ס"י הם ראשונים והאחרונים, ומה שהזכיר לגלגלותם זרעו ושמעון ולא נהג כן בשאר השצטים אחר הכחוז דרך קלרה, או מפני שראובן ושמעון לערו אביהם והיו לריכין לכפרה בפלים משאר השצטים, והוסיף לומר פקודיו צמחיון משא"כ בשאר השצטים ולא ידעתי למה, אולי מלת פקודיו אינה לשון מקפר כי אם פקידה עון, ושעור הכחוז כן לבני שמעון פקודיו חולדותם למשפחותם לבית אבותם ויהיה במקפר שפוח כמסך למטה עם

פקודיהם וצא לומר כי בני שמעון היו ענושיו של הקנ"ה ס"ו ראובן להפקד עליהם עון שמעון אביהן זמכירת יוסף כי הוא היה שלקחו והשליכו לגור ממה שדגל (זרעית ל"ז) ויקחו וישליכו אותו ויקחו כי שמעון לקחו ולכך כי (סס מ"ז) ויקח מלחם את שמעון. והנה מקפרם שעלה בכלן השעם והמשים אלף ושלש מאות לרמוז ששלט השטן במקפרם וע"כ כשחטא הנשיא שלהם נבחר דינם ונחלקר מנינם עד שחזרו לפחות חרבה מחלי המקפר שבכאן, ומה שהזכיר בכל השצטים לבני ונפתלי הזכיר בני נפתלי, מפני שנשחנה שצט נפתלי משאר השצטים שהרי שצט נפתלי היו הנכות מרובות מן הנכים ולכך נרמו צברכת יעקב כלסון נקבה (סס מ"ט) נפתלי אילה שלוחה ומפני זה הזכיר זו בני כתי שצורר הנכים מן הנכות:

(מה) ויהיו כל מקורי בני ישראל לבית אבותם סבן עשרים שנה ומעלה. יס שפ"י כי זה הכי הזה לומר שלא נפקדו בני עשרים אלא מעשרים ומעלה ואח"כ חזר ואמר ויהיו כל הפקודים שש מאות אלף וגו' כי ספר כמה היו. ויתכן לומר זאת שהזכיר שני פעמים ויהיו כי הראשון הויה המקפר והשני הויה הקיום והעמידה, כי מפני שצין הרע סולטת צמחין לכך נזכר בהם הקיום כי כן מליכו לסון הויה צמחית זרעית דברים הקיימים כגון האור וכפס האדם הוא שכי (זרעית א') ויהי אור וכי (סס ז') ויהי האדם לכפס חיה כי ע"כ חזר והזכיר לסון הויה עם הדבר הנצרך צמחית לצאר כי גזר בהם הקיום לעד כמאמר הנביא ע"ה (ירמיה ל"א) כה אומר ה' כוחן שמש לאור יומם חקות ירח וכוכבים לאור לילה וגו', וכי אחריו אם ימוש החוקים האלה מלפני וגו' גם זרע ישראל יסבתו מהיות גוי לפני כל סימנים: (כ) ואתה המקד את הלויים על משכן העדות. צאור הוא למה שאמר אך את משה לוי לא תפקוד ולומר כי מה שלא התפקדו הלויים צחוק בני ישראל אינו אלא למעלהם כדי שיהיו משרתי המשכן.

ובמדבר ואח"כ הפקד את הלויים כל מי שמקריב עולמו מעט מקריבין אותו חרבה מכין מפני לוי שפרצו עלמון מעט דכתיב (שמות ל"ז) מי להי אלי ויאספו אליו כל בני לוי, לפיכך אמר הקנ"ה הם קרצו אלי אף אני מקרצן ועושה אותן משרתי וגדולי ציתי ואיני מפקיד ציתי

צִיּוֹתֵי אֱלֹהִים לָהֶם שָׂנְאִי וְאַחַם הַפֶּקֶד אֶת הַלְוִיִּם
עַל מַעֲשֵׂן הַעֲדוּת וְעַל כָּל כְּלָיו וְעַל כָּל אֲשֶׁר
לֹא הָיָה יִשְׁאוּ אֶת הַמַּעֲשֵׂן וְאַחַם כָּל כְּלָיו וְהֵם
יִסְרְחוּהוּ, אֲמַר עַל מַעֲשֵׂן הַעֲדוּת וְהוּא הַלְוִי
שָׂנְאוּ הַעֲדוּת, וְעַל כָּל כְּלָיו הֵם הַמְנוּחָה וְהַסֵּלֶחַן
וְהַמִּזְבֵּחַ, וְעַל כָּל אֲשֶׁר לֹא כָל הַכֹּלִים, הָיָה
יִשְׁאוּ אֶת הַמַּעֲשֵׂן הֵם הַנוֹשָׂאִים זִנְיוֹת הַמַּחֲנוֹת
וְהֵם הַמַּסְרְחִים זִנְיוֹתָם: (נח) וּבְנִסּוֹעַ הַמַּעֲשֵׂן
יִרְדּוּ אוֹתוֹ הַלְוִיִּם יִבְחָנוּת הַמַּעֲשֵׂן יִקְוּמוּ
אוֹתוֹ הַלְוִיִּם יִהְיוּ יִקְרָב יִימָת, כִּכָּר הַדִּעְתִּיק
כִּי זָכַל מִקּוֹם שֶׁתִּמְלֹא הַסֵּם רָעוֹם לַמַּפְרַע
זֶהפֶךְ אוֹתִיּוֹתָיו מוֹרָה עַל מַדְהִיד כִּי כֵן הַזְכִּירוּ הַמֶּן
הַרְשָׁע זֶהפֶךְ אוֹתִיּוֹתָיו וְאַחַר (אֲסַחֵר הִי) וְכָל
זֶה אֵיכָנּוּ שׁוֹהֵ לִי זָכַל עַתָּה וְנִחַסְפָּתָה מַדְהִיד
עָלָיו, וְסָחָה זָכָאן זַעֲבִין עֲצוּדָה הַלְוִיִּם הַזְכִּיר
תַּחֲלָה זָכַי הַזֶּה הַסֵּם הַנֶּעֱלָם וְאַחֲכַי הַזְכִּיר
הַסֵּם הַמַּפְרָשׁ שָׁכַי פַּעֲמִים לַמַּפְרַע לַהֲוֹרוֹת עַל
מַדְהִיד שֶׁהָיָה מַחֲוָה עַל הַזֶּר הַקָּרֵב לַעֲצוּדָה
הַלְוִיִּם וְכַעֲבִין שֶׁאֵינֶה זַעֲזָא שָׁכַי זֹו (סַמּוּחַל
צִיּוֹתֵי) וְיִחַר אֶף הִי זַעֲזָה, וְהַסֵּחֵל אֵיךְ הַתַּחֲלִיל
הַרְמוֹז זָכַל פַּעַם מַחֲלָה הַלְוִיִּם מִמָּה שִׁדְעָה כִּי
מַדְהִיד עַל לִוי מַדְהִיד הַדִּין וְהָיָה הָיָה אַחֲרֹכָה
שֶׁזָּסַם וְלִכְךָ הַתַּחֲלִיל רָמוֹז הָיָה זָכַל פַּעַם
מַחֲלָה הַלְוִיִּם וְזֶה מַצְוָה, וְזֶהוּ חֲכָי יִרְדּוּ
אוֹתוֹ יִסְרוּ הַצִּיּוֹתִים וְהַעֲמוּדִים וְזִנְיוֹתָיו הִיוּ
הֵם מַקְיָמִין אוֹתוֹ, וְהַזֶּר הַקָּרֵב לַעֲצוּדָה יִוָּחַת
צִיּוֹתֵי שָׂמִים: (נג) עַל עֲדָה, עַל כָּל אֶחָד
מֵעֲדָה, כֵּן עָסוּ שִׁנְיָהוּ עָלָה כִּנְעוּ זַמַּעֲשֵׂן לַעֲוֹלָם:
ב (ז) אִישׁ עַל דִּגְלוֹ בְּאוֹתוֹת, מַלְשׁוֹן אוֹתוֹת
הַשָּׂמִים וְהֵם קִימְכִין סִיּוֹתֵי זָכַל דִּגְלוֹ וְדִגְלוֹ,
הִי זֶדְגָל רָאוֹן לֹרֶת אֶדֶם רָמוֹז לְדוֹדָאִים,
וְהִי זֶדְגָל יְהוּדָה לֹרֶת אֶרֶץ סָכָן הַמַּעֲשִׂלוֹ
אֲבִיו לְגוֹר אֶרֶץ, וְהִי זֶדְגָל אֶפְרַיִם לֹרֶת שׁוֹר
כַּעֲבִין שָׁכַי (דְּבָרִים לִיג) זָכוֹר שׁוֹר הַדֶּרֶךְ לוֹ,
וְהִי זֶדְגָל דָּן לֹרֶת כֶּסֶר עַד שֶׁהָיָה דוֹמִין
לְכַרְוִזִּים שֶׁרָאָה יִחְזַקְאֵל, וַיִּתֵּן לַפֶּרֶשׁ זִאֲוֹתוֹת
מַלְשׁוֹן (סָם יִיז) זָכַל אוֹת כַּפֶּסֶךְ שָׁכָן יִשְׂרָאֵל
כַּחֲאוֹ לְדִגְלִים זַמַּעֲמִיד הַקָּדוֹשׁ כַּשֶּׁרָאוֹ שֵׁם
דִּבְלִים שֶׁל מַלְהִיטָה, וְכֵן אֲמַר שְׁעִים (סִיר הִי)
דוֹדִי לֹא וְאֶדְרוֹס דִּגְלוֹ מַרְבָּה, וְדִרְזָלִי זַשִּׁיר
הַשִּׁירִים רַבָּה שָׁזָא הַקָּבָה לְסִיכִי עִם מַלְהִיטָה
עֲשׂוֹן דִּבְלִים וְעוֹד דִּרְשׁוֹ שֵׁם (סָם צִי) הַצִּיּוֹתֵי
אֵל צִיּוֹת הִיין זֶה הָרָה קִיכִי שָׂנְאוּ נִחְסָה הַתּוֹרָה
סַמְעָלָה לִיין, וְדִגְלוֹ עָלֶי אֲהַנָּה זֹו שִׁכִּילָה וְכֵן
זֶה חֲכָי (מַעֲלִי טִי) עוֹז אֶרֶץ יִרְק וְאַחֲזָה

שֵׁם עִיד הַקָּצֵלָה וְלִכְךָ אֲוֹ יִשְׂרָאֵל סִיּוֹת עֲלִיָּהם
דִּבְלִים כְּמוֹתָם, וְכֵן הִיָּה קָדוֹר הַדִּבְלִים כַּפִּי מַת
סַמְעָלִינוּ זִכְרוֹתֵי, כִּכָּר יִדְעָה שֶׁהָיָה יִיז שִׁנְיָתִים
כַּחֲלָקִים לְאַרְצֵהָ דִּבְלִים עֲלָסָה לְכָל רוּחַ וְרוּחַ
מֵאַרְצֵהָ רוּחוֹת הָעוֹלָם כַּסֵּם סִיּוֹת שִׁנְיָתִים מַעֲלָה
הִידוּעִים כַּחֲלָקִים לְדִי מַחֲנוֹת עֲלָסָה לְכָל רוּחַ
וְהֵם הַנִּקְרָאִים דִּי מַחֲנוֹת שִׁכִּילָה, וְהִיָּה לָהֶם
יִיז מַסּוֹת מַפָּה לְכָל שָׂנְאוּ וְשָׂנְאוּ וְהִיוּ הַמַּסּוֹת
מַסְחָנוֹת זַגּוּוֹתִיָּהן וְלַעֲוֹתִיָּהן חֲלוּקִים זֶה מִזֶּה
כַּעֲבִין דִּבְלִים שֶׁל מַעֲלָה שֶׁרָאָה צִיּוֹתֵי שֶׁהָיָה כַּדְמוּת
לְחֲכָי אֲשֶׁר צִיּוֹתֵי גוֹוִיָּים וְלַעֲוֹתִיָּהן יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל
וְזָכָלָן שֶׁהָיָה זַמַּזְרָה, יְהוּדָה לָזַע מַפָּחוֹ כַּעֲבִין
הַשָּׂמִים מַלְוִיִּיר זֶה אֶרֶץ, וְיִשְׂרָאֵל לָזַע מַפָּה
שֶׁלֹּו דוּמָה לְכַחֲלוֹ מַלְוִיִּיר זֶה שָׁמַע וִירַח עִיֵּשׁ
שֶׁהָיָה זַקִּיָּאִים זִנְיוֹתוֹת וְזַמַּזְלוֹת, זַזְוֹלָן לָזַע
מַפָּה שֶׁלֹּו לָזַנָּה קִימָן לַעֲסָרוֹ שֶׁחֲכָסָף לָזָן
וְמַלְוִיִּיר זֶה סַפִּיכָה, רָאוֹן וְשָׁמַעוֹן וְגַד שֶׁהָיָה
זֶדְרוֹס, רָאוֹן מַפָּה שֶׁלֹּו אֶרֶץ מַלְוִיִּיר זֶה
דוֹדָאִים, שָׁמַעוֹן מַפָּחוֹ יְרוּקָה מַלְוִיִּיר זֶה שָׁכָם,
גַּד מַפָּה שֶׁלֹּו מַעוֹרֵב לָזָן וְשָׁחֹר וְמַלְוִיִּיר זֶה
גִּדּוֹד, אֶפְרַיִם מַכְסָה וְזַכִּימָין שֶׁהָיָה זַמַּעֲרָב,
אֶפְרַיִם וְמַכְסָה לָזַע מַסּוֹת עֲלָהֶם כַּמַּרְאָה שׁוֹחֵם,
זָכַל אֶפְרַיִם מַלְוִיִּיר זֶה שׁוֹר, וְזָכַל מַכְסָה
רָאָה, זַכִּימָין מַפָּחוֹ כָּלוּלָה מַכָּל הַלְּזַעֲמִים מַלְוִיִּיר
זֶה זָאָב, דָּן וְאַשֶׁר וְנִפְחָלִי שֶׁהָיָה זַלְפּוֹן, דָּן
מַפָּחוֹ דוּמָה לְסַפִּיר וְמַלְוִיִּיר זֶה כַּחַשׁ, אֲשֶׁר
לָזַע מַפָּחוֹ דוּמָה לְאוֹר הַשָּׁמַן מַלְוִיִּיר זֶה אֵילָן
זִיָּה, כַּפֶּחֶלֶל לָזַע מַפָּחוֹ דוּמָה לִיין לָלוֹל מַלְוִיִּיר
זֶה אֵילָה, וְעַתָּה הַזָּן הִיטָב וְאַשְׁדֵּרֶם כּוֹלֵם
זַמַּמּוֹתִיָּהן, שִׁנְיָתִים סַמְעָלִי יָה שֶׁל מַעֲלָה וְסָל
מַעֲלָה: (ג) דִּגְלוֹ מַחֲנֵה יְהוּדָה, הִיָּה כּוֹסַע תַּחֲלָה
וְהִיָּה זַמַּזְרָה, וְלִפִּי שֶׁהִיָּה זַעֲלָ גִזְרוֹתָ כַּמַּעֲלָ
לְאַרְץ שָׂנְאִי (זִרְחָסִית מִיטָ) גוֹר אֶרֶץ יְהוּדָה
וְעַמּוֹ מַעֲלָ יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה זָכָלָן וְכַחֲכָי זַחֵם
רָאָסוֹתָ יִסְעוּ, וְהַמַּעֲלָ הַזֹּו חַרְמוֹז לַחֲכָמָה כִּי
כֵן הִיוּ כָּלֶם זַעֲלִי תּוֹרָה שֶׁנֶּחֱמָר (תַּחֲלִים סִי)
יְהוּדָה מַחֲוֹקָקִי, וְכִי (דִּהִי אִי יִיז) וְזַכִּי יִשְׂרָאֵל
יִדְעִי זִיכָה לַעֲמִים, וְכִי (סוֹפֵטִים הִי) וְזַזְוֹלָן
מוֹשִׁכִים זַשָּׁנְעוֹ קוֹפֶר, וְעִיכָה הֵם רָאוֹת לַשָּׂנְאוּ
יִחֲדִיו וְשִׁלְשָׁתָן כַּקִּרְאִים מַחֲנֵה יְהוּדָה, וְהִיוּ
דוּגְמָת מַחֲנֵה גִזְרִיָּאֵל עֲזַרִיָּאֵל שֶׁמַּעֲיָאֵל מַלְפָּכִי
הַסִּכִּיכָה וְשִׁלְשָׁתָם כַּקִּרְאִים מַחֲנֵה גִזְרִיָּאֵל וְיִשְׂ
לְכָל אֶחָד מֵהֶם כָּמָה מַחֲנוֹת וְכָמָה לְזִאֲוֹת
מַלְאָכִים שֶׁהֵם מַמּוֹנִים עֲלֵיהֶם כַּסֵּם שֶׁהָיָה זַמַּעֲלָ
יִשְׂרָאֵל וְזַמַּעֲלָ זָכָלָן כָּמָה אֲלָפִים רַבּוֹת מִיִּשְׂרָאֵל.

ושעתה סגן הרמז הנמרץ אשר רמז הכי באמרו
(דה"א ה') יהודה גבר באחיו בא לרמוז

כי מחנה יהודה דוגמת מחנה בניאל :

(י) דגל מחנה ראובן. היה צדק ויהיה צעל
חסודם והתשובה היא חסד גדול מהצורה
יחצרך על כצראיו וחוא פתח מחלה צהללה
ורחמים שנאמר (בראשית ל"ז) וישמע ראובן
וילילהו, ועמו מעט שמעון סכולד אחריו, ומטה
גד שהוא צבור שפחת לאח וכתיב זהם וסכיים
יסעו כי בן הצניח שניה לחכמה ושלשון
נקראין מחנה ראובן והיו דוגמת מחנה מיכאל
כובצאל פדיאל מיעין הסכינה ושלשון נקראין
מחנה מיכאל, הוא שרמזו מעט רצונו בשפחה
צמירת הים מ"י כמוכה וסכיים צמורה אין
כאיל ישרון הרי מיכאל, וידעת כי הוא מלאך
החסד והרחמים, ואחרי זאת כתיב ונסע אהל
מועד מחנה הלוי צחוק המחנות וידעת כי
מחנה הלוי סכיים ועשרים אלף היו שנאמר
(צמדצ"ג) כל זכר מנן חדש ומעלה סכיים
ועשרים אלף דוגמת המלאכים סירדו צקיני
שהם סכיים ועשרים אלף שנאמר (תהלים ס"ח)
רכב אלהים רבותים אלפי שנאן, וסכיים ועשרים
אלף הללו היו קרובים לסכינה. והנה הלוי
משרתי המקדש זכו אל המעלה העליונה הזאת
כי היה צמקפרס כמספר מלה"ש הקרובים
לסכינה ואין ספק כי ירדו שם לבאות רבות
ומחנות עליונות של מלאכים מלמד אלו והיו
רחוקים לסכינה מפני שלא היו מעלתן כ"ב,
וכן היו פקודי ישראל רחוקים מן הארון כענין
ש"י מנגד שהוא לסון רחוק כלשון (בראשית
כ"א) ותצב לה מנגד הרחק. ויש לך לדעת
כי כמו שהיה מחנה ישראל ארבעה דגלים
לארבע רוחות העולם מקיפין למחנה הלוי
הוא שאמר מחנה הלוי צחוק המחנות, כלו'
שמחנה הלוי היה צמלע חוק ארבע מחנות
ישראל כן היו מחנה הלוי מקיפין לאהל מועד
לארבע רוחות העולם שהרי מעט אהרן וצני'
היו צמזרח וצני' גרסון צמערב וצני' קהת
צדרום וצני' מררי צלפון ואהל מועד היה
צמלע חוק הלוי, ומה שאה"כ ונסע אהל
מועד מחנה הלוי צחוק המחנות, פירושו כך
ונסע אהל מועד צחוק מחנה הלוי ומחנה
הלוי צחוק המחנות של ישראל כמלא המלעים
הנקודה לאהל מועד שארבע מחנות ישראל
מקיפין לו מנגד וזה כנגד הסכינה שארבע

מחנותיה מקיפין לה, ויש צמרת מרכבה
וסכינה אל רם ונשא צמלע וכסאו גבוה
ותלול למעלה : (יח) דגל מחנה אפרים לצבאות
ימח. ידעת כי ירבעם מעט והחמיא אח סרצים
והוא היה מעצב אפרים לפיכך היה לריך
רפואה לרפאות אח סצרו ועמו מעט מכסה
ומעט צנימין ויש (תהלים ס"ח) לפני אפרים
וצנימין ומכסה עורכה אח בצורתך, והיו חוכים
צמערב וארז"ל סכינה צמערב וכתיב זהם
ושלישים יסעו, ומחראוי לסמוך לחורה ולחשובה
גבורה כדי סיסוב האדם צמשוב ויחגבר על
יגרו ושלשון נקראים מחנה אפרים והיה דוגמת
מחנה רפאל צדיאל אחיאל אחרי הסכינה
ושלשון נקראים מחנה רפאל הוא שרמזו מעט
רצונו ע"ה על מרים הלריכה רפואה ואמר
(צמדצ"א) אל כא רפא כא לה הרי רפאל :
(כח) דגל מחנה דן צפונה. מן הידוע כי שצט
דן קצלו סכי עגלי זהב שעשה ירבעם הוא
סכי (מ"א י"צ) אח האחד כחן צניה אל ואח
האחד כחן צדן והיה ראוי להיותו צלפון לפי
שמשם העושר יולא לעולם ודן החשיך כל
העולם צע"ז ואמר הכחוב (ישעיה כ"ט) והיה
צמחשך מעשיהם, כי המזרח השמש יולא משם
גם הדרום השמש הולך שם צבוצה לכך נקרא
דרום שהוא דר רום כלו' שדר צרמו של
רוח גם המערב כיון שסוקע שם הכה הוא
מחלק באותו רוח אצל רוח לפון אין השמש
זורחת שם לעולם כי לכך נקרא לפון שמשמש
לפון משם וכלו חשך והוא הרוח הראוי לשצט
דן שהחשיך צע"ז אח העולם ולפיכך היה
לריך כפרה שיכפר לו הקצ"ה וסיאיר עליו
ובענין שכתוב (מ"ה ז') כי אטב צחוסך ה'
איר לי ועמו מעט אשר ומטה נפתלי לתאיר
על חסכו מע"ש (דצרים ל"ג) ועוצל צממן רגלו
שהשמן קרוי אור, וכתיב צנפתלי (שם) נפתלי
צצט רלון ומלא צרכת ה' וכי זהם לאחרונה
יסעו ולפי הכי צמאר הדגלים הים לו לומר
ורציעים יסעו ואמר לאחרונה לרמוז על הארץ
הראשה העסירית שה"ה האחרונה ושלשון נקראין
מחנה דן והיו דוגמת מחנה אוריאל דניאל
רמאל משמאל הסכינה ושלשון נקראים מחנה
אוריאל הוא שרמזו דוד המע"ה צענין כפרת
הקרצות (תהלים ק"ח) אל ה' ויאר לנו הרי
אוריאל : ודע והצן כי כשם שהיה קדור ארבע
דגלים צמדצ"ר דוגמת ארבע מחנות סכינה

כנה צרצעי צמחשת לחדש טעלה לטו והוא
 עם הגבורה כאשר ידעת: ובמרש חיש על
 דגלו צלחות צלחות סמך להן אציהן.
 כספער יעקב אציו לוח לציו סלח יגשו
 צמחו אחד מן העלריים ולא מצני צני לפי
 טיס זהם מי סכסח מצנות כנען וכה"א (צרחשת
 כ') ויעשו צני לו כן כאשר לוס ויסאו חותו
 צני חלה כנען ולא צני צני חמר להן יהודה
 ויסכר וצולן יסאו מן המזרח, ראובן ושמעון
 וגד יטענו מן הדרום, אפרים ומנשה וצנימין
 מן המערב, דן ואשר וכפתי מן הלפון, יוסף
 אל יטעון מפני שהוא מלך, לוי אל יטעון
 מפני שהוא עומן ארון ה' ומי שהוא עומן
 ארונו של מי העולמים אינו צדין סיטעון
 ארונו של מי חס תטענו מעתי כמלוחי עתיד.
 הקציה להשרות אחכם דגלים צמדצ, ועכשו
 היה משה מלך על קדור הדגלים סלח ספול
 מחלוקת צין הסצעים מי צמרח מי צמערב
 חמר לו הקציה איך זקוק לטרוח צזה סכבר
 היה דצר זה מקורת צידם מאציהם:

(ג) יחנו בני ישראל מנגד, רחוק מיל כענין
 סכא ציהושע (יהושע ג') אך רחוק יהיה
 צניכם וצניו כאלפים חמה צמדה כדי סיוכלו
 לצא עם צצנת להתפלל והיו הדגלים סוים
 לכל רוח ורוח והיו משה ואהרן סמוכין לארון
 סכא והחוכים לפני המסכן קדמה לפני חסל מועד
 מזרח משה אהרן וצניו, חמר הקציה סלח
 כעסתי על צני יהיו חלו עושים פסרה צני
 וצניהם זשה"כ (תהלים כ') כרנכה ציסועתך
 זו חסועת הים, וצסם חלהינו כדגול חלו דגלי
 מדצ, ימלא ה' כל משאלותיך חזה יחרה
 חצון לעשותן דגלים כדי סיהיו ככרים צני
 ראובן לעלמן וצני סמעון לעלמן וכה"א (סיר
 צ') הציאני אל צית היין ודגלו עלי חלה
 למחדיד לעסיר שהיה לו חולר מלא יין ככנס
 לצדקו מלאו כולו חומץ צא ללחח מתוך האולר
 מלא עם חצית חמה של יין עוצ חמר חצית
 זו חציה עלי מן כל האולר כך יס להקציה
 סצעים חומות ומכולס לא מלא הנחה חלה
 מישראל יין צגימטריא ע' כמספר ע' חומות
 ועל כולן (סיר ו') ודגלו עלי חלה ואומר
 (סס) סשים המה מלכות והם חלופי צני סעיר
 וסמוכים פילגשים כח וצני ועלמות חין מספר
 צני יסמעאל אחת היא יוכתי תמתי סלח כמערבה
 צלוחיה, רצי יהודה חומר הציאני אל צית היין
 למרחק

כן הסדור צעלמו צלרצב חיות הקדש וכך
 הוא הסדור לכל, חיה סעמה חריה ומחנה
 גצריאל ודגל מחנה יהודה למזרח, חיה סעמה
 סור ומחנה רפאל ודגל מחנה אפרים למערב,
 חיה סעמה חדם ומחנה מיכאל ודגל מחנה
 ראובן לדרום, חיה סעמה כשר ומחנה אוריאל
 ודגל מחנה דן ללפון, והנן היעב מה סהזכרתי
 וחצין כח חוה"ק ואיך הם לצחות ישראל למטה
 כקסרים וכאחזים עם לצחות מלה"ס למעלה ואז
 יחבלו לך מעלמות חכמה, וכדי לצאר כי
 שנים עשר סצטי יעקב כנגד שנים עשר מלחי
 סצטי מעלה חלה סהזכרתי סכולן סחומים צסם
 אל חמלא סמות כסיאי הסצעים העומדים לארצע
 רוחות סחומים צסם אל ג"כ: והנה גם זה
 ענין כפלא והיה ראוי להסתיירו כי הנסיא
 העומד לרוח מזרח צדגל יהודה סמו כחנאל
 והנסיא העומד לרוח דרום צדגל ראובן סמו
 סלומיאל והעומד לרוח מערב צדגל אפרים סמו
 גמליאל והעומד לרוח לפון צדגל דן סמו
 פגעיאל ולא חמלא צסאר הסמות סיהיה חותם
 חמר מהם צסם אל זולת חלו הארצע סעומדים
 צארצע דגלים לארצע רוחות העולם, וכן חמלא
 זה מפורש צפרשת קרצנות הנסיאים סהקריצו
 כסדרן צקדור הדגלים וחמר ציוס הראשון
 כחשון צן עמיכדצ למטה יהודה ציוס הסני
 כחנאל לן לוער כסיא יססכר ציוס הסליסי
 כסיא לצני צולן חליאצ צן חילון ציוס הרציעי
 כסיא לצני ראובן חליאור צן סדיאור ציוס
 החמיסי כסיא לצני סמעון סלומיאל צן לוריסידי
 ציוס הססי כסיא לצני גד חליסך צן דעואל
 ציוס הסציעי כסיא לצני אפרים חליסמע צן
 עמיהוד ציוס הסמיני כסיא לצני מנשה גמליאל
 צן מדהלור ציוס הססיסי כסיא לצני צנימין
 חצידן צן גדעוכי ציוס העסיירי כסיא לצני דן
 חסיעזר צן עמיסדי ציוס עסתי עשר יוס כסיא
 לצני אשר פגעיאל צן עכרן ציוס שנים עשר
 יוס כסיא לצני כפתי חסירע צן עיכן הרי
 לך ייצ כסיאי הסצעים איך הקריצו קרצנס
 כסדרן כפי הסדור שהיה צדגלים חמס, ואס
 חלרף הארצעה ימים סהקריצו צהם הארצעה
 כסיאים סחומים צסם אל ציוס הסני סהקריצ
 כחנאל וציוס החמיסי סלומיאל וציוס הסמיני
 גמליאל וציוס עסתי עשר פגעיאל ילא לך
 מחסצון הסני והחמיסי והסמיני והעסתי עשר
 מספר הסס חמיוחד וכענין מספר ויהי צסלסים

למדת גדול על יין זה סיני שמעם ילחם
 חורב שיהא כדרכת צמיט פנים טהור וצמיט
 פנים טמא זשהיב (סס) מי זאת הנסקפה כמו
 שחר יפה בלצנה צרה כחמה חיומה כנדגלות
 עלמד שהחומות היו רואין אוחן חיומה בדגליהם
 ואומרים להם טובי טובי הסולמית הדצקי
 צמכינה טובי טובי וכחזה צך נעשה מכס
 סלטוכין והגמוכין כמה דתימא (שמות י"ח)
 ואתם חחזה מכל העם שהוא לשון סדרה וישראל
 מסיצין מה חחזו צסולמית מה סדרה חחזו
 במחולת המחכים יכולים אתם לעשות לנו כחותו
 כבוד שהי' הענן חוסף עלינו, והחוכי' קדמה מזרחה
 ומוכה והולך יהודה יספכר וזבולן והיו סמוכים
 למטה אהרן וצניו כי כן יזכיר למטה ומחכים
 לפני המסכן קדמה לפני אהל מועד מזרחה
 מטה אהרן וצניו ולפי' שהיו סמוכין למטה
 ולאחרן נעשו גדולים בתורה שנאמר (בראשית
 מ"ט) לא יסור מצע מיהודה ומחוקק מצין
 רגליו וכן יספכר (דה"א י"צ) ומצני יספכר
 יודעי צינה לעתים וכן זבולן (סופטים ה')
 ומזבולן מושכים צצנע סופר ועל שהיו סלשחן
 סכני התורה נעשו כולן צני תורה זהו שאמר
 עוב ללדיק עוב לסכנו, והיו צני קסת צדרוס
 וסמוכים להם ראובן ושמעון וגד וסלשחן היו
 סכני קרת ועדתו וכאצרו במחלקותו של קרת
 זהו שאמרו חוי לרשע חוי לסכנו והיו צצעה
 מצני כבוד מקיסין אוחן ארבע מארבע רוחות
 ואחר הולך לפניהם דרך שלשה ימים וענן
 סביבה שיהיה ציניהם ואחר מסך על גביהן
 סכא' (צמדצ' י') וענן ה' עליהם יומם צכסעם
 מן המחכה הענן שיהיה הולך לפניהם היה
 סורג הכהנים והעקרצים ומסות להן הדרך
 מספיל להן את הגזוה ומגביה את הספל ואותו
 שהיה מסך עליהם שלא יראו סרצ ולכה ארבעים
 סנה ועל אותו הדור אמר טעיה צרוח הקדש
 (סיר ו') יפה את רעיתי כתרלה סאכי מתרלה
 להן ומעמידן ומוסיצם ואמר מרעיה (דברים
 ל"צ) ימלאהו צארץ מדצר יסוצכנו שהצנים
 צדרכי תורה, ילרכנו באיסון עינו עוסה להם
 דגלים כמלאכים סכא' (סיר ה') דגול מרצצה
 ופי' (תהלים ס"ח) רכב אלהים רבותים אלפי
 סנאן, ע"כ צמדצ' : (ט) ראשונה יפעו. דרז"ל
 אחס מולא יהודה צכיו צתחלה צין לחכיה צין
 לנסיעה צין לקרצנות צין למלחמה, לחכיה
 וסמוכים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה,

לנסיעה (צמדצ' י') ויסע דגל מחנה צני
 יהודה, לקרצנות (סס ו') ויהי המקריצ ציוס
 הראשון כחשון צן עמיכרצ למטה יהודה, למלחמה
 (סופטים ח') מי יעלה לנו אל הכנעני צתחלה
 ויאמר ה' יהודה יעלה, ואף לעמיד כסיצא
 המצצר יהודה יתצצר תחלה שנאמר (יסעיה
 כ"צ) מה כאוו על ההרים רגלי מצצר וגו', וכי
 (נחום צ') חגי יהודה חגיך : (יד) ונשיא לבני
 גד אליסף בן רעואל. צרי"ס : ולא צדלי"ת כי
 כ"כ מסרה על זה לית כווחיה צכל סצטיא
 וחד צן רעואל המדיני ח"כ הספוק סהזכיר
 צראש הספר לגד אליסף צן רעואל צדלי"ת
 מאחר סהזכיר על זה דלי"ת כווחיה צכל הסצטיא.
 והוא נקרא פעם צדלי"ת ופעם צרי"ס והכל
 ענין אחד כי הענין סרלה צאל וידע אוחו :
 (לצ) אלה סקורי בני ישראל וגו', שש מאות
 אלה ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים.

כצ' סזכיר המספר הזה למעלה ומה סהחזירו
 פעם סכית להורות על הפלא העלום שהיה
 צסם כי לא מח אחד מהם מן הגוי הגדול
 הזה מיום סכפקדו ועד יום הנסיעה והיו
 עשרים יום סהרי צעסרים לחדש נסעו :

ג (ח) ואלה תולדות אהרן ומשה. סזכיר מטה
 לפי סלמדס חורה כי סלמידיו של אדם
 הן הן תולדותיו סעקריות והיו תולדות אהרן
 צהולדה ותולדות מטה צלמוד התורה ולזה
 סזכיר הר סיני סצו כחנה חורה ואמר ציוס
 דצר ה' את מטה צחר סיני, וכן דרז"ל כל
 המלמד את צן חצרו חורה מעלה עליו חכ'
 כאלו ילדו, ואח"כ סזכיר ואלה סמות צני
 אהרן לצחר שהיו צנים לאהרן לצדו ולזה
 סזכיר ארבעתם צסמותם ואח"כ סזכיר סליסית
 אלה סמות צני אהרן הכהנים סמסוחים אשר
 מלא וגו'. ויחבן לפרס ע"ד ספסע כי הולרך
 זה ללמדך שהקצ"ס מדקדק עם הלדיקים
 כחוט סעערה סכא' (תהלים כ') וסציציו נסערה
 מאד וע"כ סוסף הכהנים סמסוחים ולומר כי
 חפי' חכסים גדולים כאלו הכהנים סמסוחים אשר
 מלא ידם לכהן לא כשא פניהם כסחטאו לפניו
 חצל סעניסס מיד צעונס מיתה וז"ס (דברים
 כ"ח) אשר לא ישא פנים לצקן וכי' (חיוצ ל"ד)
 אשר לא כשא פני סרים ולא ככר סוע לפני
 דל כי מעשה ידיו כלס : ויחבן עוד סיהיה
 צכ' קוד, כי צני אהרן יחזור לכדצ ואציהוא
 צלצד סכצר מחו והוא סהזכיר וימת כדצ
 ואציהוא

כראה מזה שלא היה אלעזר כושא אוחס חבל היה פקיד עליהם. חבל מן הירושלמי מלינו שהיה אלעזר כושא אוחס הוא צעלמו וצודאי היה משה גדול שהרי הקטרת ספיה מנה היה וסמן המאור לשכה שלמה היה קפ"ג לוגין והיה צלי ספק מעשה כק' ע"כ לסון הרב ז"ל.

ומצאתי בירושלמי צפרק המלכיע סמן המאור צימיו מנחה קטורת הסמים צעמאלו ומנחת החמיר של יום חלויה צזרועו וסמן המשחה צימין ללוחית קטנה חלויה לו צאפוכדמו: (יח) אל חבריתו את שבט משפחות הקהתי. לוח הקציה לאהרן ולצביו להזמיר הלויים צבי קחת ולשמור אותן שלא יצאו לידי כרת וחם הקציה על שצפו של לוי שמסר עלמו על קדושת השם צעגל סכאמר (שמות ל"ב) וסרגו חים את אחיו ואיש את רעהו ואיש את קרובו ולכך אמר אל חבריתו: ובמדרש אל חבריתו כך שבו ז"ל כל חייצי כריתות שלקו כפסרין מירי כריתותן סכאמר והפילו הסופט כחצי ארבעים יכנו וכי ונקלה אחיך כיון שלקה הרי הוא אחיך ולמה ארבעים אלא האדם כולל לארבעים יום ועצר על החורה סכחנה לארבעים יום אמרה חורה ילקה ארבעים וילא ידי עונשו. וכן אהה מולא צאדה"ר כסנלעות ועצר עליו לקה העולם צארבעים עונשין, אדה"ר עשרה, וחזה עשרה, והנחש עשרה, והאדמה עשרה, ולפיכך כסיעצור האדם על המלוה ילקה ארבעים, כן אהה מולא צמדצר צעונס מרגלים שלקו ארבעים סכה צמדצר: משפחות הקהתי. ולא אמר משפחות קהת אמר הקציה גלוי וידוע לפני שעתידין קרת ועדתו לערער על משה ואהרן אעפ"כ אמר הקציה אל חבריתו כעל חלי סמו ונחן אותו על קהת ואמר הקהתי, משל למלך שהיה לו צן וכדצק עם הלסטים וכתפסו אמר המלך צצביל צבי חני פודס אותן עכסיו, ועז"א הכי (ישעיה מ"ח) למען שמי אחריך אפי ותחלתי אחטם לך לצלתי הכריתך: (כ) ולא יבאו לראות כבלע את הקדש. לצון כבלע הסרת דצר וצטולו וכן (סס ג') ודרך אורחותיך צלעו. וע"ד הפשט יאמר ולא יצאו לראות כאשר יוסר צבינו ויוסר מסך הפרוכה ואז יתגלה הארון שהוא קדש וכאלו אמר ולא יצאו לראות את הקדש כבלע. וע"ד הקבלה ולא יצאו לראות כבלע כשהכבוד מתבלע וחוזר אל מקומו הנאסון אל הקדש

ואציהוא לפני ה' ואמר הכהנים המסוחים ומפני שארבעתם היו מסוחים לכך הולרך לפרס אשר מלא ידם לכהן קרי ציה לכהן כלומר אוחס אשר מלא ידם לכהן אחר והוא פנחס צן אלעזר והוא סכחוצ (שמות ו') ותלד לו את פנחס אלה וגו' וזהו שהזכירה חורה מיתת כרב ואציהוא צפרשת פנחס וז"ס צתחלת פרשת פנחס צן אלעזר צן אהרן כי כל החורה כולם רחמים והערות וע"כ הזכיר צכאן שלטה פעמים אלה לרמוז על ג' הויות, הראשונה הויה סכלית כלפי משה והסני גופנית כלפי אהרן והסליסיה הויה מחודשת כפי מדותיו של הקציה, ומפני ששתי הויות היו צומן אחד לכך הזכיר צהן ואלה צקסור ואי משא"כ צהויה מחודשת סכה הזכיר אלה צלא ואי והואיל והזכירס פירס מיתחם וחטאס סמתו צו: (עו) מבן חדש ומעלה תפקדס. אמרו צמד' זסתיכ (סהלס ל"ב) לדיק כחמר יפרח מה חמרה זו ללה רחוק כך מחן סכרן של לדיקים רחוק מה היא עושה חמרים ועושה כוצלות חף ישראל יס צהס צבי חורה ויס צהס עמי הארץ, מה היא עושה כוצלות שאין ככנסין לאולר ויס צה חמרים סככנסין לאולר כך ישראל צמדצר מהס ככנסו לאי ומהס לא ככנסו וכו':

ד (ה) ובא אהרן ובניו. קדר כסוי כלי המשכן על הארון, כסו את הפרוכה ועליו מכסה עור חמס ומלמעלה פרסו עליו צגד חכלת והסולחן מכסין צצגד חכלת ועליו חכלים ועליהם מכסים צצגד חולעת סני ועל צגד חולעת סני מכסין אותו צעור חמס, והמכורה מכסים אותה חכלת צצגד חכלת ועל הסכלת עור חמס, ומצח הזהב המיוחד לקטורת פורסין עליו צגד חכלת ועל הצגד עור חמס, ומצח סכחסת שהוא מצח העולה פורסים עליו צגד ארגמן שהוא ארוס יומר מצגד סני כי סס זורקין הקרצנות ועל הארגמן עור חמס, כמלאה למד סצכל חכלים צין סיחיה צהן חכלת או סני או ארגמן כולן מכוסין צעור חמס והוא המכסה העליון הנראה על כולן חוץ מהארון שלא רלה סכחוצ להעמידו צמכסה עור חמס כשאר חכלים אלא סיחיה סמכסה העליון חכלת כצלס הסמים לטוהר: (עז) וסקודת אלעזר בן אהרן הכהן שמן המאור וקטורת הסמים. כתב הרמזין ז"ל כי מה סאמר ופקודת אלעזר ולא אמר ומשה אלעזר כמו סאמר משה צבי קהת

סיחתייז האדם להיותו שמה צמלות כשיעשה
אוחן או יראה אחרים עושין וז"ש עשות משפט
ולא אחר עשותו משפט, וידוע כי השמחה
צמעה המלות מלות צפני עלמה, וכשם שהמלות
עצודה לסייח כך השמחה על המלות נקראת
עצודה, וכן כי (דברים כ"ח) תחת אשר לא
עצדת את ה'אל צמחה והוא שכתוב (תהלים
ק') עזרו את ה' צמחה צאח כי השמחה
סלמות העצודה, וע"כ היה ענין הסיר במקדש
וצמסכן צסיר הפס והכלי שהוא מציא נפס
האדם לדרך השמחה ומכאן אה"כ צלויס לעצוד
עצודת עצודה, ודרז"ל אי זו עצודה לעצודה
הוי אומר זה הסיר כי היו הלויס מוזהרין
ומלוויס לשורר ולעורר השמחה על מלות הקרבן
כדי להיות מעשה המלות צמחה, ומן הידוע
כי עקר זמנו ותקפו של אדם צמכונת כח
הקול וצטורת המלאכות הוא מזמן שלסיס שכה
עד חמסיס וכמו שאמרו צן שלסיס לכח ומן
החמסיס ואילך הכח חסס וזקול נפסק והלוי
נפסל כי איך יסיר את סיר ה' כיון שנפסק
קולו וכשתכה וזה שסנינו לויס צמומיס כסריס
צסכיס פסוליס וע"ז אה"כ (צמדצר ח') ומצן
חמסיס שכה יסוב מלצח העצודה ולא יעצוד
עוד, ומפני זה כלטוו הלויס להמכות מצן
שלסיס ועד צן חמסיס שהוא זמן עצודתס,
וז"ש (כצ) נשא את ראש בני גרשון גם הם
לבית אבותם למששחותם סבן שלשיס שנה ומעלה
וגו' עד בן חששים שנה. אחר גם הם כלומר
כמו סנכסחת צני קהת כי כן הזכיר צפרסס
של מעלה, ולפי שהיו צני קהת ראסוניס
צמעלה שהיו כושאים כליס המקודסיס לכך לוח
למכותן תחלה אע"פ סגרסון היה הצבור, וכצר
הזכרתי צסדר של מעלה כי כסס שהיו יסראל
צמדצר ארצע דגליס לארצע רוחות העולס כן
היו הלויס ארצע חלקיס לארצע רוחות העולס כי
מסה ואהרן וצניו צמזרח וצני גרסון צמערצ
וצני קהת צדרוס וצני מררי צלפון:

(כה) ומכסה התחש אשר עליו. לא הזכיר ג"כ
מכסה עורת חיליס מאדמיס כי היו
דצוקיס זה עם זה, או אחז הכ' דרך קלרה.
ופרשה זו הצאח משה הלויס ועצודתס כי
משה צני גרסון היתה קלה כי היו
כושאים הצגדיס והם יריעות המסכן והמכסאות
והקלעים והוא שסכו רז"ל צני גרסון היו
ממוכיס על כלי הארג והנה היא עצודה קלה
משל

הקדש למעלה. וידוע כי כל הסנה היה הכבוד
כסמס מן הענן לפני ולפניס לגמרי ומתגלה
על הכפורת ז"ש (ויקרא ט"ז) כי צענן אראה
על הכפורת לא אחר כי אראה צענן אצל
אחר כי צענן אראה כלוי אכי צא צעמוד ענן
ואח"כ אסמס מן הענן ואראה על הכפורת
וכצר הזכרתי זה צמקומו, ולפיכך לא היה
רצות לכה"ג ליכנס לסס כי אס פעס אחת
צסנה ציוה"כ ואף ציוה"כ אינו רסאי ליכנס
לסס כי אס צקעורת ולא סיכניס הקטרת
עסוי אלא סייעסכו לסס ויעלה תורת עסכו
סס ויהיה הכבוד נכסה מעיניו וכענין סכתוצ
(סס) וכסה ענן הקעורת את הכפרת, וזהו
סהזסיר את הלויס ולא יצאו לראות כסהכבוד
מתצלע אל הקדש שהוא חציון עזו וכענין
סכ' (חצקוק ג') ונוגה כאור תהיה קרניס
מידו לו וסס חציון עזו:

פרשת נשא

שמחה לצדיק עשות משפט ומחיתה לפעלי און:
שלמה המע"ה הודיענו צכתוצ הזה (משלי
כ"א) כי המשפט סצו קיוס העולס
הוא מחתס ופחד אלל הרשעיס וסמחה אלל
הלדיקיס, וידוע כי לסון סמחה יותר גדול מן
הגילה והרינה והמסוס והוא סכ' (סס כ"ג)
גיל יגיל אצי לדיק ויולר חכס יסמח צו,
הזכיר לסון גילה אלל הלדיק והסמחה שהיא
יותר גדולה אלל החכס אשר צו סחי המעלות
חכס ולדיק כי אין סלמה ע"ה מסצח חכס
רסע וז"ס (תהלים ל"צ) סמחו צה' וגילו
לדיקיס והרנינו כל יסרי לצ, לרף צכתוצ הזה
סלס לסונות של סמחה והס סמחה וגילה
ורינה, והזכיר תחלה הסמחה שהיא גדולה
ויחס אותה לסס ימעלה לרוב מעלתה כי לא
אחר סמחו וגילו צה' לדיקיס, וצאור הכחוצ
כ הלדיק יסמח צהעסות משפט צעיר וכסאין
צ"ניהס גזל וחמס ואס עוסק רס וגזל משפט
ולדק תראה צמדרינה ידאג ויאכח על זה כי
כן מדחו של לדיק, ומחחה לפועלי און עסות
משפט הוא מחחה ויראה ופחד לפועלי און
כי יראו לכפסס כאשר יוכיחו צעיר עוסי
רסעת והענין להס למחחה פן יעכסו על
מעסיחס הרעיס, וא"כ צאח לך הכ' כי עסית
המשפט שהוא מחחה לפועלי און הוא סמחה
אלל הלדיק. והנה סלמה ע"ה כוון צזה להודיענו

להשמיט קול וכן תולדה הש"ן לשדוק ועל זה אמרו בספר יצירה ש"ן שורק"ח מ"ס דוממה ומלכד מוכי עצודת השיר הים ממונה עוד על המספס ולשמוע המקדש והיה אפשר לו לשמוע כי הכהן לא היה סוחט וכן כתיב (צמדצ"ט) וסחט אותה לפניה, וע"כ המלא שזכיר הכי חמיד כלום על פי ה' הוא שכי (סס ג') ויפקוד אותה משה על פי ה' כאשר לזה. וקרב צעיני לומר כי לכך חייבה התורה למנות מנן חדש ומעלה כי הוא הקף הלכנה המושלת כלילה ומדת הלום היא מדת לילה הנקראת אמונה ואמר הכתוב (תהלים ל"ב) ואמונתך כלילות:

ד' (צ) וישלחו מן המחנה. זה מחנה שכינה שהרי הלרוע והזו ועמא מח שהם עמאים עומאת שצעה משולחים הם ממחנה שכינה אל צהר מחנות והן מחנה לוי ומחנה ישראל דין שלשתן חלוק שהלרוע משתלח חוץ משלשתן שהן מחנה שכינה ומחנה לוי ומחנה ישראל שכן מליכו צמלורע (ויקרא י"ג) צדד יסצ מחוץ למחנה מוסצו והוא מחנה ישראל והזו ובעל קרי משולח מן השמים. ומחנה שכינה ומחנה לוי ומחנה צמחנה ישראל שכן דרז"ל צפסחים צענין צעל קרי וכי יהיה צך איס אשר לא יהיה טהור מקרה לילה וילא אל מחוץ למחנה זו מחנה לוי כש"כ שאסור ליכנס למחנה שכינה ועמא מח משולח ממחנה שכינה לצד ומחנה צעל לוי וכש"כ צעל ישראל: (יז) ולקח הכהן מים קדושים בכלי חרש ומן העפר אשר יהיה בקרקע. למה צמים שמן השמים וצעפר שמן הארץ, אמרו צמסכת סוטה אמר רבא מפני מה אמרה תורה הצא עפר לקוטה, זכתה יולא ממונה צן כאצרהם אצינו שכי (צראשית י"ח) ואכני עפר ואפר, לא זכתה תחזור לעפרה ע"כ: בכלי חרש. דרז"ל היה ר"מ אומר מכין שצמדה שאדם מודד זה מודדין לו שכלי (ישעיה כ"ז) צפסחה צפסחה חריצנה קאה צפסחה, וחני רבי חייא מיום שחרצ ציהמ"ק אע"פ שצטלה סנהדרי גדולה וצטלו ארבע מימות צ"ד דין ארבע מימות צ"ד לא צטל מי שנתחייב קקילה או כופל מן הגג או חיה דורסחו מי שנתחייב שרפה או כופל צדליקה או כחש מכיסו מי שנתחייב הרג או כחש למלכות או לסעים צאין עליו, מי שנתחייב חנק או עוצע צמחר או

משל מררי, אלל צני מררי עצודתם כצדה שהיו ממוכין על הנחשת ועל העלים והן קרסי המשכן וצריחיו ועמודיו ואדניו והיה איתמר ממונה על צני גרסון וצני מררי כי צחנות המשכן היו מחזירין כל הכלים על ידו: (מז) לעבוד עבודה עבודה. זה השיר שהיה עצודה לעצודה אחרת והיא הקרצנות וכס"א (תהלים ק') עזרו אחי ה' צמחה ופסוק מלא הוא שקורא עצודה לשיר הוא שכי צדה"י (צ' ל"ה) והמשוררים צני אסף על מעמדם אין להם לטור מעל עצודתם, והשיר הזה היה צכורות ומללחים והיו אומרים שירות וזמירות להקצ"ה צעעה הקרצן וארז"ל כמה כימין היו צכור צצעה שכלומר (תהלים ע"ז) שוצע שמוות אחי פניך, אל תקרי שוצע אלל שצע, וכן דוד ע"ה אומר (סס קי"ט) שצע ציום הללח"ך ולימות המשיח שמונה שכלומר (סס י"ב) למלח על השמינית על כימא שמינית ולעתיד לצא עשרה שכל' (סס ל"ג) צכל עשור זמרו לו ואומר (סס ל"ב) עלי עשור ועלי צכל בן דרז"ל צמס' ערכין צפ' אין צערכין צסופו, וצאור הענין כי העוה"ז על צצעה מזלות ולימות המשיח חרצה ההשגה צחוספה מעלה ולעוה"ז תהיה ההשגה על השלמות צמעלה שהיא כלל המעלות כולן, ודע כי לא נחפרס ענין השיר עד שצא אדוננו דוד ע"ה. והנה הוא נחלק לשמונה חלקים כי מספר הלום המשוררים שמונה חלקים, והם אסף הימן ידותון איתון האזרחי הרי ארבעה ולוי היה שס שצמו בן הוא הרי חמשה ועל הגמית הוא משפחת הגמית והוא משפחת עוזר אדום הרי ששה וצני קרח הרי שצעה וצני משה הרי שמונה כי חפלה למשה ענינו לצני משה והיו משוררים ב"כ צמונה כלים ואלו הן על נגינות על מחלת על עלמות שיר והמשא שכלומר (דה"א ע"ז) וכנניהו שר הלום צמסא יסור צמסא כי מצין הוא והוא קול חזק וגבוה מלסון ויסא אח קולו, ודרז"ל צמס' ערכין אל תקרי יסור אלל יסיר, צמסא דכי לעצוד עצודת עצודת ומצודת משא, ועל הנחילות והוא מלסון חליל וכתיב (מ"א א') והעם מחללים צחלילים, ועל שושנים על הגמית על השמינית: (מע) על פי ה' פקד אותם ביד משה. לא תמלא צפקודי צני ישראל שזכיר צהם על פי ה' והזכיר זה כלום לרמוז על מדתם שהיא מדת הדין והיו ממוכים

או מה צפונכי, וכן צפונה צמדה צמדה
 זה מודרין לה היא השקתו יין משונה צפונה
 משפחה לפיכך הכהן משקה אותה מים המרים
 בכלי חרס, היא עמדה על פתח ביתה לראותו
 והכהן מעמידה על שער נקור ומראה קלונה
 לכל, היא פרסה קודר כאה על ראשה כדי
 להחנאות לפיכך ופרע את ראש האשה, היא
 קשטה לו פניה לפיכך פניה מוריקות, היא
 כחלה עיניה לפיכך עיניה צולעות, היא האכילתו
 מעדני עולם לפיכך קרבה מאכל זהמה, היא
 עשתה צחקר המקום מפרסמה צבלי, הה"ד
 (משלי כ"ו) חכמה שחלה צמחון חבלה רעחו
 נקלה. ואם השכיל היטב צמה שאמר בכלי
 חרס חמלא שיש בו רוח שלא תזכה לקום עמו
 צמחה"מ אך תהיה כחרס הנפצר שאין לו
 תקנה אם זכחה חלצר מן העוה"ז והעוה"צ
 שהמזנה חמת צעלה כעוצר שתי רשיות, ועיכ
 אמר בכלי חרס ולא אמר בכלי זכוכית שהזכוכית
 יש לו תקנה צפיתה והמתים עתידין לחיות
 ק"ו מזכוכית, וזה קוד מה שדרשו אמר מליש
 זה אמר מליש אחר כל"ו אמר מליש זה שהיה
 צן זוגה צכמה וצגוף אמר מליש אחר שהיתה
 ממנו שחכרת כפסה מחצורם ולא תהיה עם
 אחד מהם, והצן זה:

(מה) מנחת קנאות יהיא יוביר ההכן יהיו,
 כצר הודעתך צפרסת הפלגה שצכל
 מקום שחמלא שם העיוחד למפרע הוא רמז
 למדת הדין וצאותו ענין שברמז שם מדה"ד
 מחוה וכצר העירותך למעלה כי כ"ד תיצות
 היו כותבים לקוטה שהיו נחמים על המים
 שהוא חמלעות שם הכנוי שהיא מדה"ד המחוחה
 כנגדה: מי המרים המארים, ע"ש קופן נקראו
 מרים וכן (איוב כ"ז) וצגדי ערומים מפשיט
 וכן (ישעיה מ"ו) קחי רחים ועמכי קמח, ומה
 שאמר מארים ע"ש האלות הנמחות צמים שהם
 מקללין אותה, והחכם ר' אברהם ז"ל הזכיר צו
 קוד וז"ל מלת מי קמוך ומלת המרים חואר
 השם חבל קודו ידוע עד כאן, ואומר חכי כי
 לרק צדצרו שהוא שם החואר, והגני מנאר
 קודו כי קרא חכ' אל הכחות העליונים מרים
 כי כן קראם איוב מריכי יום ואורי יום הוא
 שאמר (איוב ג') יצעהוהו כמריכי יום והכ"ף
 נוספת ככ"ף (הושע ה') כמקיגי גבול, ואמר
 (איוב ג') יקנחו. אורי יום, שהם הכחות
 העליונים העתידים לעורר ולרלץ ראשי לוייתן,

וכן דרז"ל עתיד גצריאל לעשות קנויאל עם
 לויתן ואלמלא הקציה עוזרו אינו יכול לו שחא'
 (איוב מ') העושו יגיש חרצו, והתבונן לשון מי
 המרים המארים כי המרים הם המארים אותה
 וכשהיה הכהן משציע את האשה צמס הנכבד
 והמים צידו היה זכוין לשתי המדות מדת
 יום ומדת לילה המסכימים להענישה אם נעמלה
 או לחת לה שחר פרי הצען אם נקחה וסתי
 חלו המדות כרמות למסכיל צמלת מרים והנה
 הן מאלילות ומשפיעות כח לכל הכחות העליונים
 הנקראים אורי יום, ועיכ יחס את המים
 למלת המרים ואמר המרים המארים כל"ו מים
 של המרים המארים אותה ומזה אמר החכם
 הנזכר שהוא חואר ולא שם, ומ"ש וצאו צה
 המים המארים למרים שבראה שהוא שם ולא
 חואר זה פי' וצאו צה המים המארים שהם
 למרים כי האלות אשר צמים מארים אותה
 צכה המרים והמרים צכה מדת יום ומדת לילה
 הנרמזים צפרסת: (לא) ונקה האיש מעון.
 דרז"ל צמון שהאיש מנוקה מעון המים צודקין
 את אשתו אין האיש מנוקה מעון אין המים
 צודקין את אשתו, והנקיון הזה הוא שלא צא
 עליה משקנא לה ונסתרה ויש שפי' אם צעל
 שום ציאה אקורה כל ימיו אין המים צודקין
 את אשתו ואפי' צא על ארוסתו צצית חמו
 שאקורה מדרצנן אין המים צודקין את אשתו
 שחא' ונקה האיש מעון והאשה שהיא חסא את
 עונה צמון שהאיש מנוקה מעון אשתו נוסחא
 את עונה לפיכך אם היתה אשתו אקורה
 עליו מחייצי לאוין או מחייצי עשה אפי' שקנא
 לה ונסתרה אינו שותה אלא חלא צלא כחוצה,
 ודרז"ל צמק' קוטה מצרצא סכואפים פסקו מי
 קוטה שחא' (הושע ד') לא אפקוד על צנחתיכם
 כי תזנינה ועל כלותיכם כי תנאפנה כי הם
 עם הזונה יפרדו ועם הקדשות יצחו ועם
 לא יצין ילצו, כל"ו לא יעשה עוד צהם חכם
 הגדול הזה שהוא נעשה להן לכבודן של ישראל
 ולהיותם עם קדוש וכדי לנקותם מן המעצרות
 לפי שאינן מנוקין מציאה אקורה זהו כי הן
 עם הזונות יפרדו כל"ו מלשון פרדה שאינה
 עושה פירות כך הם שטופים צננות כפרדים
 וקופים ולא לעשות פירות אלא למלאות חלואם.
 ועם לא יצין העוזה הזאה ילצו צסכלותו וכן
 (משלי י') ואויל שפתים ילצו, ובהרמז ירוס'
 וסכלא צספוחיה מחאחד:

ו' (ב) איש או אשה כי יפליא לנדור נדר נזיר. כסמכה פרשה זו על נזירות לפרשת קוטה לומר שכל הרוצה קוטה נקלקולה יזיר עלמו מן היין כך דרז"ל וכה"ל (הושע ד') זכות יין וחירוש יקח לב. וע"ד הפשט הוזהר הנזיר מן היין כי כל הנמשך אחריו כמשך אחר החלוות והוא מציא לידו חטאים ומכשולים רבים וכלטויה בגדול סער לפי שמוליד הדאגה, ויהיה לבו ככנע צעזורה הש"י בהיותו מכוול צערו ויהיה כזהר מהמותרות המכוולים אותו כי כן הסער מותר העצב צאדם מהעשכים הכולדים צגוף וז"ל יפליא יעשה דבר פלא כי רוצ העולם הולכין אחר תאותם וזה פורש מהחלוות וזהו לשון נזיר מלשון (ויקרא כ"ב) וינזרו מקדשי בני ישראל שהוא לשון הפרשה. או יהיה נזיר מלשון נזר הקדש כי נזר אלהיו על ראשו והוא ענין עטרה ובתור מלכות ונקרא צסם הזה ע"ש שהוא מלך מולך על החלוות הפך משאר בני העולם שהם עצדי החלוות: להזיר לה' כי כוונתו בנזירות לה' הוא לפי שהיין מפסיד הסכל וא"ל שתהיה עצודת האדם שלמה: (ג) מיין ושכר יזיר. יין הוא היסן שכר הוא התיורש ואחרים אמרו כי היין הוא היין החדש ושכר הוא היין היסן שהוא משכר כאשר כן תרגם אונקלס ממחר חדת ועתיק, והוא כלטויה שיחרחק מחמשה דברים היולאים מן הגסן היין והעכבים והלמוקין וחללן וזג ועל כל אחד מחמשה אלו עובר צללו והצוקר צכלל עכבים הוא והחומץ צכלל יין הוא לפי שמתחלה היה יין ואקורו לא הופקע צחמופה ואחרו צמס' נזיר אכל עכבים לחים ויצעים חרלכים וזגין וקחט אשכול של עכבים ושחה לוקה חמש: וע"ד הקצלה איש כי יפליא לנדור כדר נזיר, כבר צארתו לך צקדר אמור כהן גדול דוגמת מי הוא חכה הנזיר למעלה ממנו כי הוא למעלה מן המדות דצק צעלם הרחמים העליונים, ולפי שהוא מוכתר צמעלה הנזירות נקרא נזיר מלשון כתר וזהו כי נזר אלהיו על ראשו, מער לא יעבור על ראשו גדל פרע סער ראשו וקדש את ראשו, וזהו כי יפליא מלשון פלחות חכמה ולנדור כדר מקום הצינה והוא מוזהר מנ' דברים מן היין ומן החגלחת ומעומאת המת ועשה חכ' צזה שלמה חלקים הזכיר צהם שלמה פעמים כל ימי, חלק ראשון אך כל ימי נזרו מכל אשר יעשה וגו', חלק

שני כל ימי נזרו מער לא יעבור על ראשו, חלק שלישי כל ימי הזירו לה' על כפס מת לא יצא, הוזהר מן היין ועומאת המת כדי להחרחק מן השמאל, הוזהר צחגלחת לפי שסערותיו של אדם הם כמו וכן צשמסון (סופטים ע"ו) אם גלחתי וסר ממני כחי ואין להם סוף והם גדלים כל ימי חיי האדם גם אחר מותו אם יעמוד צמקום לה' וכ"ז ירמוז לענפי השם ונטיעותיו וכחותיו שהם היות דקות ופנימיות והן עשויות כעין חוטי פלחניות המחפשות לכל לך ואין להם סוף ותכלית ואין להם קץ וע"כ כלטויה לגדלם הוא שאמר גדל פרע סער ראשו והוזהר שלא יכרות אותו כי נזר אלהיו על ראשו ואם יכרות סער ראשו שהוא דוגמת הנטיעות יהיה כמקלץ ומפריד השם מענפיו. והנה שמשון כסככת סער ראשו כחשצ לו כמקלץ ומיד סר כמו מעליו והוא כח ה' וז"ל ותאללהו שיחזור לחדש"ד קרי צ"ה ותאללהו והוא מניעת האלילות שנקתלקה ממנו רוח נבואה לפי שכה השם סר מעליו צעבור סקלץ, ולותה חורה צנזיר כסיגלח ראשו שיחן סערותיו על האש אשר תחת זצח השלמים מפני שהם קדש ודוגמא לקדש והחמיר צו חכ' יותר מכהן גדול שלא יעמא לציו ולחמו, והצין כל זה כי הנזיר צסערותיו הוא דוגמא וארז"ל חמשה נצראו מעין דוגמא של מעלה ולקו אצטלום צסערו שאלו צלוארו שמשון צכחו אסא צרגליו לרקיהו צעיכיו, ועל ההויות האלו אמר שלמה (סיר ה') קולותיו חלחלים, וכן דניאל (דניאל ז') וסער ראשו כעמר נקא, וזה מצואר: ושכר שהזכיר חכ' על כל דבר שיסתכר האדם ממנו, ומלת חרלכים אין לה חצר צכל המקרא וכן מלת זג, וסכה חרלן הוא הגרעין וזג הוא הקליפה שהיא מצחוץ. והחכם רבי אברהם פי' צהפך חרלן הוא החילון וזג הוא הפנימי: (עו) בפתע פתאם, כמו (סס י"ב) אדמת עפר, והכס הוא מציא קרצן על המזיד כסוגג וכן ארז"ל צפ"צ של כריתות ארבעה מציאין קרצן על המזיד כסוגג ואלו הן נזיר וסצועת הפקדון וסצועת העדות ואסם ספחה חרופה שהיא לוקה והוא מציא קרצן, כאשר צנזיר צפחה שהוא סוגג פחאס הוא מזיד לפי שכל' (משלי כ"ב) ופתאים עצרו ונעכסו עשה צו מזיד כסוגג וכן סצועת העדות לא סזכיר צו חכ' ונעלם וצולן חזכיר ונעלם וצצועת

למקור להם חרצעה ועשרים מתנות כהונה ועם זו הם עשרים וחמשה לכך הזכיר שלשון הזה כיה חזרכו כלו' עם צרכת כהנים הם עשרים וחמשה, ודרז"ל כה חזרכו זכס"אות כפים, כה חזרכו זלשון הקדש, כה חזרכו צעמידה, כה חזרכו זקול רס, כה חזרכו צסס המפורש, כה חזרכו פנים כנגד פנים, זכס"אות כפים דכתיב (ויקרא ע') וישא חסרן את ידיו אל העם ויצרכם, זלשון הקודש צעמידה זקול רס דכ' (דברים כ"ז) חלה יעמדו לצרך את העם, מה חס צעמידה וזלשון הקדש וזקול רס חף כאן, פנים כנגד פנים דכ' כה חזרכו את בני ישראל אומר להם, צסס המפורש כאמר כאן וסמו את שמי וכאמר להלן (דברים י"ז) לשום את שמו שם. וע"ד הקבלה כה חזרכו מלת כה היא המדה העשירית שמתוכה מתנבאים הנביאים תמיד ואומרים כה אמר ה' וע"כ אמר כה חזרכו כלומר חמשיכו הצרכה מחדת החסד שהיא מדה של כהן אל העשירית ועם זה היה העולם מחצרך זכס"אות כפיו של כהן וזכוכת לצו ולכך חמלא היא זמלת כה חזרכו והיא רמז לה"א אחרונה שצסס, וכן אמר דוד ע"ה (תהלים קמ"ח) הללוהו צמרומים אחר ספקדים ואמר הללויה כדי להסלים ה' המיוחד ומפני שזמלת כה היא מדה"ד רפה המנהגת את ישראל והיא כלולה צרחמים לפיכך כשאמר לו הקצ"ה לצברהם (צרחסית ע"ז) כה יהיה זרעך חסצה לו צרחמים שכל' (סס) ויחסצה לו צדקה: אפור להם. אומר מלא אומר להם הקצ"ה לכהנים לא מפני שאמרתי לכם שתהיו מצרכין את ישראל תהיו מצרכין אותן צאנגריא וזמלות חלא תהיו מצרכין אותן זכוכת חלצ לכך כאמר אומר מלא, ועוד יכלול אומר מלא שחול רמ"ח עם המלה כי הצרכה זלשע צרמ"ח חצרים שצאדם וחסרון האחד הוא אצר חלצ שמוכו יסחרגו כל שאר האצרים וכולן חלויים זו, ומה שנקתר מן המספר כי הוא כנגד הסכינה השורה על כפי הכהן ונקתרת סס שהיא לצ הסמים שמוכו יתצרכו העליונים והתחתונים, ועוד יכלול אומר להם צסס לא צמפורש כי יש זמנים שסכסכים מזכירים את הסס זכס"אות כפים צפרסום ויש סאין מפרסמין חלצ מזליעין אותו וכן דרז"ל משרצו המרילים היו מזליעין אותו וכך יאמר חכ' כי יש עתים צמפורש

וצצצועת העדות לא הזכיר ונעלם לחייב על המזיד כסונג, שצועת הפקדון למד מצצועת העדות צגז"ס דחטטא חטטא, חלא על ספחה הזכיר צו ונסלח לו לעשות מזיד כסונג כלו' סנסלח לו צקרצן זה צח"זה ענין סיהיה צין צסונג צין צמזיד: (יג) ביום מלאה ימי גורו. טעם הקרצן הזה צנזיר ציום מלאה ימי גזרו לא כחגלה כי לא מלינו צכל חחורה כלה קרצן כי חס על עון סקדס לסעצר וזה סקדס וזה לעשות מלה והיה כל ימי חזירותו קדוש ופרוש מחליות העולם ועמה ציום מלאה ימי גזרו מחייצנו חורה להציא קרצן חנה זה ענין כפלא ומחודש, וכן חרז"ל צמס' חזיר חדוש הוא סחדסה חורה צנזיר. והרמב"ן ז"ל כתן צו טעם ע"ד הפסעו ואמר כי הא"ס הזה חוטא כפסו צמלאה חזירות כי הוא עמה חזיר מקדושתו ועצודת הס"י ורלוי היה לו ס"זור לעולם ויעמוד כל ימיו צקדושתו חזיר וקדוש לחלסיו כענין שכל' (עמוס צ') ואקים מצניכס לצניאים ומצחורכס לצנירים השוה אותו חכ' לצניא וכדכתיב כל ימי גזרו קדוש הוא לחלסיו וע"כ הוא לריך כפרה צסונו להטמא צחליות העולם ע"כ לשון חרצ ז"ל, ועם כל העטס הזה לא ילא קרצנו של חזיר מן החדוש כי היכן מלינו קרצן על העתיד. אבל טעם הקרצן והחדוש חיינו מחצאר כי חס ע"ד הקבלה והזכרתי צנזירותו כצר כי הוא למעלה מהמדות ודצק צעלס חרחמים העליונים והוא רולה עמה ללאה מקדושתו נראה כמתרחק ורולה לסלק עלמו ח"ו מחליות מעלה שצצר דצק זה ולכך חלריכתו חורה קרצן ציום מלאה ולא לכפרה כי לא חמלא צו לשון כפרה או סליחה אך חכוונה צקרצנו לקרצ הכחות וליחד ולהמשיך להם צפע מן המקור ויסחפקו המדות ואח"כ יחזור להכחותיו כצחללה וע"כ היה הקרצן שכלטוה צו עולה ושלמים וחטאת כצס לעולה חיל לסלעים כצסה לחטאת וצסוף אחר ואחר ישחה חזיר יין כלו' ואחר ס"סלים חיוצו לכל לר ויסחפקו המדות ישחה חזיר יין ויחזור להכחותיו כמנהג צני חדס צעולס הגופות: (כג) כה חזרכו את בני ישראל. ע"ד הפסע כענין זה חזרכו וכן (צמדצר ח') וכה העסה להם לטהרס. וע"ד המדרש כה חזרכו מפר להם הקצ"ה הצרכות לכהנים צמחנה סיהא כה צידס לצרך את ישראל ולפי סעמיד

אמר הכתוב (תהלים ע"ה) בחוריו אכלה אש ובחולותיו לא הוללו, מה טעם בחוריו אכלה אש מקום דבחולותיו לא הוללו ומכאן נענשו לאחת מן הדעות כי לא היו ראויין שיתצרכו ישראל על ידם, וע"כ ילמדך שיהיה הכהן שלם עם צח זוגו דוגמת המדות שהוא ממשיך הצרכה מהן וזה מצוה: (כד) יברך ה' וישמרך. ע"ד הפסע הצרכה תוספת ורצוי עוצה ועם הצרכה שמונה מה שא"ל כן למלך צ"ו ש"ס כח צידו להעשיר את האדם אצל ח"ן צו כח שיהא כשאר צידו, וכן ארז"ל מלך צ"ו ש"ס לו אהב צפוריא והוא יושב ברומי שלח המלך אחריו וצא אללו כחן לו מאה לערין זהב טעמן וילא לדרך נפלו עליו לסטים ונעלו כל מה שבתן לו המלך וכל מה שהיה אללו שמה יכול לשמרו מן הלסטים.

וע"ד המד' יצרכך ה' וישמרך יצרכך צעור וישמרך שמהא עושה המלות, יאר ה' פניו אליך יעמיד צנים ממך שיהיו צני חורה סכא' (משלי ו') כי כר מלוא וחורה אור, יאר ה' פניו אליך יעמיד ממך כהנים שמהירים את המזבח סכאמר (מלאכי א') ולא תאירו מזבחי חנם וכ' (ויקרא ו') והאש על המזבח תוקד צו לא תכבה, ויחונך סנה רצי מ"א הגדול יחנה ה' אללך, ד"א ויחונך יעמיד ממך נביאים סכאמר (זכריה י"ג) ושפכתי על צית דוד ועל יושבי ירושלים רוח מן ותחנוכים, ד"א ויחונך יחן חנו עליך צכל מקום טאהה הולך כמו שבי' (אסתר ז') והשא חן וחסד לפניו, ישא ה' פניו אליך וכתיב (דברים י') אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד הא כי"ל עשה חסודה עד שלא נחמס גזר דין ישא ה' פניו כיון שכתבם גזר דין אשר לא ישא פנים, ד"א יצרכך ה' וישמרך יצרכך צנים וישמרך צננות שהנקבות לריכות שמירה וכה"א (תהלים קכ"א) ה' שומרך ה' ללך על יד ימינך, יאר ה' פניו אליך יאר לך מאור פניו ואין יאר אלל חיים סכא' (משלי ע"ז) צאור פני מלך חיים, וכה"א (תהלים ק"ז) אלהים יחננו ויצרכנו יאר פניו לחנו קלה, ישא ה' פניו אליך צכל מקום שתפנה יהיו פניו נשואות לך לשום לך שלום ותכלל מכל פגע ומכל מקרה וזה השגחה פרעית ויתירה ובהפך זה (ישעיה א') אעלים פיני מכס, ודרשו צמק' צרכות ישא ה' פניו אליך וכי הקצ"ה כושא פנים והלא כבר נאמר (דברים

צמורש וכו' כה תצרכו את בני ישראל צמס המפורש ו"ס עמים צמס וזהו אמור להם צמס, ועוד יכלול אמור להם זכו אמור להם לא זכו אמור קחם סחרי הכי"ה היה ראוי לומר ותאמרו להם אצל חלו אמר כן היה צמסמע סחרכם להם נמשכת לעולם צין ראויין צין שאינן ראויין ולכך כתיב אמור להם סהמוצן ממנו זכו אמור להם לא זכו אמור קחם ולא להם. ונבר הודעתך צפרשת ויצא עמלק סהכסן כסנושא העשר יתקדשו כל העשר והספיע יורד לסכלים הנפרדים והסכלים וישראל מחזרכין וזהו כה תצרכו את בני ישראל את לרצות מלה"ס אמור להם לכולן מעלה ומטה והצן זה. ועוד יס לדרוש אמור מלא ששליח לצור לריך לומר צרכה כהנים לכהנים הכושאים כפיהם ולהקרותו להם מלה צמלה והם עוכין והו אמור לצון אמור יחיד לרצים, ומה שהיה ס"ן מקרא השלשה פסוקים לכהן הכושא כפיו מלה ממלה חוכל להצין מעלתו ומה כי כן דוגמתו של כהן למעלה שהוא מחזרך ומקבל הצרכה מעלם הרחמים העליונים ומזכך לכנסת ישראל, וזהו קוד מה סררז"ל כל כהן המחזרך מחזרך סכא' (צרחסית י"ג) ואצרכה מחזריך וא"כ הכל דוגמא וכן הצרכה משתלשלת משליח לצור המחשטף צעליה לצנה לכהן ומהכהן לישראל וזה מצוה, ועוד יכלול אמור להם סהכסנים חייצין לצרך את ישראל כשישראל אומרים להם וזהו לצון אמור להם ותי"א כד יימרון להון, ואחר האזהרה הם עוזרין צעסה זה אצל צלא אזהרה ח"ן עוזרין סכן מליכו צירושלמי רצי שמעון צן פ"ז כד הוה חסיש הוה קאי אחורי עמודי רצי אלעזר כפיק לצראי, כלומר שהיו חלשים ולא היה אחד מהם יכול לישא את כפיו זה היה מחזא צין העמודים וזה יולא חוץ לצית הכנסת כדי שלא יזהירו אותן לצרך וכמלאו עוזרין צעסה זה אם לא היו מחזרכין אחר האזהרה. ובשם ה"ר ילחק הזקן צעל החוספות ז"ל אמרו שאין כהן כושא את כפיו אלל ח"כ כסוי, וצאמה כראה ש"ס עקר לזה לפי שאין האדם שלם צלא צח זוגו ואינו ראוי לא לצרך ולא להחזרך, ומעט זה היו כדב ואניחוא ראויין ליענש צלא רלו לסכסא והיו צנות ישראל ממחיכות להם ויוצרות עגונות כל ימיהן, וכבר כתבתי כי זאת אחת מן השם דעות סכאו לרז"ל צמרשס על חמאס ומזה

(י) אשר לא ישא פנים אחר הקציה כסם
 שהם נושאים לי פנים כך אני נושא להם
 כיצד כחנתי צחורתי (סם י"ח) ואכלת וסצעת
 וצרכת את ה' אלתיך, ואדם יושב הוא וצניו
 וצני ציתו ואין לפניהם כדי סציעה והם
 נושאים לי פנים ומצרכים ומדקדקים על עלמם
 עד כזית ועד כזילה לפיכך ישא ה' פניו
 אליך, וס"ה (ס"ר ג') הנה מעתה שלטמה
 ששים גבורים סביב לה מגדורי ישראל וכי
 סמירה היה לריך שלמה אלא סחקוק סביב
 למעטו צרכת כהנים שהוא ששים אותיות,
 ד"א הנה מעתה שלטמה אינו מדבר אלא
 במלך שהשלום שלו, מעתה זה ציהמיק ולמה
 נמשל ציהמיק למעט מה המעט הזו נחנה
 לפריה ורביה כך ציהמיק כל מה סצחוכו היה
 פרה ורבה סכא' (דה"צ ה') ויחריכו הצדים
 ויראו ראשי הצדים מן הקדש, וכה"א (סם
 ג') ותזהב זהב פרוים ססיה עוסה פירות,
 וכה"א (מ"א ז') ויבן את בית יער הלצון
 למה נמשל ליער לומר לך מה יער פרה ורבה
 חף ציהמיק כל מה סצחוכו היה פרה ורבה
 לכך כאמר הנה מעתה שלטמה ששים גבורים
 סביב לה אלו ששים אותיות סצצרכת כהנים,
 כלם אחוזי חרב כל אחד ואחד סמו של
 הקציה כזכר זו יצרכך ה' יאר ה' ישא ה',
 איס חרבו על ירכו מה ראה הירך להיותו
 כזכר כאן אלא אפילו רואה אותו בחלומו
 וסחרצ סלופה צלוארו וקוטע את ירכו ומסכים
 צצקר והולך לבית הכנסת, מפחד צלילות
 מפחד סראה בחלומו ורואה כהנים כושאין
 כפיהם והחלום רע הוא מתצטל ממנו לכך אמר
 הקציה למעט סיוסיר לאהרן וצניו סיהו מצרכין
 לישראל, אמר הקציה לסעצר סייחי זקוק לצרך
 צריותי צרכתי לאדם ואסחו סכאמר (צרחסית
 א') ויצרך אותם אלהים ויאמר להם אלהים
 פרו ורבו, צרכתי לנח ולצניו סכא' (סם ע')
 ויצרך אלהים את נח ואת צניו, צרכתי לאצרהם
 סכא' (סם כ"ד) וס' צרך את אצרהם צכל
 אמר הקציה לאצרהם מכאן ואילך הצרכות
 מסורות לך סכא' (סם י"צ) והיה צרכת מה
 עשה הוליד סכים ילחק ויסמעאל ולא צרכן
 מסל למסיד למלך ססיה לו סרדס נחנו לארים
 וס"י צחוק ספרדס אילן אחד של סם סמות ואילן
 אחד של סם סיים מורכב על גציו אמר הארים
 אם אני מסקה לאילן של סם סיים הרי אילן

של סם סמות סוחס אמר אני מעצור זמני
 ואסלים ומה ססמלך רולס לעסות צפרדס
 עוסס, סמלך זה הקציה וספרדס זה העולם
 והארים זה אצרהם סמסרו לו הקציה א"ל
 והיה צרכת היו לו סני צנים אחד לדיק ואחד
 רסע ילחק ויסמעאל אמר אצרהם אם אני
 מצרך לילחק יסמעאל מצקס להצצרך וסווא
 רסע אלא מעצור אני לפי סאני צ"ו וכסנפטור
 מן העולם נגלה הקציה על ילחק וצרכו סכא'
 (צרחסית כ"ה) ויהי אחרי עות אצרהם ויצרך
 אלהים את ילחק צנו וילחק צרך ליעקב ויעקב
 לסנים עסר צניו סכאמר (סם מ"ע) כל אלה
 סצעי ישראל סנים עסר וזאת אשר דצר להם
 אציהם ויצרך אותם מכאן ואילך אמר הקציה לעסה
 הרי הצרכות מסורות לכס הכהנים יהיו מצרכין
 את צני, ע"כ צמדרס: (כז) וסמו את שמי על
 בני ישראל, כאשר יזכירו את שמי עליהם אני
 אצרכם לכולם כהנים לויס ישראלים ססרי
 ססם צכל פסוק ופסוק מהסלסה, ועוד ע"ד
 סמדרס צג' פסוקים אלו יס צפסוק ראסון
 סלס חיצות, וצצני חמס וצצליסי סצע וססי
 גס"ז, פסוק ראסון כנגד ג' אצות סיוצור להם
 צרית אצות, פסוק סני כנגד חמסס חומסי
 חורה ססחורה נחנה צצכות אצות פסוק סליסי
 כנגד סצעה רקיעים, מלחסי צירוס' דסנהדרין
 עצור ססנה מחסילין צצלסה ונוסאין ונוחנין
 צחמסס וגומרין צצצעה, צצלסה כנגד יצרכך,
 צחמסס כנגד יאר, צצצעה כנגד ישא, צצלסה
 כנגד סומרי סקף, צחמסס כנגד חמסס מרואי
 פני סמלך, צצצעה כנגד סצעה רואי פני
 סמלך: וע"ד סקצלה יצרכך ה' ויסמרך סדר
 סצרכות האלה ממטה למעלה כסדר הכונה
 צקרצנות כי סכסן היה מצרך לישראל צרכות
 אלו אחר סססלים מעסה הקרצן סווא סכחוצ
 (ויקרא ע') ויצרכם וירד מעסות ססעאל והעולה
 והסלמים וסעורו ויצרכם אחר סירד וצצעה
 ססיה מקריצ קרצן היה מכיון סחלה אל סס"א
 סס"א ס"א אחרונה סצסס וכמו סצארת' צקרד
 ויקרא צחוספס ס"א של סמזצסה ומן סס"א
 אל סוואי ומסס ואילך אל סמסצצה ססחורה
 כי עקר סכונה צקרצן לסמסיך רלון מן
 סמסצצה ססחורה אל סמותיו סעליוכים כי עס
 זה יסצרך סמדור סעליון וסמדור ססחסון וזה
 סוד סלסה פסוקים אלה צקרד הזה, יצרכך
 ה' ויסמרך זו מדה סמור וז"ל ויסמרך, יאר

ה' הוא הקו האמלעי ופניו פני עלמו שהם פני הרחמים. יסא ה' הוא הצניקה ומלת פניו היא מדת הפחד שישלקנה מעליך ואז נסלוקה יסס לך שלום שהן ג' אצות כי תתגלגל מדת הרחמים למעלה נחסד נלמד ואז תהיה שלום עלי פחד והענין הזה מבורר וממטה למעלה ולסוון הצרכה שכל פסוק ופסוק הוא מוסיף ועולה והנן זה, כי ג' צרכות אלו הן כלל עשר ספירות כך קבלתי. אבל דעת הרמזין צפירושו צרכות אלו הם ממעלה למטה וצאורם כן יצרכך ה' הכונה שישפיע צרכתו דרך הקו האמלעי עד שמור זהו ויסתרך ישמור למדתך שהיא כנסת ישראל והשמירה החלויה ציד ישראל ולזה הם נשמרים, יאר הקו האמלעי פניו שהיא מאור שכינתו ללרכך ויחנך שימליא חנו למדתך כי צזה תצא הצרכה והחכינה לישראל. יסא ה' פניו כלומר שישאנה אליו כענין (דברים ל"ז) כי אסא אל שמים ידי. אליך ללרכך. ויסס לך ללרכך. שלום צינו וצין מדתך כי השלום הוא מכריע צין הרחמים והרין, ושמור את שמי המיוחד, ואני כלסון (שמות ע"ו) כי אני ה' רופאך והנה זה מצואר, וכבר הזכרתי למעלה בפסוק אמור להם כי יש עמים שהיו מזכירין את השם המפורש צפרקום וזהו שדרזיל בה תצרכו צסס המפורש וסלסה שמות אלו הם נקראים שם המפורש של י"ב, וכך היה הכהן מזכיר לדעת הצהיר יצרכך יפעל יאר יפעל יסא יפעל וכך נדרש שם על דרך ה' מלך ה' מלך ה' ימלך ואם תסכיל לנקוד שלשה תיודין של יצרכך יאר יסא אז תצין יראה ה' ודעת קדושים תמלא כי תנועתם נקודת תרמוז על הזכרה השם המפורש צענין והנן זה. אמנם קבלת אשכנז קבלתי צלחיסה הדרה הרודף ירדוף והמ"י, וכבר כתבתי בפסוק (שם י"ז) ויהי ידיו אמונה כי הכהן צקסוא כפיו היה רוסס אותיות הסוי"ה צידיו, אצל יש שפירשו כי אותיות שם צדי היה רוסס, דל"ה צגודל, יו"ד צזרת שהוא הקטן, ע"ן צשלס אמלעיות:

ותמצא עוד צספר הצהיר יצרכך ה' יאר ה' יסא ה' זה השם צן י"ב אותיות מלמד שסמותיו של הקציה שלשה תיילים וכל חיל וחיל דומה לחצרו וסמו כסמו וכלן חסומין צייד ס"א וא"ו ס"א כ"ד פעמים יו"ד ס"א וא"ו ס"א ס"א ח"ל אחד וכן הסכי וכן הסליסי

והיינו ע"צ סמותיו של הקציה ונא ולמד שהגבורה שר על כל הלירות הקדושות מסמאלו של הקציה והוא גבריאל, ומימינו שר על כל הלירות הקדושות וזהו מיכאל, וצאמלע הוא האמת שהוא שר על כל הלירות הקדושות וכל שר כ"ד לירות וא"ן חקר לגדודיו סכא' (איוצ כ"ה) היש מספר לגדודיו, וא"כ הרי הם ע"צ וע"כ אמר ליה דצעת שישראל מקריצין קרצן לפני אציהם שצסמים מתיחדים יחד והיינו יחודו של אלהינו, ואמאי אקרי קרצן אלא ע"ס שמקרב הלירות הקדושות כדאמרינן (יחזקאל ל"ו) וקרב אותם אחד אל אחד לך לעץ אחד והיו לאחדים צידך, ואמרינן ר"ח כיחוח וא"ן ר"ח אלא צאף וא"ן כסימה שהיא הרוח אלא צאף וא"ן כיחוח אלא יידה דכתיב וירד ומתגמלין ונחמ"ה הרוח יורד ומתיחד צלירות הקדושות ומתקרב ע"י קרצן והיינו דאקרי קרצן ע"כ, ואחר שחבין זה יתצאר לך מה הייתה כוונת הכס"א'ים צחוכה המוצח שהקריצו כ"ד פרים הוא שכתוב (צמדצ"ו) וכל צקר זצח השלמים עשרים וארבעה פנים כי כוונת הקרצן הייתה להסחפק כל מדה ומדה ממנו ולכך הקריצו כ"ד פרים והוא כנגד החיל האחד שהוא מלך שמאל היא מדת הגבורה והם כ"ד שמות כמו שכתבאר צמדרש הצהיר: וצריך אחת לדעת כי יש צפסוק ראשון י"ה אותיות וצסכי ה"ה אותיות וצסליסי י"ה אותיות והרי זה מורה שססס הגדול הסזכר צהם שלש פעמים הוא שליט צשלסה זמנים הוה והיה ויהיה והרי לך שס"ס אותיות ועליהם אמר שלמה ע"ה שס"ס גבורים קציצ לה מגבורי ישראל: ומה שהתחיל סרמו צהוה מפני שהזמנים כלם הם צהוה צהקצ"ה שלל עברו מסמותיו כלום כענין שכתוב (תהלים ק"צ) ואחת הוא וסנוחיק לא יתמו, ולכך אנו מחצרים צתפלחנו ואומרים ה' מלך ה' מלך ה' ימלך לעולם ועד לרמוז שלשה חלקי הזמן שהם הוה היה ויהיה, וכבר ידעת כי אינו פסוק אחד כי אס פסוקים מפורשים תמלא צספר תהלים צסדר הזה, והזכיר תחלה ענין ההוה וזה שתמלא צמזמור העשירי שהוא למה ה' תעמוד צרחוק (תהלים י"י) ה' מלך עולם ועד אצדו גוים מארלה, והתכוון כי לא תזכיר דוד מלכות שמים עד המזמור הזה שהוא עשירי, ותמלא ג"כ צמזמור העשרים שהוא עשירי לעשירי שהזכיר

לפי הדרך ולפי הפונדק הכנסנו לך אלא הכנס למדינה וכשתכנס לפלטרין שלך אחת רואה כמה חנו מכזרין אוחך, כך כשהוקם המשכן הקריבו כל הנשיאים דורון קערה אחת כף אחת פר אחד שער עזים אחד חיל אחד אחר לתן הקציה כך הוא כזורי אמרו לפניו רצ"ע צמדצר חנו ולפי המדצר הקרצנו לך אלא כשתכנס לפלטרין שלך אחת רואה כמה פרים וכמה קרצנות נקריב לפניך שנא' (שם) היעיצה צרלונך את ליון וגו' אז תחפון זבחי לך עולה וכליל אז יעלו על מזבח פרים ולא פר אחד, וכן אחת מולא בשלמה כשצנה ציהמ"ק (מ"א ח') ויצה שלמה את זבח השלמים אשר זבח לה' זקר עשרים ושנים חלף ולאן מאה ועשרים חלף ויחנכו את בית ה' המלך וכל בני ישראל, וכן צימי עזרא מה כתיב (עזרא ו') ויקריבו לחנוכת בית אלה דנא חורין מאה דכרין מאתן אמרין ארבע מאה ולפירי עזים לחמאת על כל ישראל תרי עשר למכין שצטי ישראל, ד"א ויהי ציום כלות משה אחר רבי יוחנן כלת לשון כלה הוא שער שלא הוקם המשכן המזיקין מליון בעולם כשהיה משה עולה להר היה אומר המזמור (תהלים ל"א) יושב צפתר עליון כלל סדי יתלונן מי סיוע צפתרו של עולם צללו יתלונן שלן שם ק"כ יום כמכין ל"ל אומר לה' מחסי ומלודתי אלהי חצמח צו, ח"ל הקציה צי צמחת חני עומד, כי הוא יליך מפח יקום צמלודתו של דוד שנחפס ליהרג שנא' (ס"א כ"ג) ושאלו ואנשיו עוברים אל דוד ואל אנשים לתפסם, ותחת כנפיו חסקה לכה וסוחרה אמתו ארצ"ל לכה חני עושה לך וכל מי שקוחר צתורה לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם ים מזיק שהוא פורח בעוף, ומקטב יסוד להרים זהו קעצ מריי שכל מי שרואה אותו אין לו חיים בעולם צין אדם צין צהמה וחיה, כילד עשוי ראשו דומה לעגל וקרן אחת יולא מתחת מלחו ושולט מ"י צתמוז ועד תשעה צאצ, לא תאונה חליך רעה וכגע לא יקרצ צאהלך זה חוהל מועד עד שהוקם המשכן היו המזיקין מליון וציום שהוקם כלו: ונראה לפי המדרש הזה כי מה שאומר על שחל ופתן וכפיר ותנין הם הם ד' כחות שהסודים כחלקים להם מארבעה אנשים וכמו שהזכרתי בפסוק (צראשית ד') ואחות חובל קין נעמה, וכן לדורות צירושלים

צו ה' הוסיפה המלך יעכנו ציום קראנו ואח"כ הזכיר בכל הספר לשון מלך שהוא לשעצר הוא שאמר (שם ע"ו) מלך אלהים על גוים, ועוד אחר (שם ל"ו) ויאמרו צגוים ה' מלך, ועוד אחר (שם ל"ז) ה' מלך הגל הארץ ועוד (שם ל"ט) ה' מלך ירגז עמים ואח"כ צפוף הספר הזכיר העמיד ואמר (שם קמ"ו) ימלך ה' לעולם אלהיך ליון לדור ודור הללויה, וארי לך שהזכיר דוד שלשתן כסדר, וידוע כי ה' ימלך לעולם ועד פסוק מלא הוא אמרו משה צפירת חים, ורע כי מפסוק של יצרכך יולא שם צן כ"צ מן יצרכך עד יאר ה' המלא כ"צ אותיות ויולא ממנו צחילוף חלפ"א צית"א והחפלה צעה לרה כשמעת צו והוא נחקר מן השמים שהיא מרתו של יעקב:

ז (ח) ויהי ציום כלות משה, ככתב זה אחר צרכת כהנים כי כן היה שהרי ציום שנשא אהרן את ידיו אל העם התחילה חנוכת המזבח ופסוק זה מורה כדברי רז"ל שהיה משה קוחר את המשכן צצצעה ימי המלוואים, וימשהם צצמן הנושחה, ויקדש אותם צהזאה: ובמדרש ויהי ציום כלות משה זהו שאח"כ (משלי כ"ז) כולר חאכה יאכל פריה וסומר אדוכיו יכוצר, אין הקציה מקפח שבר כל צריה אלא צכל מה שהאדם יגע וכוונן נפשו על הדצר אין הקציה נוקפת שכונו לכך כאמר כולר חאכה וגו' חדע לך ששלמה צנה ציהמ"ק וצצציל שנהן דוד נפשו עליו נקרא על שמו שנא' (תהלים ל') ומזמור סיר חנוכת הצית לדוד לשלמה אין כתיב כאן אלא לדוד, וכן אחת מולא צמשכן שצצציל שנהן משה נפשו על המשכן אחר הקציה איני כוחצו אלא על שמו שנא' ויהי ציום כלות משה הוי אומר כולר חאכה יאכל פריה, ד"א ויהי ציום כלות משה זמיה (תהלים כ"א) היעיצה צרלונך את ליון הצנה חומות ירושלים אז תחפון זבחי לך עולה וכליל, לפי שצצעה"ז הקריבו קמעא שנא' ויהי המקריב ציום הראשון את קרצנו כחפון וגו' קרצנו קערת כסף אחת עשרה זהב שער עזים אחד ולצח השלמים זקר שנים הרי כל הקרצן למה הדצר דומה למלך שילא לדרך והיו מציאין לפניו סעודה לפי סדרך ולפי הפונדק אחר להן המלך כך אחס מכזרים אחתי וכך אחס מ"תנין לי ואחי מלך וסליע בעולם אמרו אדוכנו צדרך חנו וכוונתין

צירוסלים היו אומרים הסיר הזה, וכן הזכירו
 בתחלת חגי סבועות אין מוסיפין על העיר ועל
 העזרות אלא צמלך וכצ"ל וכהן וסנהדרין של
 ע"א ואורים ותומים וסתי תודות וסיר וכן
 אמר הכי ועשו לי מקדש כלי כענין זה שכל
 דברים אלו היו צימי משה וכן חששה לדורות
 והסיר הוא סיר של פגעים זהו שהיו אומרים
 אותו צירוסלים להגן מן המזיקין כסם שאמרו
 משה בשר צממשה המשכן, ארסצ"ל מה לי
 ללמוד מספר תהלים ללמוד ממקומו שנאמר
 יצרכך ה' ויסמךך ישמור אותך וכל רע אימת
 ציוס שהוקם המשכן, אמר רבי יהודה צרבי
 סימון יום שהוקם המשכן ככנס משה והיה
 שומע קול הדור קול כלה קול משונה אמר
 משה (תהלים פ"ה) אשמעה מה ידבר האל ה'
 אל הקציה משה שלום אני מדבר להן שאין
 לי על צני כלום שנאמר (סם) כי ידבר שלום
 אל עמו ואל חסידיו ואל יסונו לבסלה אך
 קרוב ליראיו יעשו אימת ציוס שהוקם המשכן
 שער שלל הוקם המשכן היתה תחרות בין
 הקציה לישראל, אמר ר"ל מה לי ללמוד מספר
 תהלים אפי' במקומה אינה חפרת כלום מה
 כתיב למעלה מן הענין ישא ה' פניו אליך
 וישם לך שלום: להקים את המשכן. ככחזה
 ההקמה על שמו אצל מעלמו הוקם ציד"ש שנא'
 (שמות מ') הוקם את המשכן, וצמדרש להקים
 את המשכן זס"ה (צמדבר כ"ד) מה טונו אהליך
 יעקב משכנותיך ישראל אס אהליך למה משכנותיך
 ואס משכנותיך למה אהליך אלא אהליך אלו
 האהלים משכנותיך אל תקרי משכנותיך אלא
 משכנותיך אל הקציה למשה שיעשו לו משכן
 שאס יחטאו יהא מתמשכן על ידיהם הדע לך
 שהוא בן שכיון שחטאו מה כי (תהלים ע"ה)
 לכן שמו אלהים ויתעצר ואש נשקה ציעקב
 ויעוס משכן סילו זה המשכן שלא נעשה אלא
 שאס חוטאים יהא מתמשכן על ידיהם, ד"א
 להקים את המשכן א"ר סימון צמעה שאמר
 הקציה לישראל להקים את המשכן רמז למלש"ש
 שיעשו אף הם את המשכן וצעת שהוקם למשה
 הוקם למעלה והוא משכן הנער ששמו מטטרון
 שבו מקריב נפשותיהם של לדיקים לכפר על
 ישראל צימי גלותם ולכך כתיב את המשכן
 שמשכן אחר הוקם עמו וכה"א (שמות ע"ו)
 מכון לשנחך פעלת ה', ע"כ צמדדש:
 (ג) שש עגלות צב. ע"ד הפסע הוא מין ממיני

סורים המושכין את העגלות וכן (ישעיה ס"ו)
 צלצים וצפרדים, או יאמר לז מלאות עליון
 ואח צמך לבה: וע"ד המדרש שס עגלות לז
 כנגד ששה רקיעים ולאו צמעה הם אמר ר'
 אצין ההוא דמלכא שרי, אמר משה לפני הקציה
 רצ"ע שמה חמות אחת מן הפרות ויסגר אחד
 מן הגלגלים וכמלא קרצנס של נשיאים פסול
 וכמלא עזרת המשכן בטלה מיד ויאמר ה'
 אל משה לאמר קח מאתם וסיו כהן להם הויה
 סיו חיות וקיימות לעולמי עולמים ועד סיון
 היו קיימות רצון אמרין צצית עולמים הקריצוס
 שנא' (דס"צ ז') ויצח המלך שלמה את זבח
 הצקר עשרים וסנים אלק, זבח צקר לא נאמר
 אלא זבח הצקר, איזה צקר הו' אומר את
 שתי העגלות ואת ארבעת הצקר וכתיב ואת
 ארבע העגלות ואת שמונת הצקר, רבי מאיר
 אומר עד עכשיו הן קיימות לא שוממו ולא
 הוזקנו ולא העריפו אלא הן חיות וקיימות
 והרי הדברים ק"ו ומה אס הפרות ע"י סנדצקו
 צמלאכת המשכן כהן להן- הויה וסן חיות
 וקיימות לעולם ישראל שהם דצקים צחי העולמים
 עכ"כ שנא' (דברים ד') ואחס הדצקים צחי
 אלהיכם חיים כלכם חיים, ע"כ צמדדש נשא,
 וצמדדש שה"ש רצה צמקוק (סיר ו') יפה את
 רעיתי בתולה, ומ"ס צצית עולמים הקריצוס
 ולומר שצמדדו צחיים עד זמן שלמה נראה לי
 בזה שחלאו ג"כ סמך ורמז מן הכתוב (מ"א
 ח') ויצח שלמה את זבח הסלמים אשר זבח
 לה' צקר עשרים וסנים אלק וכו' שהסמך מלח
 צקר לה' יתעלה כי הית הכתוב ראוי לומר
 עשרים וסנים אלק צקר וע"כ ראוי להת להם
 חיים ארוכים, או שהיה זה קבלה אולם וצא
 ר' מאיר והוסף וכתן להם קיום כלחי על
 סנדצקו צמלאכת המשכן ומס נקח ק"ו לישראל
 הדצקים צה"י, וסיו צין העגלות והצקר ח"י
 צמספרו, את שתי העגלות כהן לצני גרסון
 כפי עבודתם ואת ארבע העגלות כהן לצני
 מררי כפי עבודתם שצמורת צני גרסון היתה
 קלה מעבודת צני מררי ולפיכך כהן לצני מררי
 כפלים כי עבודת צני גרסון קלה היתה וסן
 היריעות והמכסאות והקלעים אצל עבודת צני
 מררי כבדה מאד כמזואר צכתוב וכמו שזכר
 בתחלת הפרשה: (י) ויקריבו הנשיאים, אלו
 נשיאי ישראל וסזר סניה ויקריבו הנשיאים כי
 ידבר צעליוכים וסנה הראשון צי"ד אחרונה
 שסוא

שהוא לסון רצוי והשני חסר יו"ד באחרונה
 שהוא לסון יחוד כי הקרצן הוא קרוב הכחות
 והוא היחוד השלם שהקצ"ה מחיחד בו בעליונים
 ובעפלים: (יב) ויהי המקריב ביום הראשון וגו'
 נחשון. שצטע יהודה הוא הקודם לכל הדברים
 צין בדגלים צין לחכוכה המוצה גם למלחמה
 גם לנחלת הארץ גם בגאולה לעתיד, בכלן
 כאמר קרצנו ונחשון שהוא ראשון כאמר וקרצנו
 והעצם כדי שלא יחגלה על האחרים לומר
 אני ראשון לכולם לכך החליל בו וקרצנו כאלו
 הוא שני לאחרים ובכל השאר כאמר קרצנו
 כאלו כל אחד ואחד היה ראשון ומעט
 זה לא הזכיר בו כשיא ובכל השאר שהקריצו
 אחריו הזכיר בכל אחד כשיא: (יח) ביום השני
 הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר. הקרצ
 חסר יו"ד, ודרז"ל למה בכל הנשיאים כאמר
 קרצנו וכאן כאמר הקריצ את קרצנו שעל פי
 הדבור הקריצ שצקשו שאר השבטים להקריצ
 שהיו גדולים מענו ותכריעו אחו מן השמים
 וכלעו שצטע יסעכר להתקרב לקרצן המוצה
 ולהקריצ קרצנו חרע לך שכך כתיב הקרצ
 חסר יו"ד שהיה רחוק ונחקרצ לזא, כל כך
 למה על שהיו יודעין בחורה לכך כתיב (דה"א
 י"ב) ומצני יסעכר יודעי צינה לעמים לדעת
 מה יעשה ישראל ראשיהם מאתים וכל אחיהם
 על פיהם, למדך שכולן חסכמיים להלכה על
 פיהם: (מח) ביום השביעי נשיא לבני אפרים
 אלישמע בן עטיהור. י"א שציעי לחכוכה המוצה
 היה, וי"א שציעי לצריחת עולם שהקריצ ביום
 השצח הע"פ שהוא קרצן יחיד הוראת שעה
 היתה וכן דעת רז"ל: ובמדרש ביום השציעי
 כשיא לבני אפרים, אמר הקצ"ה ליוסף אתה
 שומרת מלות לא תכאף עד שלא נחנה חורה
 חייך אין קרצן יחיד דומה שצח אצל קרצן
 צנך דומה שצח לכך כאמר ביום השציעי כשיא
 לבני אפרים ולא עוד אלא שאין שצטע מפסיק
 בין שני צניך בקרצן, אלא ביום השציעי כשיא
 לבני אפרים ביום השמיני כשיא לבני מנשה
 אלישמע א"ל שמע ולאדוכהו לא שמע, בן
 עטיהור עמי היה הודו ולא עם המלרית,
 גמליאל אמר יוסף גמל אל חסדים עמי, בן
 שדה לור פדהו מלרחו מצית הסהר וכן כתיב
 (תהלים י"ח) יגמלני ה' כלדקי כצור ידי לנגד
 עיניו דרכו של אדם כשהוא עני ירא מחקצ"ה
 כשהוא עסיר צועה צעקרו ויוסף היה ירא

ומחלתו ועד סופו, צחלתו מהו חומר (צראסיה
 ל"ט) וא"ך העשה חרעה הגדולה הזאת ומעלתה
 לאלהים, וכשנעשה מלך הוסיף יראה שנאמר
 (סם מ"ב) את האלהים אני ירא כשהיה עבד
 היה מצרך על מזונו ואדוניו רואהו מלחש צפיו
 שאלו מה אתה מלחש וסוף חומר לו מצרך
 אני להקצ"ה שכותן מזון לכל צריה אמר לו
 הראהו לי א"ל הרי חמה אחד ממעמסיו שמעמסים
 לפניו צמרום אי חמה יכול להסתכל בו הקצ"ה
 עאכז"ב וצצצילו כגלה אליו הקצ"ה שנאמר
 (סם ל"ט) וירא אדניו כי ה' אתו וסאח"ב
 (תהלים ס') לי גלעד ולי מנשה אפרים מעוז
 ראשי יהודה מחוקקי, לי גלעד אמר ר"ל אם
 יאמרו לך המיכין שאין הקצ"ה מחיה מחים
 אמור להם הרי אליהו מעיד שהחיה את המה
 הוי חומר לי גלעד שהיה מחושבני גלעד, ואם
 יאמרו לך שאין הקצ"ה מקבל עצים הרי מנשה
 מעיד שקבל אחו צחצוצה שנאמר (דה"ב ל"ג)
 ויתפלל עליו ויעתר לו וישמע תפלתו ויציצהו
 למלכותו הוי חומר לי מנשה, אפרים מעוז
 ראשי אם יאמרו לך שאין הקצ"ה פוקד עקרות
 הרי אלכנה מהר אפרים מעיד שפקד את
 חנה אשתו שנאמר (ס"א ב') כי פקד ה' את
 חנה הוי חומר אפרים מעוז ראשי, יהודה
 מחוקקי אם יאמרו לך שאין הקצ"ה מליל מן
 האש הרי חנניה מישאל ועזריה מעידים שהליל
 אותם מן הכבשן שנא' (דניאל א') ויהי צהם
 מצני יהודה דניאל חנניה מישאל ועזריה הוי
 חומר יהודה מחוקקי, ד"א לי גלעד ולי מנשה
 אם יאמר אדם למה צנה אליהו מוצח בכרמל
 והקריצ עליו וצחמ"ק קיים צאחה שעה והלא
 משה אמר (ויקרא י"ז) איש איש מצית ישראל
 אשר ישחט וגו' ואל פתח אהל מועד לא הביאו
 חומר לו כל מה שעשה אליהו לשמו של
 הקצ"ה עשה ועל פי הגבורה שנא' (מ"א י"ח)
 ויהי כעלות המנחה ויגש אליהו הכזיח וגו'
 וצדצרך עשיתי את כל הדברים האלה הוי
 חומר לי גלעד שהיה מחושבני גלעד, ולי מנשה
 אם יאמר לך אדם למה הקריצ גדעון צצמה
 והיה אקור שהיתה טילה קיימת אמר רבי אבא
 צר כהנא שצעה דברים עשה גדעון הקריצ
 פר הכענד ופר המוקלה וצנה מוצח וכרת עלים
 מהאשרה והקריצ צלילה על ידו צלא כה"ג
 והיה מן הכומרים וכל מה שעשה מפי הגבורה
 עשה שנאמר (שופטים ו') ויהי צלילה שהוא
 ויאמר

כולו ודומה לקערה, שלשים ומאה מציוס שלשים הקוה הקציה כל המים למקום אחד וקראן ימים ימים זגיתעריא מאה הוסיף ים אחד למלאכת המקדש וקו שלשים יקוצ אותו הרי ק"ל, מזרק אחד כנגד העולם שהוא עשוי ככדור, והרי לך זקערה רמו לים וזמזרק רמו ליסוצ שהוא היצטה, שבעים שקל כי שני המלכים האלה עתידין למסול על שבעים אומות שנים וסיצטה, שניהם מלאים סיציאו להם מנחות מכולן, קלת המסולאים צפז, כלולה צמון זהו סם עוצ סכא' (קללת ז') עוצ סם משמן עוצ, כסף כמה דתימר כסף כנחר לסון לריק, כף אחת עשרה זהב, עשרה דורות מפרץ ועד דוד שסיו כולן לדיקים, מלאת קעורה מעשיהם עוצים כריח הקעורה, פר אחד כנגד חצרהם חיל אחד כנגד ילחק כצא אחד כנגד יעקב שעיר עזים אחד לחטאת לכפר על מעשה יהודה שהביא הכתונת לאציו, ולצח השלמים צקר שנים כנגד דוד ושלמה שהחילו במלכות והיו לדיקים והיתה המלכות שלמה, חילים חמשה עתודים חמשה כצעים צכי שנה חמשה כנגד חמשה עשר מלכים שהיו מרחצעים ועד לדיקיהו שהיו מלך בן מלך מהם לדיקים גמורים מהם ציכונים מהם רשעים גמורים, זו היתה מחצתו של נחשון, נתחאל בן לוטר חסב צו טעם אחר על לד התורה לפי שצתחו של אותו שצט צחכות התורה, קערה כסף כנגד התורה שקרויה לחם שנאמר (משלי ע') לכו לחמו בלחמי וכתיב בלחם הפנים (סמות כיה) ועשיה קערותיו וכפותיו, זבולן חסב וחקריצ ע"ש פרקמטיא שלו שהיה עורח וכותן לתוך פיו של יששכר וכוטל שכר עמו, קערה כסף כנגד חים זבולן לחוף ימים יסכון, וכן כאוי"א כמו שכי צמדרש כל שצט ושצט חים מצוין וחוסב טעם אחר צפ"ע צקרצנו וכולן הסכימו לדעת אחת ולמכח אחת וצטעורי המסקל חים הכל לעעם ידוע אללם כל אחד אומר טעם צפ"ע, ומה שהיה חלורך לכחוצ י"צ פרטיות כולן מענין אחד צקרצנות הנשיאית וכמה גופי תורה חלויין צתורה צמלה אחת או צאות אחת הככון בטעם זה שהקציה חולק בצוד ליראיו ומכצד מכצדיו כאומרו (ס"א צ') כי מכצדי אכצד ואלו חים מזכיר ומכצד הרשון ואומר זה קרצן נחשון בן עמיכדצ ויאמר וכן הקריצו כל הנשיאים חים חים יומו חיה זה קלור

צכצוד

ויאמר לו ח' קח את פר הסור אשר לאצין ופר הסכי שצט שנים וצניה מוצח לה' חלהיך על ראש המעוז הזה צמערכה הוי אומר לי מכסה, חם יאמר לך אדם הרי דוד עצר לית צתורה אחר הקציה דוד למד את השנים כסופר שחלמד את החיכוקות סנאמר (תהלים כ"א) חלמדה פושעים דרכיך הוי אומר יהודה מחוקקי, חם יאמר לך אדם למה חלל יהושע את השנת ציריחו אומר לו על פי הגצורה עשה סנאמר (יהושע ו') ויאמר ח' אל יהושע ראה נחתי צידך את יריחו ואת מלכה וגוי וסנוחם את העיר כל חנשי המלחמה הקיף את העיר פעם אחת כה תעשה ששה ימים ושצעה כהנים יסאו שצעה שופרות היוצלים לפני הארון וציוס השציעי תקוצו את העיר שצט פעמים, ומנין שצצח היה לפי שאין שצעה ימים צלא שצח לעולם, ועוד עשה יהושע מדעתו צלא נאמר לו כיון שכצצטה חומת יריחו שצח היה ואמר השצח כולו קדוש וכל שכצצנו צצצח יהיה קדש לה' וכל כסף וזהב וכלי נחשה וצרצל קדש הוא לה' חולר ח' יצא, אחר ר' צרכיה הכהן כעיר הנדחת עשאה והרי עיר הנדחת חסורה צהנאה סנא' (דצרים י"ג) וסרפה צאש את העיר ואת כל שללה כלול, חיר יהודה חלוי כעין חלה עשאה דכ' (צמדצד ע"ו) ראשית עריסותיכם חלה חרימו חרומה אחר יהושע חואיל וכצצנו אותה חחלה נקדים שללה קדש לה' חולר ח' יצא, אחר הקציה וכך עשית הרי קרצנך חסייע את שצטך ודומה את השצח לכך נאמר ציוס השציעי כסיא לצכי חפרים: (פר) קערות נספ שחים עשרה וגוי, כיון שהזכיר צכל אחד ואחד כף אחת כצד היינו יודעים שכללם י"צ חצל הענין לוטר שחם שקלן כולן כל אחד ואחד חו כולן ציחד חים המסקל שיה ואין כן צכלי הדיוט, ומזה דרז"ל לא ככלי הדיוט כלי ציה עולמים כלי הדיוט שוקלן אחד אחד וחוזר ושוקלן כולן ציחד פעמים מרצה פעמים ממעט.

והנה כל אחד ואחד מהנשיאים כוון צמנחתו שהיה כמנחת חצרו וכן צטעור מסקלה והיתה כוונת כל אחד ואחד מהנשיאים כנגד שצטו, נחשון חסב כי שני שצעים עתידין ללאת ממנו והם שלמה ומלך המטיח שהם עתידין למסול צים וציצטה ומפני זה הביא קערה שהיא דוגמא לים שהים מקיף את העולם

צכצוד האחרים, ועוד שכל אחד מהם חסד בקרצנו טעם צפני עלמו שלא כעטם חצרו ולפי שהיו הטעמים חלוקים שהיה כל אחד מהם רומז למצטו לכך צאו הפרטיות חלוקות לכל אחד ואחד פרטת צפני עלמה כדי לחלוק להם כצוד ולהורות כי כטם שהיו טוים צקרצכס צעלה וצחצח הקרצן וצטעורי המטקל כך היו טוין צזכות ולפי שצצוד כל אחד טוה צעיני המקום לכך תאריך התורה צספור כל אחד מהן צטוה ואע"פ שגלוי וידוע לפני הקציה טחן עתידין לקלקל צענין קרה ולהיותן מכלל חמטים ומאחיס אין הקציה דן את האדם אלא לפי מעטיו טצאותה טעה וחלק להן כצוד לפי שהקריצו לכצודו: וע"ד הטכל הולרכה חורה לחצור קרצכות טל י"צ נטיאיש כנגד י"צ מוצלות ויש לכל מוצל ומוצל גלגל צפיע ולכן הציא כל אחד מהנטיאיש קערה טטיא עגולה כי כן הגלגל עגול, והיה טלטים ומאה מטקלה כנגד מנין הכוכבים הידועים, מורק אחד טצעים טקל כי מן המוצלות כורקים המקרים וצאות הגזרות על טצעים אומות, כך אחת עטרה זה"כ כנגד גלגל הטכל טטוא מרומט על הכל ולכך היה זה ע"פ טטוא מעולה מטאר הגלגלים, ועוד על טס הלוות הקדושות טטס חיות וטרפים מלאכי אט הדומים לזה: (פז) כל הבקר לעולה, הקרצן הזה לנטיאיש צחכות המוצח י"צ פרים י"צ אילים י"צ כצטים י"צ טעירי עזים כנגד י"צ טצעים טל מעלה: וכבר ידעת כי הכצוד טירד צהר סיני הוא טנעתק אל המטכן כטס טירד צהר סיני צדגלי מה"ט כן יטראל צנקוע המטכן עטוין דגלים, כטס טהגציל להר סיני ואמר לא חגע צו יד כן הגציל את המטכן והזר הקרצ יומה, וכן הענין צכאן טנשלמה חנוכה המוצח והוקט המטכן הקריצו י"צ קרצכות כנגדו צהר סיני צנה מטט י"צ מלכות ליי"צ טצטי יטראל, והקריצו כאן כ"ד פרים כנגדו צהר סיני (טמות כ"ד) ויזצחו זצחים טלמים לה' פרים: ויחכן שהיו כ"ד וזה כנגד החיל הטמאלי טטוא כ"ד טמות כאשר כתצתי צצרכה כהנים כי לא הזכיר הכ' כמה היו, ומה שהקריצו ג"כ אילים סי' עתודים סי' כצטים סי' כצר ידעת כי סי' מעלות הם כנגד טט קלוות עטרה לכל קלה וע"כ הקריצו טטים כנגד הסי' כנגדו צסיני וטצעים מוקכי יטראל והוסיף עטרה כנגד הקלה

הטציעי טטוא קדט, וכטס טהזכיר צכאן וצצח מטט אל אהל מועד לדצר אחר כנגדו צסיני (טמות ל"ד) וצצח מטט לפני ה' לדצר אחר יסיר את המקוה, ויטמע את הקול, צה"א הידיעה טוא הקול טטמע צסיני, וטכחוצ הזה מצאר כי הדצור צא לו למטט מנין טני הכרוצים ומטס יולא לו הדצור לאלה מועד טכן אחר אל אהל מועד לדצר אחר ומי שהיה חוץ לאלה מועד לא היה טומע הקול, ומה שהוסיף וידצר אליו, פירט רט"י ז"ל למעט את אהרן, ויחכן לפרט וידצר אליו כי מטט הוא המדצר וצא לחורות מעלת מטט על כל טאר הנציאיש כי לא היה כרעט ונצהל צכצואחו מלהטיצ כענין טכחוצ (טס ל"ג) ודצר ה' אל מטט פנים אל פנים כאשר ידצר איט אל רעטו ודרך האדם עם חצרו זה מדצר וזה מטיצ וכן אומר צב' הזה כי הקול היה מדצר אל מטט מעל הכפורת מנין טני הכרוצים וידצר אליו כלו' ומטט מדצר אליו מיד צכל עת טירלה כענין טכחוצ (צמדצר ט') עמדו ואטמעט, והזכיר זה צמטכן כטס טהזכיר צסיני (טמות י"ט) מטט ידצר והאלהים יעככו צקול טפירוטו מטט ידצר אחר טהאלהים יעככו צקול כי הכ' הזה מעיד על מעלתו צכצואה טהיה טומע הקול מפי הגבורה ולא היה כצהל וכרעט לאחוריו מה טטאר הנציאיש כצהלים וכרעדים אף ממראה המלאכים ולא כטאר צהס כה, וכן צכאן יזכיר כי הקול היה מדצר למטט מנין טני הכרוצים ומטט הגדול צכצואה ידצר אליו ג"כ ולא יצהל זהו וידצר אליו וצכאן גלה לנו הכ' כי הטיג מטט חכלית הטגת המין האנוטי כל מה טצכחו להטיג וידע הטי"י ידיעה צרורה ככאמן צית ידע אדוכיו ויולא וכככס כרלוכו ומדצר ומטיצ צכל עת כרלוכו ולכך נקרא כאמן ציתו טל הקציה טוא טכי (צמדצר י"צ) לא כן עצדי מטט צכל ציתי כאמן טוא:

ח בהעלותך

אור צדיקים ישמח ונר רשעים ידעך (מטלי י"ג) **ישלמה** המע"ה המטיל כפס לדיק לאור מפי טהנפט אור טכלי לוקח מכסא הכצוד והאור הטוא אינו אלא מעלמותו וגופו אינו צא לו מעק"א ואינו חלוי צדצר אחר, והמטיל כפס הרעט לנר טאור הנר אינו מעלמו אצל חלוי

חלוי בדבר אחר והוא השמן והפחילה כי מיד שיכלה השמן והפחילה ידעך הנר מיד בן נפש הרשע חלויה בקיום גופו כי אין עיקר שמחה רק בשמחה הגוף וע"כ תכלה ככלות הגוף והכליון הוא שלא תאור באור החיים ואע"פ שאין לנפש מוח העכש בעונם מר ממות ולפי שלא הסתדל בדרכי האור אלא בדרכי החשך ע"כ תחול עליה מדת החשך והנה זה כליון חרוץ לנפשו והוא העונש שאין לו סוף ויפורץ שאין להן קץ וז"ש שעה (סס י"ח) צמות אדם רשע תאצר תקוה לא אחר צמות רשע אלא צמות אדם רשע לצאר כי תלמך אחר תולדות האדמה ועשתקע בתאוות הגופניות נקרא רשע וע"כ צמותו תאצר תקוה עמו כי לא הייתה תקוה כי אם בעניני גופו לא בעניני נפשו ומפני זה באצדן גופו תאצר תקוה ומזה אחר ידעך שהוא בעול האור והוא העונש בנפש הרשע ונראה לומר שאין לשון דעיכה בעול לגמרי אלא שלא תאיר ותזכה לנעים הראוי לה וכן אחר בלדר (איוצ י"ח) גם אור רשעים ידעך ולא יגיה שניצ אשו אך לשון כזוי הוא בעול לגמרי והעד (יבעיה מ"ג) דעכו כפשתה כזוי אצל במעלה נפש הלדיק הזכיר ישמח והוא השכר כי לשון שמחה חוספת השגה ורוח הקדש וזהו (תהלים ק"ד) חכמי אשמח צה' וכן (סס) ישמח ה' במעשיו ולפי שהלדיקים עוזדים להקציה בשמחה ע"כ זוכים למעלה השמחה לעוה"ב כי מדת השמחה תחול עליהם ושוואת נפסם ומקיימת אותם לכלה ועוד לעעם אחר המסיל נפש הלדיק לאור לפי שגברא ציוס ראשון עם צריחת האור הראשון ויש פסוק מדבר בנפשותיהן של לדיקים מעיד על זה הוא שכתוב (דה"א ד') עם המלך צמלחתו יסנו שם והיא מעותדת לאותו האור הנצח ציוס ראשון ומליכו חמשה אורים צפרשה וכן לנפש חמשה צמות האור שהוא תחלת הנצחיים היה ועליו אחר דוד ע"ה (תהלים קי"ט) פתח דבריך יאיר מצין פחיים ודרז"ל פתח דבריך יאיר מפתח פותח לן הוה כהורא שגאמר (בראשית א') ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור האור ההוא הוליוו הקציה מתוך החשך, לא כמלך צ"ו מלך צ"ו מדליק כר מנר שגא יכול להדליק כר מתוך החשך ואלו הקציה הוליוו אור מתוך החשך דכתיב (סס) וחשך על פני תהום וכתיב

צתריה יהי אור ויהי אור וכן אחר סכ' (איוצ י"ג) תגלה עמוקות מני חשך ויולא לאור ללמות, וכן אחר דניאל (דניאל ב') ותוא גלי עמיקתא ומסתרתא ידע מה צחשוכא ונהורא עמיה סרא, ודרז"ל עמיקתא זה מעשה מרכזה ומסתרתא זה מעשה בראשית, ידע מה צחשוכא וחשך על פני תהום, ונהורא עמיה סרא ויאמר אלהים יהי אור, כיון שהוליוו הקציה האור מתוך החשך אינו לריק לאור של צ"ו שכן אחר דהמע"ה (תהלים קל"ט) גם חושך לא יחשיך מתוך ולילה כיום יאיר כחשיכה באורה וכיון שהכל הוא לפניו יתעלה שיה כחשיכה באורה מהו זה סכ' (סס י"ח) ישת חשך סתרו זה כנוי לרוב הסתר השגת השי"ת כי המסיל הסגתו לחשך מפני שהמקום החשך אי אפשר להשיג מה שצחוכו ורמוז לך סכ' כי החומר שלנו הוא חושך המוכנע והחשך המצדיל צין השם יתעלה וצינינו שאין צנו כח לראותו, וזהו לפי דעתי (סיר צ') הנה זה עומד אחר בתלכו יאמר כי זה אלו ואנוהו כוחל מפסיק צינינו וצינינו ותוא החומר והנן זה, וא"כ סתרו חשך מלך הסגתו שהיא קלרה בתיותו צחומר וכולו אורה מלך עלם כצודו וז"ש כחשיכה באורה, ואע"פ שכולו אורה ואינו לריק לאורה שלנו כלעונו צמסכן וצמקדש לכבוד הצית שהשכינה שורה עליו סנדליק נרות המנורה וז"ש, (ב) בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות: לשון בהעלותך על שם השלהבת שהיא עולה מאליה, והחכמים ז"ל עושין אותה מלסון עליו שכן אמרו צמדרש בהעלותך אחר הקציה לא שאני לריק לאורה שלכם אלא שתאירו לפני כדרך שהאירי לכם צמדר צמור האש כדי לעלות אחכם צפני האומות שיהיו אומרים היאך ישראל מאירים לפני הקציה לפי שהוא מאיר לכל והלא מתוך החשך הולאתי אורה ואיני לריק לאורה שלכם והרי העינים שנאדם יש צחוכן לצן ואינו רואה מתוך הלצן אלא מתוך השחור, ועוד הצדק הזה תולדות אש של מעלה וסוף יולא ומצדיק לכל העולם שגא' (יחזקאל א') ודמות החיות מראיהן כגחלי אש צוערות כמראה הלפידים ומן האש יולא צדק ומצדיק לכל העולם ואיני לריק לאורה שלכם ולמה לוייתי אחכם צפני להעלותך כדי לעלות אחכם צפני האומות ע"כ, וכלעוה אהרן צפרשה זו צהדלקת המנורה

המנורה לטעם ולדורות, דבר אל אהרן לטעם
שהמנורה נמסרה לו וחיוז ההדלקה מוטל עליו,
ואמרת אליו לדורות, ולפי שהמלכה חף לדורות
לא תמלא צפרסם זו סיזכיר צאהל מועד כמו
צאמר צמק"א (שמות כ"ו) צאהל מועד יערוך
אותו אהרן וצניו, שלא תאמר כי צאהל מועד
היו לריכין לאורה זו לפי שלא היו שם חלונות
אצל צנהמ"ק שהיו שם חלוני סקופים אעומים
אין לריך לכך שהם הכתוב. ורע כי החלונות
שהיו צנהמ"ק היו לרות מצפנים ורחצות מצחון
וזו סדרת"ל דרך העולם כסאדם צונה צית
עושה לו חלונות לרות מצחון ורחצות מצפנים
כדי שיהא האור נכנס מצחון ותאיר מצפנים
אצל שלמה לא עשה כן צנה צהמ"ק ועשה שם
חלונות לרות מצפנים ורחצות מצחון כדי
שיהא האור יולא מצהמ"ק ותאיר לחוץ להודיעך
שכולו אור ואינו לריך לאורה, וז"ש (מלכים
א' ו') ויעס לצית חלוני סקופים אעומים
פירוש סקופים פתוחים ללד חוץ אעומים
סתומים ללד פנים, כלומר קלרים, ומה אמר
הכ' ציחזקאל (יחזקאל מ') וחלונים לו ולאלמיו
קניצ קניצ כהחלונות האלה לא אמר כחלונות
אלא כהחלונות צתוספת היא לרמוז כי חלונות
המקדש היו צדמיון לורת היא שהיא לרת
מצפנים ורחצות מצחון כדי שתלא האורה מצפ
לחוץ, ועוד דרז"ל כהחלונות, כחלונות לא
כאמר אלא כהחלונות לשון כהה כלוי חלונות
כהות שהיו לרות מלד פנים ורחצות מצחון
ללד חילון של מזרה, וע"כ נקרא צהמ"ק אריאל
מלשון אריה מה אריה לר מאחוריו ורחצ
מלפניו כך חלונות המקדש, ופרשה זו למדה
שלש ענינים, האחד שיהיו פני הנרות מכוונות
כלפי האמצעי הוא כר מערבי, והשני שהיה
המנורה זהב לבתחלה אצל אס עשה של שאר
מיני מתכות כסרה וצלצד שלא יוסף ולא
יגרע צנרות סלריך שיהיו טענה לא פחות ולא
יותר, והשלישי שתהיה מקשה כלומר כולה
אחדות מחתיכה אחת ולכך חזר וכתב מקשה
היא לצאר כי מקשה מעבב אצל הזהב אינו
העבב: אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות.
אם הדקדק צלשון הכ' תמלא כי היה לו לומר
יאירו ששת הנרות סהרי מול פני המנורה הוא
האמצעי וכל הששה היו פונים כנגדו.

וע"ד הפשט שער הכ' צהעלותך את הנרות
אל מול פני המנורה תעלה אותם ועמו

יהיו טענה וזהו יאירו טענה הנרות ולכך לא
היה אפשר לומר יאירו ששת הנרות סהרי
טענה הם הנרות המאירים: וע"ד הקצלה סב'
ככון וצור כפסועו וחוא מדנר צמנורה של
מעלה ופי' אל מול יאיר כנגד המנורה של
מעלה שהן ז' ספירות צחכמה יאירו טענה
הנרות של מעלה, וזהו לפי דעתי קוד הלשון
סחול"א ההדלקה צלשון עליה צהעלותך את
הנרות ואמר העלה נרותיה ואמר (שמות ל"ח)
וצהעלות אהרן את הנרות (סס מ') ויעל
הנרות לפני ה' וזהו שתמלא צמנורה זכריה
(זכריה ד') וטענה נרותיה עליה טענה ספירותיו
על הדרך הזה, וטענה נרותיה עליה כנגד
טענה של מעלה ואח"כ וטענה מולקוח לנרות
אשר על ראשה. גם צפרסם זו תמלא זכרון
המנורה ארבעה פעמים פנים ראשונים סמדצרים
צמנורה של מעלה הם מלאים והם אל מול פני
המנורה יאירו, אל מול פני המנורה העלה, ופנים
אחרונים סקרים סמדצרים צמנורה של מעלה והם
וזה מעשה המנורה מקשה זהב זו מנורה של מעלה
ולכן הזכיר זהב, ואמר עד ירכה עד פרחם
לצאר כי הוא מדנר צמנורה גופנית וחוא סקר
וא"ו, כן עשה את המנורה סקר וא"ו, ולא
כמלא צכל התורה המנורה מלא כי אס שלשה
פנים צפרסם זו והג' תיעשה המנורה וכן
כמלא צמנורה שלשה מלאים צתורה וסימנך
תיעשה יאירו העלה, וזהו שצאר כמראה אשר
הראה ה' את משה למעלה כן עשה את המנורה
למשה: שבעת הנרות. ענין המנורה נעלם מאד
והוא פלאי כצר רמזתיו צסדר ויקחו לי תרומה
ושם חנין מתוך הכר האמצעי פלאי אל עדות
לישראל. ובמדרש טענה הנרות מלמס"ד למלך
שהיה לו אוהב וא"ל המלך הוי יודע שאללך
אני קועד סחקן לי מקום הלך וסחקין כפי
כחו כיון צצא המלך צא עמו סמסין וסנקליסין
מכאן ומכאן ומנורות של זהב מכאן ומכאן
כיון צראה אותנו את כל סכצור הזה נחצי"ס
והעמין כל מה סהסקין לו א"ל המלך לא
תמתי לך שאללך אני קועד ולמה לא סחקנך
לי כלום א"ל אדוני המלך ראיתי כל סכצור
הזה צצא עמך ונחצי"סתי והעמנתי כל מה
ססחקנתי א"ל המלך חייך שאני מניח את כל
כלי סהצחתי עמי ואיני מסתמס אלא צסלך
צסציל אהצתך, כך הקציה כולו אורה וחוא
מלך לישראל לעשות לפניו מנורה ולהדליקה

רבינו בהעלותך ח בחיי סח

תמיד כיון שעשה משה מסכן ומכור וצאח
השכינה מה כחיצ סס (סמות מ') ולא יכול
משה לצא אל אל מועד מיד ויקרא אל משה
וצא משה אל אל מועד לדבר אלו ויסמע
אל הקול מדבר אליו ומהו הדבר שהעלותך
אל הכרות, אמרו ישראל הקציה צרל חמה
ולצנה שמאירים אל העולם כולו והוא חפץ
שכדליק לפכיו כרות, כשחצ צהמ"ק כגזזה
המכורה צסציל כח קדושה כמו שדרשו רז"ל
שנחקקה משה צמלכחה ולוהו המקום שיסליך
כבר זה צלחך האש וילחה עשויה מאליה
שכא' תיעשה המכורה מאליה, וכחיצ מקשה
כלו' מה קשה עשייתה, וזה מעשה המכורה
גובהה של מכורה י"ח עפחים כמזין וזיה,
מקשה מלמד שנחקקה משה, וכן דרז"ל צדי
דברים נחקקה משה עד שהולך הקציה להרלות
לו צאלצע ואלו הן, המכורה שכא' וזה מעשה
המכורה, הקרצנות שכא' (ויקרא ו') זה קרבן
אחרון, השקלים שכאמר (סמות ל') זה יתנו,
ס"ח שכא' (סס י"צ) החדש הזה לכם, וז"ל
מקשים, מכורה קרבן שקלים אחדים, ואע"פ
שאמרז"ל חפשו הקציה למשה וא"ל אל זה
חאללו ואלו זה לא חאללו, וצטרלים שכתוב
וזה לכם העמאל, לא אמרו נחקקה אלל צארצעה
דברים: (ו) קח את הלויים מחוך בני ישראל.
נכמכה פרשת הלויים לפרשת המכורה כי היה
המכורה מלוח מקורה לכהנים ולכך קמך לה
פרשה זו שהיא מלוח הלויים שיחמילו לעבוד,
ואחריה מלוח הפסח שהיא מלוח מוטלת על
כל ישראל וז"ש ויעשו צכי ישראל אל הפסח,
וא"כ הפרשיות מסודרות צהשגחה גדולה צסדור
המעלות כהן ואחריו לוי ואחריו ישראל, ואמר
קח אל הלויים מחוך וגו' כי מעורבים היו
צהר סיכי וכן כל הצצטים קודם כסעם אל
הדרך: (ז) וכה תעשה להם לטהרם הוה עליהם
מי חטאת. של אפר פרה והיה זה חפכי עמאלי
מחיס סצהם שהרגו צעוסי העגל שכא' (סס
ל"צ) הרגו איש אל אחיו ואיש אל רעהו,
והעניו חער על כל צשרם חפ"י הזקן חפ"י
הפלות. העניכם חבלחת כמלודע שכ' צו (ויקרא
י"ד) יגלה אל כל סערו אל ראשו ואל זקנו
ואל גבות עיניו לפי שהלויים היו חליפי הצכורות
שנפסלו צעגל ועבודה וזה קרויה צכחי מחיס
ומלודע חסוב כמות ואלו לא היו מועשרין צעכין
זה שהזכירו הפרשה לא היה אפשר להם ליכנס

צניו, ואחרון היה מניף אותם הוא שכי והניף
 אחרון את הלויים תנופה לפני ה' והתנופה הזאת
 היא שהיה אחרון לוקח לכל אחד ואחד מן
 הלויים ומגזיתו מן הקרקע מעט והיה מניף
 אותה, וזוהי תפוסתם אחרון בגבורה גדולה ובה
 עלום שכיף את הלויים שהיו כ"צ אלף ציוס
 אחד הוא לצדו, או היה זה צדדך כס זהירות
 אחרון איש הרחמים כלול מן החסד והגבורה
 כי כן דוגמתו וז"ש (מלאכי ז') צלום וצמיסור
 הלך אחי ולפיכך צחר צלורת שור סכתוב צו
 ופני שור מהסמאל והיה מכפר על עונותיהם
 של ישראל הנעשים מלד לפון, וישראל היו
 קומכין ידיהם על הלויים הוא שכי וסמכו צני
 ישראל את ידיהם על הלויים והנה היה לכולם
 מעשה כס צדד: (כד) זאת אשר ללויים. ע"ד
 הפסע זאת הקלצה. וע"ד המדרש זאת אשר
 ללויים אין זאת אלא חורה שכל (צמד צ"ט)
 וזאת החורה, והלויים היו מורי החורה בענין
 שכי (דברים ל"ג) יורו משפטיך ליעקב וחורחך
 לישראל. וע"ד הקבלה זאת אשר ללויים כמו
 (חללים ק"ח) זאת ה' היתה זאת, והיא הצריח
 שכל (צדאסיה י"ז) זאת צריחי וצבצט לוי
 כחי (דברים ל"ג) וצריחך יכלורו וצפקודי
 הלויים כאמר (צמד צ"ג) על פי ה' כי זאת
 היא מדרס: מן חמש ועשרים שנה ומעלה
 יבא לצבא צבא בעבודה אהל מועד. ולמעלה
 צדד כסא אמר ומזן שלשים סכה. וע"ד הפסע
 מזן שלשים לעבודה משא ומזן חמש ועשרים
 לעבודה האהל וזהו שהזכיר כאן ללצא לצא
 כלוי להמכות עם לצא העומדים במשמרותם
 עם הזקנים. וע"ד מדרש רז"ל מזן חמש ועשרים
 ללמדם הלכות עבודה חמש שנים ומזן שלשים
 לעבודה מכאן למדו כל תלמיד שלא ראה סימן
 יפה במשנתו חמש שנים סוב אינו רואה:
 20 (ה) ויעשו את הפסח בראשון. כי הרמזין
 ז"ל על דעת רז"ל לא עשו ישראל פסח
 צמד צ"א צסכה זו צלצד שלא היו יכולין
 לעשותו לפי שכולדו להם צנים ועצדים ולא
 יכלו למול אותם מן הטעם שהזכירו שהיה
 להם לקכנה כמו שמוסרם צינמות אצל צספרי
 אמרו ויעשו את הפסח צרחסון צגכות ישראל
 שכי מדצד שלא עשו אלא פסח זה צלצד וכן
 הוא לומר (עמוס ה') הזנחים ומכחה הגססה
 לי צמד צר ארבעים סנה דרסו כן מן הכחוב
 סזה סאמר ויעשו את הפסח צרחסון צי"ד צמד צר

סיני כי הוא מקרא יחר כי די צמה סאמר
 ויעשו את הפסח ככל אשר לוה, אצל הזכיר
 היום והמדצד לרמז שלא עשו אותו צמד צר
 רק ציוס הזה וזה גנותם ע"כ, ונכחצת כאן
 פרסת הפסח לפי סכתוכה המוצת היתה צחד
 הרחסון ואז צלצלו הלויים, ולפי סכתוב צמלות
 הפסח (סמות י"צ) והיה כי צצלו אל הארץ
 (סס י"ג) והיה כי יציאך לזה עתה סהם
 חייצין צו גם צמד צר: (ח) עמדו ואשמעה מה
 יצוה ה' לכם. פי' רש"י ז"ל המתינו לי פחה
 אהל מועד ואסיצ לכם מענה אשרי ילוד אשה
 סכך מוצעת לו, וכראה שהיה ראוי לומר מה
 ידצד ה' אלי ומפני ענותותו לא אמר כן,
 ומה סאמר ואשמעה צתוספת ה"א יתכן שירמז
 לה"א אחרונה צצסס הוא הקול הנאמר צו
 (דברים כ"ח) אס סמוע. תשמע צקול ה'
 אלהיך שתעשה הישר צעיני ה', וכן אמר צכאן
 כי מן הה"א ישמע מה ילוה ה', ואונקלס
 ירמז לזה סאמר מה דאחפקד מן קדס ה'
 אמר זה כנגד הסגתן של ישראל: ומה סכתעלס
 ממו דין זה ולא כחצ צו לעונס כסס סכתסצ
 צפרסת צנות ללפחד שכי צסדר פכס ויקרצ
 משה את משפטן לפני ה' ואמרו סכתעלס
 ממו דין צנות ללפחד צסציל סנטל עטרה
 לעלמו שכל (סס א') והדצד אשר יקסה מכס
 הקריצון אלי וגוי הענין הוא מפני שירוסת
 הצת צמקוס סאין צן הוא דצד תלוי צסצרא
 סראוי להקדים אותה לסאר יורסי האצ ואף
 אותן האומות סאין להם חורה מורין כן צדצד
 ומוליאים משכלס סיולאי ירכו של ארס קודמין
 ליורסו אס צן אס צת וכיון סכתעלס ענין
 זה ממו ססצותו לעונס, אצל דין הפסח
 צדחיית העמאים מניסן לאייר דצד סלריך
 קצלה הוא ואינו תלוי צסצרא סכתליף חדס
 זה צחדס זה ולכך לא ססצותו לעונס, ורז"ל
 דרסו מנז"ס דקריצה קריצה: (י) או בדרך
 רחוקה. כקוד על רחוקה לומר לך סאינו רחוקה
 ודאי אלא שהיה עומד חוץ לאסקופת העזרה
 כל זמן שחיטה, פסח שכי מלה ומזן עמו
 צצית ואין סס י"ט ואין אקור חמץ אלא עמו
 צאכילתו, כן פירש"י ז"ל. וכבר צארת אקור
 חמץ צססח ע"ד הקצלה כי הוא כדי שלא יעשה
 האדם ויאמר כי צמדה"ד צלצד היתה הסולאה
 ולא צסס המיוחד וייתה זה מקלץ צכעיעות
 אצל צססח שכי שהוא חוץ לזמנו אפסר להיות
 מלה

סירלו לעכב שם ומיד צהעלות הענן היו נוסעים ויש שאינן נוחין וירלו לנקוע משם חבל צהאריך הענן ילטרכו להחעכב ולא יקעו סוף דבר לא היו הולכין אחר רלון עלמן חלא אחר רלון השם יחעלה וכפי הנהגת הענן, ועוד יצאר לך הכי חסד הש"י עמם שכל נסיעותם וחנייתם צמדצר לא היה חלא צקק הוא שחמר או יומם ולילה והיה לו לומר או לילה ויום כי כן קדר צראשית חבל חלו אחר כן היה צושמע כי חחלת נסיעתם הייתה צלילה ומעולם לא חירע זה שהיה הענן סוכן צלילה ויום אחריו כי תהיה נסיעתם צלילה ולא רלה הקצ"ה להטריחם להיות חחלת נסיעתם וחנייתם לעולם צלילה חלא ציום:

(ג) עשה לך שתי חצוצרות כסף. ע"ד הפשט היו חלוצרות הללו של כסף והיו מקשה ולשני דברים היו משמשים, האחד להקסיל העם או הנשיאים, והשני לנסיעה הוא שבי והיו לך למקראי העדה ולמקע את המחנות כשהיו חוקעין צשחיהן היה סימן להקסיל העם וכשהיו חוקעין צחלוצרת אחת צלצר היה סימן להקסיל הנשיאים הוא שבי ואם צאחת יחקעו ונועדו חליך הנשיאים לפי שהם המיוחדים צצעם לפיכך היו חוקעין צאחת והיה סימן להם וזה וזה צחקיעה שהיה פשוטה ופשוטה רמז למדת רחמים כי ימינו פשוטה לקצל צצים חבל למקע את המחנות היו חוקעין צחרועה שחא חרועה יחקעו למקעיהם לפי שהנסיעה סימן למלחמה שהרי מחנות ישראל לקראת ז' עממין היו הולכים להלחם צהם ולכבוש את הארץ ולכך היו מריעין צחחלת נסיעתן כי חחרועה רמז למדת חסד והוא המלחמת צמלחמה ומפני זה יזכיר הכתוב צמקעות (צמדצר ד') על פי ה' ציד משה וז"ש (שם י') וכי חצאו מלחמה צארלכם וחרעותם והזכיר משה וינוסו משכאריך מפניך כלומר ממדת חסד, וכן היה קדר הענין צמקעות היו חוקעין לכל רוח ורוח מארצע רוחות העולם כי ארצע מחנות של ארצע דגלים היו עומדים לארצע רוחות העולם והוא שבי וחקעו חרועה ונקעו המחנות החונים קדמה וחקעו חרועה שכיח ונקעו המחנות החונים תימנה וחרי לך מחנות המזרח ומחנות דרום חרועה יחקעו למקעיהם למקעות הנשאים כלומר סיחקעו חרועה שלישיה למקע מחנות המערב וחרועה רביעית למקע מחנות הלפון

מלה וחמץ עמו צצית ולא היה צזה קלון כי צציתם נגאלו והרמב"ן ז"ל כי יתכן שטעם הנקודה שהיא רחוקה לו צעטית הפסח לא רחוק ממעם ולכך חזר ואמר וצדרך לא היה ולא הזכיר רחוקה:

(יח) על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו. היה הכתוב ראוי לומר על פי ה' יסעו צכי ישראל ויחנו לא שיחמר על פי ה' יחנו חבל ממה שידעת צפסקוק (סמות י"ג) וה' הולך לפניהם יומם צעמוד ענן ולילה צעמוד חש צאור הכי על פי ה' יקעו זו מדת"ד וזהו לשון יקעו כי הנסיעה למלחמה הייתה, ועל פי ה' יחנו זו מדת רחמים וז"ל יחנו כי כל חניה היא מנוחה, וכן כתוב ויהי צנקוע הארון, קומה ה' שחא מדת"ד ולכך חמר קומה צח"א ולא חמר קום ה', ועוד חמר וינוסו משכאריך מפניך, וצנחה יחמר סובה ה' מלפון (ישעיה ל') צסובה ונחת שכל זמן שישראל כחשפים חלפים ורצנות לאגודה אחת מדת רחמים עמם, ושחי מדות חלו הם כלולות זו צו ועליהן חמר הנציח (ירמיה צ') זכרתי לך חסד נעורריך חחצת כלונותיך לכתך אחרי צמדצר ועמם היו כלולים ואויציהם נגפים, חחלה צמלרים הוא שבי (הושע י"ג) ואנכי ה' חלהיך מארץ מלרים וכי צגאלת מלרים (סמות י"ג) כי ציד חזקה הוליאנו ה' ממלרים וצחפלתו של משה (שם ל"צ) אשר הולאת מארץ מלרים צכח גדול וציד חזקה, ואח"כ ממלרים לים סוף הוא שבי (שם ע"ו) זה חלי ואנוהו וכן (שם) ימיכך ה' כאדרי צכח ימיכך ה' חרעץ חויצ, ומים סוף לסיני הוא שבי צמחן חורה (דברים ה') הן הראנו ה' חלהינו את כבודו ואת גדלו, ומסיני למשכן הוא שבי (סמות מ') ויכס הענן את חהל מועד וכבוד ה' וגו' וכי (שם ל"ד) ולא יכול משה לצא חל חהל מועד כי סכן עליו הענן וכבוד ה' וגו' ואח"כ לציהמ"ק שנקרא צית קדשנו ומפארתנו, וכן לעחיד כי (ישעיה ס') קומי חורי כי צא חורך וכבוד ה' והצן כל זה, וחל חחמה צחמרו פי ה' שחא מדת רחמים צכאן כי כיון שהמדות כלולות זו צו הלל כל אחת פי ה' זו לצו והצן זה: (יע) ובהאריך הענן יצאר לך הכי מעלתן של ישראל צהנהגתם על פי הענן כי היו צמדצר מקומות חלוקין נוחין ושאין נוחין והעד צזה מדה וחילים, יש מקומות נוחין

מחנות הלפון כי לכל דגל מסע צפ"ע כמו
 שפרש הכי והולך ונסע דגל פלוני וכן כלן :
 וע"ד המד' עשה לך שתי חלולות כסף זהו
 שיהי' (תהלים כ"ד) שאלו שערים ראשיכם
 שהיו הפתחים שפלים ואמר והכשלו פתחי
 עולם וגו' אמרו לו הסערים מי זה מלך הכבוד
 הסיב שלמה ע"ה ה' עזוז וגבור חזר ואמר
 וסאלו פתחי עולם וגו' אמרו לו מי הוא זה
 מלך הכבוד הסיב ואמר ה' לצאות הוא מלך
 הכבוד סלה שאלמלא שאלמר להם ה' לצאות
 הוא מלך הכבוד צקסו הסערים ליפול עליו
 ולהריץ את גלגלתו וכיון שהסיב להן כך מיד
 נפתחו הסערים וכיון שחלקו כבוד להקציה
 אמר להן הקציה חייכם כשאלמריצ את ציתי
 אין צדיה טולעת זכס חדע שכל כלי ציהמ"ק
 גלו לצבל שאלמר (דניאל א') ויתן ה' ציד
 נבוכדנצר את יהויקים מלך יהודה ומקלח כלי
 ציה האלהים אלל סערי ציהמ"ק נגנזו במקומן
 שאל' (איכה ז') עצעו צארץ סעריה' ונקרא
 הקציה מלך הכבוד לפי שהוא חולק מכבודו
 ליראיו, כיכר הוא נקרא אלהים וצמסה כתיב
 (שמות ז') ראה נחתיך אלהים לפרעה, הוא
 מחיה מחים וצאליהו כתיב (מ"א י"ז) ראי חי
 צנך, נקרא מלך דכתיב (תהלים מ"ז) עלה
 אלהים צחרועה וגו', וצמסה כתיב (דברים
 ל"ג) ויהי ציערון מלך, מה המלך כשהוא יולל
 חוקעין לפניו אף אתה עשה לך שתי חלולות
 כסף שבשעה שיהא מכניס את ישראל יהיו
 חוקעין צהם והם מתכנסין שאל' וחקעו צהן
 ונועדו אליך כל העדה אל פתח אהל מועד,
 עשה לך לך אתה עושה ואין אחר משתמש
 צהן, חדע שאל' יהושע תלמידו לא נשתמש
 בחלולות אלא צפופרות כצבא להלחם ציריהו
 שהיא תחלת כבושה של א"י מה כתיב שם
 (יהושע ו') ויריעו העם ויתקעו צפופרות ולא
 עוד אלא אפי' משה עלמו צחיו נגנזו שכן
 הוא אומר צשעה פטירהו (דברים ל"א) הקהילו
 אלי את כל זקני שבטיכם וסועריכם והיכן
 היו החלולות שהוא אומר להם הקהילו ולא
 אחר תקעו בחלולות ויתכנסו אלא שנגנזו
 לקיים מה שאל' (קהלת ח') אין שלטון ציום
 סמות, וצדוד המלך כ' (ד"ה צ כ"ט) ויעמדו
 הלויים צכלי דוד וגו' והסיר משורר וחלולות
 מחללרים אלל דוד עלמו משתמש צכור שאל'
 (תהלים כ"ז) עורה כצודי עורה הנצל וככור

אעירה שחר, ככור היה תלוי למעלה ממעטו
 של דוד כיון שהגיע חלוח לילה רוח לפוכית
 מכשצת צו ומנגן מאליו מיד היה דוד המעי"ה
 עומד וכל התלמידים שהיו עוסקין צתורה
 ומנדדין סינה מעיניהם עד עמוד השחר דרך
 השחר לעורר צני האדם משנתם ודוד מעורר
 השחר שאל' עורה כצודי אין כצודי כלום לפני
 כצוד יולרי: וע"ד האמת היו שתי חלולות
 רמוז לתקיעה וחרועה כי כשאלמר לו הס"י והיו
 לך למקרא העדה ולמסע כאלו אמר יהיו לך
 לתקיעה ולחרועה וא"כ צאר צפירוש סירעו
 לתקיעה ולחרועה שהן סמדות סישראל חונים
 ונוסעים על פייהם כענין שכתוב על פי ה'
 יחנו ועל פי ה' יקעו את משמרת ה' שמו
 וסמך לו עשה לך שתי חלולות כסף.

ומעלה הצן גדולתו של משה צשתי חלולות
 שהן סימן המלך צמלכותו ולזה הקציה
 צזה לכבוד משה כי כן חכמים המלך שחוקעין
 לפניו צפופר כי כן ילוח לאסוף חילותיו,
 וצעצור שעתה השגחו להתנשא צסם הגדול
 מרת רחמים לכך לוח אותן לעשותן של כסף
 ולא הוכסרו לעשותן משאר מיני מתכות שכן
 אמרו צמסכת מכתות החלולות היו צאים מן
 העשת של כסף עשאהו מגרועאות של כסף
 כשרם משאר מיני מתכות פקולה, וצעצור
 שנתיחד לו דצור הרחמים פנים אל פנים מראה
 צחוק מראה לכך היו שמים והיו מקסה וזהו
 סוד אמרו ותקעו צהן ונועדו אליך כל העדה
 התקיעה צשחיהן שהיו סימן להקהיל כל ישראל
 ירמוז לדצור הרחמים מתוך האש לכל ישראל
 וז"ס (דברים ד') ציום דצור ה' אליכם צהר
 מתוך האש, והתקיעה צאחת שהיה סימן לכשיאים
 המיוחדים צעם ירמוז למשה המיוחד על כולן
 שהיה שומע מתוך התקיעה הוא קול השם
 המיוחד והוא לצדו העסיגו והמחצונן צו,
 והחרועה צמסע המחכות הנוסעים למלחמה
 חרמוז להשגתם של ישראל שהיא החרועה, ולפי
 שלא עלה שום כציא למדרגה זו צכצואה לשמוע
 מן השם המיוחד אלא הוא לצדו לכך לוח
 שלא ישתמש בחלולות אלא הוא לצדו לא
 זולתו, הוא שכתוב עשה לך ודרז"ל לך אתה
 עושה ואין אחר משתמש צהן, והוס"ף עוד
 ואמר והיו לך כלו' והיו סמדות לך לצדך ולא
 לאחר זולתך, ומרוב קדושות החלולות וצהיותם
 כלי שהשגות כרמוז צו היו עענין נגיזה

וגנזו צה"י של משה, ואל תחמה צה"י
 שחיתן של כסף כי כיון שהיו מקשה היא
 לעשותן אלא של כסף וכענין הכרזים שהיו
 זהב ומקשה כי הרחמים הוא מכריעו יכלול מן
 הדין וכן בכלן צחלולות מדה הדין ופה
 היא וכלולה מן הרחמים ומעט זה לא
 כשחמש צחלולות אפילו יהושע תלמידו שלא
 עלהם הסגנון צדק אמנם כשחמש צסופר
 להודיע זו להיות מדה הדין מחמה כנגד
 הארזים כי היא מדה וגם היא מדה של דוד
 שנסחמם צכור והיא החכלת הלצוע מדה
 חלזון שהוא הדג המלוי צים כנרת שלכך
 נקראה מדה זו ככור דוד שהיה מנגן מאליו
 כמלחל למד שכל אחד ואחד כשחמש צכלי
 הראוי לו לפי הסגנון ונצחיתו ומדה שהוא
 שואב מונה וזה מצואר: (כט) ויאמר משה
 לחובב, כי הרמזין ז"ל שחוצב הוא יתרו שקראו
 לו שם מדה כשחזר לתורת ישראל כי כן דרך
 כל מתגייר כי לעצדיו יקרא שם אחר והוא
 חצי לפורה, ורעואל היה זקנה ואמר הכחוצ
 (שמות צ') אל רעואל חציהן כאשר אמר יעקב
 (צראשית ל"ז) אלתי חצי חציהם ואמר הכחוצ
 על צלשאלר שהוא בן צוכדכלר והוא בן צנו,
 חצל דרז"ל שצעה שמות ים לו ליחרו, ומה
 שאמר לא חלך כי אם אל חרלי ואל מולדתי
 חלך, משה חלה פניו ללכת עמם ואמר לו
 קחם ותיצבו לך והוא חסב סיחכו לו מן
 הסלל כסף וזהב וצגדים ולחן וצקר ולא תהיה
 לו כחלה צחוכם וע"כ לא היה חפץ והס"ב כי
 אם אל חרלי ואל מולדתי חלך כי שם לי
 כחלה ונכסים וכבוד אז אמר לו משה אל נא
 העזוב אותנו כי מדעתך המדצר תהיה לנו
 לעינים צכצוס הארלות וחורנו הדרך אשר
 כעלה זה ומכל הטוב אשר ייעיב השם לנו
 כעיב לך רמז לחם לו אחוזה וארץ עוצה
 צסכרו על ערמו ועזרתו כאשר יעזרם צכצוס
 הארץ ועל דעתי כי כחלה חליו ועשה כן,
 ע"כ לשוכו ז"ל: (לא) וחייית לנו לעינים.
 להורות לנו הדרך, וי"ל כיון שישראל היו
 נוסעים ע"פ הענין והוא המורה להם הדרך
 מה לורך היה להם ציחורו חצל משה אמר כן
 כדי לחזק לז קטני אמונה שהיו ציניהם אשר
 לצם היה יותר מתנחם ומחזק צמנהיג צ"ו,
 או יאמר וחיית לנו לעינים לעדות צפני
 האומות משה פראית צעיניך האומות והעופות

הגדולים ויחאו ויקחו מוקר ויכנסו חמה כנפי
 השכינה, וזה דעת חונקלום ע"ה שחרגם וגזרן
 דאחעצידא לנא חזיתא צעינך: ובמדרש והיית
 לנו לעינים כל דבר המתעלם מעינינו תהא
 מאיר עינינו, ד"ה תהא חצי עליו כגלגל
 עינינו שחא' (דברים י') ואהצחם חת הגר:
 (לג) ויסעו מהר ה'. נסעו ישראל מהר סיני
 והענין לפניהם, והארון היה הולך אחרי
 הענין ולא שכן הענין צסוס מקום עד היום
 השלישי צערב כי היה מצקש להם מקום טוב
 לחנותם וז"ש לתור להם מנוחה, ודרז"ל מהר
 ה' מאחרי ה' כליו שחחאו חלוה וזה היה
 כ"צ צחייר שהרי צעשרים לחדש השני כעלה
 הענין ויום ראשון של שלשת ימים שהזכיר כאן
 דרך שלשת ימים. הוא יום עשרים עלמו וא"כ
 צכ"צ צחייר החחו חלוה ואכלו צשר עד כ"צ
 צקיון, ומה שהולכו לדרוש כן לפי שהסגנון
 שלא כמלח צחורה אלא הר האלהים (שמות
 כ"ד) ויעל משה אל הר האלהים וכן (סס ו')
 אל הר האלהים חורצה, וכן כמלח צחקורת
 שאין צחורה אלא צכים (צראשית כ"ז) צהר
 ה' יראה, ויסעו מהר ה', וכיון שצנה הלשון
 ואמר מהר ה' הולכו לדרוש שנסעו מאחרי
 ה': (לה) ויהי בנסוע הארון. הפסיק כאן צשני
 פסיקים אלה והיה ראוי להדציק ויהי העם
 כמתחונכים עם צכסעם מן המחנה מפני שישראל
 אחר שנסעו מהר סיני שהיה קרוב ליסוצ
 וכחרחקו ממנו וצאו עמה צחוך המדצר הגדול
 והכורח דרך שלשת ימים היו מלעשרים מאד
 ומתחונכים על פחד הדרך כי אמרו איך נוכל
 לצכול הלער והענוי, וא"כ כיון שהכל קפור
 אחד וענין אחד לא היה ראוי סיפסיק ציניהם
 צפרשת ויהי צכסוע. וע"ר הפסע ענין הספק
 לפי דעתי הוא זה, ידוע כי חלקי עולם השפל
 הם שלשת חלקים ואלו הן ים מדצר ויסוצ,
 וכן דרז"ל העולם שליטו ים שליטו מדצר
 שליטו יסוצ, והנה ישראל כשכנסו לארץ עצרו
 על שלשת חלקים אלו ונחצאר להם חדוש
 העולם צמופת צחות הנפלאות הגדולות והכורחות
 אשר ראו צעיניהם והכסים המפורסמים הנעשים
 להם צכל חלק וחלק נסי הים ונסי המדצר
 ונסי צצוס ארלות שצעה עומין כי היו נסים
 נגלים לעיני השמש ומפני שהולכי מדצרות כי
 יחאו ההרים הגבוהים והלורים החזקים השרשיים
 שהם יסודות הארץ חחחמה מהם לצעלי הפצע

חומשי תורה כחלקה לשצעה ספרים וספר וידצר כחלק לשלשה ספרים ואמרו צגמי כמאן חלל הא דאמר רבי סמואל צר כחמי אמר רבי יוחנן (משלי ע') חלצה עמודיה שצעה חלו שצעה ספרי תורה כמאן כרבי ומאן האי דפליג עליה רסצ"ג הוא ורעה רסצ"ג שהוא מקומה חלל עתידה שחעקר מעקומה לימות המשיח שיהיו כל הפורעניות צעלים וילת"ר צעל ומה שנכחזה כאן להפסיק צין פורענות לפורענות: וע"ד הקצלה ויהי צנפוע הארון פרשה זו רומזה על כל ימי עולם כי כרשמו צה שצעה חלפים כמו צפוק ראשון ודרז"ל סיחא חלפי שני הוי עלמי וחד חריצ, והענין הזה רולה לרמוז אותו צמקום המדצר שהוא מקום החורב והשומון וכיון שהתורה בלה צנויה ומיוקדת על חדוש העולם יש להצין שיש לו סוף כי כל דצר שיש לו התחלה יש לו סוף בהכרח וז"ש (ישעיה ע"ד) חני ראשון חף חני אחרון, והכי הזה יורה כי העולם יש לו סוף כי כשם שהיה הקצ"ה ראשון לנצחיים כלם בן עתיד שיהיה אחרון לכלם וחילו ישאר בעולם שום נצח לא יהיה הוא אחרון, ודוד ע"ה צאר זה ואמר (תהלים ק"צ) לפנים הארץ יקדת ומעשה ידיך שמים המה יאצדו ואחה מעמוד וכלם כנגד יצלו כלצוץ חלופים ויחלופו, ואות חלף השגי רשומה צמלת חלפי לרמוז סיחא חלפי והשביעית כחמנה צמלת ישראל ופירוש ישראל צכאן הקרת הכחות כי הפסק המסכתם צאותו זמן הוא חלף השביעי שעליו אמרו וחד חריצ וכן מליכו הכחוצ (הושע ע') צטורי מהם צטיין צמקום סמ"ך והוא מלשון הקרה וצטול, וצצור כי מלת ישראל כוללת דצר והפכו ואפשר שתתפרש על שתי לשונות אפשר לומר כי כשם שצורה על החורבן בן מורה על הנריאה שלאחר החורבן כי הוא כולל שררת הכחות, ורמוז לך כי אחר חורבן חלף השביעי ואחר צטול הכחות והקרתם תחזור השררה ותתחדש בעולם כשהיה, וזהו קוד חכ' (תהלים כ"ד) ועל נהרות יכוננה ולא אמר כוננה כמ"ש יקדה כי דצר על החורבן מתחלת המזמור שישוב הכל לקצה ראשונה ודצר ג"כ על החדוש ומה תמלא צמזמור סיר ליום השבת שהזכיר שם (שם ל"ב) לדיק כתמר יפרח רמוז להיות של אחר השבת והוא קוד חמיונת פרשת ויכלו צמלת לעשות לרמוז מעשה אחר השבת

אמונת קדמות העולם וע"כ חייבה חכמת החורה להפסיק פרשה זו צענין הארון שבו לוחות העדות, והולך משה להזכיר ויפילו אויביך ויכנסו משנאיך כדי לצטל דעת האמונה ההיא הנפקדת כי התורה המוכחת צארון עם כפילת אויביהם של ישראל הוא המעיד על חדוש העולם וע"כ נעשו כסים לישראל גדולים ונפלאים צמדצר מסכים העצב כדי לקצוע צלצנות אמונת החדוש ולהעיד עליו מחוך המוקום שהוא מחייב אמונת הקדמות חלל המאמינים אותה ומזה תקנו לנו ואמרו צמסכה על הסרים ועל הגבעות ועל המדצרות אומר צרוך עושה צראשית לצאר כי חע"פ שבראה לצבי אדם שהייתה כלחית ואין צריחם מחודשת הכל נצחא מצראשית יש מאין והמזכך בן הוא מעיד על חדוש העולם. וע"ד מדרז"ל צפרק כל כחצי הקדש פרשה זו עשה בה הקצ"ה סמכין מלמעלה ומלמטה לומר שאין זה מקומה רבי אומר לא מן השם הוא זה חלל שספר חסוד הוא צפ"ע מאן הוא דפליג עליה דרבי רסצ"ג הוא דחניא רסצ"ג אומר עתידה פרשה זו שחעקר ממקומה ולמה כחוצה כאן להפסיק צין פורענות ראשונה לפורענות שניה, פורענות ראשונה ויסעו מהר ה' אותו היום קרו מאחרי ה', פורענות שניה ויהי העם כמחלוננים ע"כ, ושלש דעות צדצר דעת ח"ק שהיתה ראויה פרשה זו להכתב צדגלים צפרשת צמדצר סיני שכי שם ונקט חהל מועד מחנה הלויים צחוך המכחות כי צאהל מועד היה הארון ושם היה ראוי לכחוצ ויהי צנפוע הארון וע"כ עשה לה הקצ"ה סימכין כדי להצדילה צין הסמוכות לה צחלת וצקוף וכדי ללמדנו שנכחזה שלא צמקומה, ואם חמנה הסרסיות שיש מן ויהי צנפוע הארון עד ונקט חהל מועד תמלאם חמשים ולכך היו הסמכין מכוניין ללמדך שפרשה זו פונה לקוף חמשים פרסיות שהוא מקומה. ורעה רבי שהפרשה הזאת נכתבה צמקומה שהרי צענין המסעות נכתבה וכבר הזכיר למעלה צחלת הפרשה ויהי צחדש השני צעסרים לחדש בעלת הענן ואמר ויסעו צבי ישראל ומונה והולך מסעות הדגלים וע"כ אמר לא מן השם הוא זו כלוי שאין זה טעם הדצר שהסמכים היו לפי שאין כאן מקומה חלל שהוא ספר חסוד צפ"ע וע"כ היו הסמכין להצדילה מן הסרסיות הסמוכות לה למעלה ועטה, וכוון צזה לומר שהתורה שהיא חמשה

וכבר הזכרתי שם, וזהו (שם ל"ב) יפרח צימיו לדיק בכל שמיטה ושמיטה ורצ שלום עד צלי ירח, באורו שילך הענין כן עד היוצא הגדול שיחצולו כל כחות העולם והשמים והירח בכללם ויחזור העולם לחלוטתו והכי שאמר (בראשית ט"ו) עוד כל ימי הארץ יורה שים לארץ זמן קלוב והיא עולמו של יוצל ולכך הזכיר שלמה ע"ה (קהלת א') ואחרץ לעולם עומדת, הוא עולמו של יוצל כי אין הדבר אל לא חכלית, וכן דעת רוד אציו ע"ה ומה שבי (תהלים ק"ב) לפנים הארץ יקרת ומעשה ידיך שמים המה יאזרו ואתה תעמוד, ומ"ס (שם קמ"ה) הללו את ה' מן השמים הללוהו צמרותים, כי הוא לוח וכברא ויעמידם לעד לעולם, ואמר עוד (שם ק"ד) יסד ארץ על מכוניה כל חמוט עולם ועד אין עכינו שיגזור בהם כלחיות אלא מלך חוקק צריאחם וחוקק חמרים החקיק אחר כן שהן ראויים לעמוד לעולם ואלא יתמוטעו כלל עד שיגזור צמרותים מי שצרחם, ומפני שלא חזין כי הקדור והנהוג הזה של שמיטות העולם ילך אל לא חכלית לכך הפרשה מקיימת בכו"מ צחלה וצקיף לצאר כי ילך עד היוצא הגדול שהוא אלף דור והיה העולם צטל ויחזור לחלוטתו וזהו, ומה שצאה הכו"ן הפוכה כי כשם שמכתב האות צחיקונו כראוי מורה על קיום דבר כך הפוך האות וצטלוו מקדורו הראוי מורה על צטול דבר וחצנו וע"כ הכו"ן הפוכה, ואח"כ (איוצ ע') המעתיק הרים ולא ידעו אשר הפכס צאפו, וכי (תהלים מ"ו) על כן לא כירא צחמיר ארץ וצמוט הרים צלב ימים ציוצל הגדול שיחמוטעו ההרים והשמים והארץ יחזרו אל יקודם, וכדי לחזק הענין היו הכו"מין ב', ומפני שעתידין השמים והארץ שיחדשו אחר היוצל יתכן לומר כי ע"כ היו צ' כו"מין והזכיר לשון ויהי אחר כל כו"ן וכו"ן להורות על הסויה אחר כל יוצל ויוצל וזה קוד הכו"ן שחקר נעים זמירות מן המזמור הנקרא (שם קמ"ה) חלה לדוד לפי שאות כו"ן מורה על כפילה וציוצל הוא עחיד ליפול ויחזור לחלוטתו וזהו, וכדי לצאר שעתיד להתחדש אחר היוצל רמז הכו"ן אח"כ שאמר קומך ה' לכל הכופלים הזכיר זקופת אחר הכפילה כשם שהזכיר כאן הויה אחר הכו"מין, וכדי להעיר הלבבות על הענין הזה באו צחורתנו הלרופה מלות השמיטה היוצל שם מן המלות המקובלות, וימן יסיה

הענין קבוע צלצך נעוע צסכלך לוכיח לך מה הקנה צחורצן העולם וצחורצו צשמיטות ומה הקנה ג"כ צצטול המליחות וצחורצו ציוצלים, ידוע כי ששה קפירות פעלו צששה ימי צראשית כל קפירה וקפירה ציומה כגון שחלמר יום ראשון הצנה ויום שני החסד ויום שלישי הגבורה וכן כלן עד סככס יום צציעי והוא חיקוד ופעל פעולתו ומה היתה פעולתו העונג והמנוחה כי היתה מנוחה לעלמו ומנוחה לכל הששה כי צצניתחו סצנתו כולן וצצניתחו ומנוחתו היא פעולתו וזהו (שמות כ') כי ששה ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ ויכת ציום הצציעי כי עשה שם קפירות ותפלים מלאכתו צהם והיתה המנוחה ציום צציעי שהוא יקוד, וכן הענין צששה אלפים כי חזר חלילה ותחחיל לפעול צאלף ראשון צצנה וצצני צחסד וצצליטי צגבורה וכן כלן עד סיככס האלף הצציעי שהוא יקוד ולכך הוא צצנה ומנוחה ויהיה העולם חרצ צהכרח לפי שפעלו כל קפירה וקפירה אלף שלה הנה ההמשכה פוסקה מהתחחונים צהיות כלן חוזרין ומתעלין למעלה לקצל מן הצנה ומאחר שכתפארת והכבוד שם מנהיגי חמה ולצנה מתעלין למעלה עכ"פ יחחייצ שחפסק ההמשכה וזהו חחרצן סיהיה העולם חרצ חצל לא יהיה חהו וצהו כי עחידין הן שיחזרו כצחחילה וישפיע למטה מה סקצלו למעלה ואז יחדש העולם וכן יהיה הענין מצצעה לצצעה עד היוצל הגדול וכסיגיע היוצל הגדול יחזרו כל העשר לששס שהיה אין סוף וזה קצה סיהיה העולם צהכרח חהו וצהו וכגולו כקפר השמים וכל לצאס יצול וכן הארץ ככנר חצלה כי התפארת והכבוד שכתגדס חמה ולצנה והשמים והארץ כצלעו אל הקדש וחזרו ליקודם, והענין הזה מנואר לדוד המלך צמזמור (תהלים כ"ד) לה' הארץ ומלוואה, כי שם הזכיר חזרת העליונים והתחחונים אל יקודם הראשון והתחיל צהתחחונים וקיים צעליונים הוא שאמר צסוף על הסחלקות המדות מהמשכחם למטה על התעלותם וחזרתם לאין סוף אחר (שם) שאו צצרים ראשיכם וחנשאו פחחי עולם, והמ"י הפסוקים ההם כי איני רשאי להרחיב צהם צאור, וא"כ יחחייצ סיהיה כל המליחות כולו צטל וכעדר ואחר היוצל יחדש המליחות כלו כי יחזרו העשר כצחחילה להחגלות מאין סוף וחחזור שהמשכה צעליונים וצפלים מ"י קדם

וכן

וכן מיוצב ליוצב עד י"ח אלף יוצלין כי כל ספירה וספירה תפעול אלף יוצלין וזהו כנגד עשר ספירות למעלה ועשר ספירות למטה, ומפני שלא תצין שילכו היוצלין הללו אל לא חכלית ולחין סוף לכך הזכיר טובה ה' רצנות להורות שעתיד הקצ"ה ליטב עולמו שתי רצנות שהם עשרים אלף יוצלין, ואמר אלפי ישראל לצאר שמקיר שני אלפים מן הרצנות וזהו (תהלים ק"ח) רכב אלהים רצותם אלפי שגאן אל תקרי שגאן אלא שאינן כלומר שהם חין ולכך חין להזכיר האלפים וע"כ הם י"ח אלף יוצלין וזהו סוד הכי (יחזקאל ו"ח) סביב י"ח אלף וכן צפרק קמח דע"ז איציעה דוכב על כרוב קל וסגי ועוזר צי"ח אלף עולמות שלו שנוע מינה רכב אלהים רצותם וגו' אל תקרי שגאן אלא שאינן כן מלת ישראל צמקום הזה מלשון הסרה שמקיר שני אלפים משהי רצות, שמענה ואחה דע לך, והנה זה מן הדברים הנמנעים שאין לנו להרהר בהן והוא שאמרו מה למעלה מה למטה מה לפנים מה לאחור והקצ"ה ימחול לנו ויזכנו להמנות עם יראיו וחושבי שמו ויתן לנו מהלכים צין העומדים לפניהם, ועוד יש עשר צב"ן הפוכה והוא כי מלת צב"ע ירמוז למספר יעקב וע"ש שהאדם החקוק צחיות המרכבה מהפך את פניו לפניהם ואחוריו לארבע רוחות העולם ע"כ צאו הכוכבי"ן צהפוך צפרקה זו לפניה ולאחריה:

יא (א) ויהי העם כמתאוננים. מלשון (איכה ג') מה יתאוון אדם חי כי היו כוהנים ומלמערים צהכנסם עתה צמדצר והתאוונות זה היה רע צחזכי השם לפי שלא היו הולכים שמחים אלא מוכרחים ודואגים, ואמר במתאוונכים צב"ק הדמיון להורות שהיו מגמגמין זה ולא היו מפרשין אותו מפני פחד משה כדי שלא ישמע ולכך אמר וישמע ה' כלומר ולא משה: (ד) והאמפסוף. שגאספו אל ישראל ולא היו מיישראל והם ערצ רב וכפלה המלה כמו מלת קחרחר וכן (סם ח') חחרחרו מעי:

(ה) את הקשואים ואת האבטיחים. היו מצוים המזון הנכבד שהיה להם צמן וכדי להוליא עליו דצה היו מציאין ראיה מהפירות הפחותים שהיו להם חנם, וידוע כי היו צאדן מלרים פירות לרוב וכענין שכתוב (צרחשית י"ג) כגן ה' בארץ מלרים אצל לא הזכירו מן הפירות החשובים כי מהחשובים לא היו נוחנין להם,

וכן מה שהזכיר הדגה כי היו נוחנין להם מהדגים הנצחיים שהיו להם ארבעה וחמשה ימים שכלודו כי מהחשובים שהיו חיים שכלודו צו ציוס לא היו נוחנין להם וע"כ לא אמר זכרנו את הדגים או שיאמר זכרנו את הדג כי צב"ח שחמאל דגה הוא הדג הנצחאש ממה שבי (סמות ז') והדגה אשר ציחור ממה ויצאש היחור, גם חמאל ציונה הנביא (יונה צ') וימן ה' דג גדול, הזכירו חמלה צסם דג וכאשר צלעו והשלים מנויו ומת קראו דגה הוא שבי (סם) ויחפלה יונה אל ה' אלהיו ממעי הדגה, ומזה אמר (סם צ') מצטן שאלו שועתי שמעת קולי כי היוצצ צצטן מת הוא כיוצצ צצאול, ומ"ש אח"כ (סם) ויאמר ה' לדג ויקח וגו' דג שני היה לפי שאין כבודו להיות צצטן המת ולכך קצלו דג שני וצלעו ונלטה להקיאיו אל היצטה, וכלל הדבר כי היו קלים צמחנה החשובה וכל עיקר בוכתם לא היתה אלא להעיל דופי צמן ולהוליא עליו דצה ועל כן הזכיר בכל הפרשה העם שהוא לשון גנאי, והמקום הזה נקרא קצרות החלואה והוא תצעה שהזכיר כי צמקום ההוא צעלמו שחתאוננו וצעה צס האש שם החלוא תלואה, ומזה נקמחה פרשה זו לפרשת וחדצר מרים שהוליא דצה על משה ונקמחה לפרשת מרים ג"כ פרשת מרגלים שהיו מוליאי דצת הארץ. ועוד יתכן לומר כי מה שהזכירו הפירות האלה יורה על רוע טבעם ועל חזק תלואם כי האספקוף גם מגדולי העם שנטו אחריהם ונמסכו אחר התלואות והעניינים הגופניים וזהו כפל הלשון לחזק הענין שאמר החלוא תלואה כלוי המשיכו תלואה מהנפש הנוחלוא והיתה מרת התלואה חזקה צהם צלכחם אחרי שרירות לצס צכל מיני התלואות אשר לגוף וכמו שאמר צממוך צוכה למשפחותיו ודרז"ל על עסקי משפחותיו על העריות האסורות להן ולא היו משגיחין צעניינים צכליים על מעלה זהו שאמר צלתי אל המן עיניו כי לפי שהמן היה מיקוד אחד צלצר והים עלם פשוט לא מורכב כשאר המזונות והיה מחדר השכל ומגיע את האדם לדיעת המושכלות ע"כ היו מואסין ומצוין אותו ואומרים צלתי אל המן עיניו כי זה היה הפך טבעם, ולחזק תלואם ולחקרון שכלם היו מושצין המעלה הגדולה הזאת לחקרן כי טבעם הרע הים מעור עיני שכלם צצקסת העניינים הגופניים ומזה הזכירו

שני חלקים מחבל המהנדלים בשתי היסודות הגופניים והם המים והעפר אשר טבעם לרדת למטה הוא שאמר זכרו את הדגה את הקטואים וגוי הזכיר הדגים מיקוד המים והקטואים והאצטוימים וזולתם מיקוד העפר וע"כ לא הזכיר פירות האילן לפי שיש בהם חלק מיקוד הרוח אבל חלו בהם פירות האדמה ובהם יקוד העפר יותר חזק, ודרז"ל צמח' יומא ריש פ' יוה"כ כי מה שהזכיר הפירות האלה לפי שהמון היה מתהפך לטעם כל שאר המינין ולטעם חלו החמשה לא היה מתהפך לפי שטעם חמשה חלו קשה לעוצרות ומניקות, משל למי שאומר לא תאכל חמשה דבר פלוני מפני התיכונות: וכח הרמזין ז"ל מה שאמר דגה חנם כי היו הד"גים מעבירים אותם למסוך הדגים מהמלודות והיו נותנין להם דגים חנם כי כן מכהגם ע"כ, אבל רז"ל אמרו צמח' יומא ריש פ' יוה"כ מאי חנם מהפקרא מיייתי להו דאמר מר הקצ"ה מוזנין להם דגים צדיקים וכדאיתא צמח' סוטה: ובמדרש אשר נאכל צמלרים חנם אם תזן לא היו נותנין להם חנם שנאמר (שמות ה') ותזן לא ינהן לכם דגים היו נותנין להם חנם אלא מאי חנם חנם מן המלות, והכוונה כי עתה מרו את דבר ה' וקלו בעבודתו וצאו לפרוק מעליהם עול מלותיו והיו מזכירים יציאתם מצמלרים והם בני חורין מן המלות, ובענין שכי' (דברים ד') גוי מקרב גוי כי היו שוים לנולדים הולכים בחקותיהם ועובדי עבודת אלילים ומהדלי צלורית כמותם: (ח) שמו העם ולקטו ושחנו ברחים או דכו, לסון שטעו כמו (איוב ז') משוט צהרן, וזה יורה שלא היה יורד זה עם זה מקוצן במקום אחד רק מפוזר ועפורה, ומ"ש ולקטו למדך שהיה ראוי לאכלו כך, ודבר ידוע כי יש מזון ראוי בחקון אחד לא ילל בחקין אחר ולכך יגיד הכי' מנפלאות המון כי היה ראוי בכל מיני החקון ללקטו ולאכלו כאשר הוא גם לעמון אותן צמחים של יד גם לדוכו במדוכה של עץ ושל חזן גם לנשלו בקדרה ובכל מיני החקון האלה היה טעמו טעם נכבד כטעם לשד השמן והסבב הזה כנגד מה שאמר נפשו יצא הגיד כי לא תיצט נפש האוכלת אותו אבל ירוה וילחלח אותה ותיא כוטרקון ליסת שמן דצט כלומר לחלוח של שמן כמו עיסת סבלוסה צמון וקטופה צדבס והלמ"ד

שרשיה וכן (תהלים ל"ז) נהפך לשדי צחרצוכי קיץ, כלו' שנהפך שמונו יצט, ומלת השמן שמן כמשמעו ויאמר כי טעם המון כטעם לשד שהוא לחלוח השמן שהוא חשוב מכל השמן ולמעלה ממנו, ובפסוק זה צמלות העם ולקטו ועמנו צמחים' לו- המלא צו המעוררות ורמז כשהקח אות אחת מכל תיבה * והפסוק מסיים השמן צמח' וז"ל מעטיר שהזכיר צמח' ומה שהתחיל צמלת שטעו מלסון משוטע וזה מצוה, והמלא פסוק כיולא צו בענין יפתח כשפלה למלך צכי עמון (סופטים י"ח) ואכבי לא חטאתי לך ואחת עשה אחי רעה להלחם צי יטפוט ה' השופט היום צין צכי ישראל וצין צכי עמון, וחרמו מהחיל מן מ"ס של היום ממטה למעלה ובסתצקס הכוין תמלאנה צקוף פסוק כי הוא מסיים צמח' וזה מצוה: (טו) ואם ככה את עשה לי, מלת את כנוי למדה"ד וכן הזכיר ויחר חף ה' מאד והוא כמו (דברים ה') ואח הדבר אלינו וכן (יחזקאל כ"ח) את כרוז ממטח הסוכך שהוא כנוי אל הכרוז השני הנקרא כבוד כי שני הכרוזים הם כבוד ותפארת וכמו שבארתי צקדר ויקחו לי תרומה כי צקפר תורה שאינו מנוקד יוכל האדם לקרוא ואם ככה את עושה לי צקמ"ץ תחת השי"ן כי האותיות כשאין מנוקדות קוצלות כמה כוונות ומתחלקות לכמה כוונות ומפני זה נלעונו שלא לנקוד ס"ת כי משמעות כל מלה ומלה לפי הנקוד ואין משמעותה עם הנקוד כי אם ענין אחד וצמחי נקוד יוכל האדם להצין זה כמה ענינים נפלאים רבים ונכבדים והצין זה חלוצך אותו צהרצה מקומות כגון (צדאשית כ"ז) עתה ידעתי כי ירא אלמים אתה, שיכול האדם לקרוא עתה ידעתי צחיר"ק תחת הי"ד והדל"ת צדגש מלסון (איוב ל"ח) ידעת השחר מקומו, וצאורו עתה הודעתי צעולם צמלוח צו שלויח"ך ועמדת עליה כי ירא אלמים אתה, וכן (שמות ז') ותשלח אמתה ותקחה שחוא לסון שפחה, ואנו יכולים לקרוא אמתה מלסון (דברים ג') צאמת איש, וכן הצינו אותה רז"ל צמד' צאמר אסתרצובי אסתרצב ורבים זולתם:

הרגני נא הרוג, יחכן לומר כי הכפל ירמז אל הראשונה כלו' תהיה עתה הריגתי על ידך לא ע"י צ"ו כי היה מפקד פן יהרגוהו ישראל, ובמדרש הרגני נא הרוג אמר משה לפני הקצ"ה

רצ"ע הרוג את הרוג אם ארצר
(*) והוא מעטרון לישראל

לישראל יהיו הורגין אותי ואם לא אעשה
 שליחותך אחי' חריגה לפיכך בין כך ובין
 כך חרוב אני חרוב את החרוב: (עו) אספה לי
 שבעים איש מוקני ישראל אשר ידעת כי הם
 זקני העם ושושטרי. סידעת שהם זקני העם
 ושושטריו שלקו על הלצור צמלרים מיד הכוננים
 שהיו מלריים והשוטרים שלקו היו מרחמים
 עליהן ומקילים מהם עול העבודה והיו מוכין
 על כך ע"י הכוננים שחמור (שמות ה') ויכו
 שוטרי בני ישראל, כי הם יודעים להנהיג את
 העם ולקצול אותם. וגראה כי אע"פ שהזכיר
 עתה אספה לי כבר היו עם ישראל צמלרים
 שבעים זקנים כי מאז מיום סירדו למלרים
 שבעים נפש ונשתלחה הצרכה צורעם מנו עליהם
 שבעים זקנים להנהיגם וללמדם חקים ומשפטים
 לדיקים כי היו חכמים גדולים מקובלי האמות
 ויודעים כי שבעים נפש היו דוגמא ולכך מנו
 עליהם צמלרים שבעים זקנים. והוא שבי' לך
 ואספה את זקני ישראל והיו שבעים והם היו
 בעתן חורה הוא שבי' ויעל משה ואהרן כדב
 ואזיהוא ושבעים מזקני ישראל, ומה שהזכיר
 כאן אספה לי שבעים איש היו אחרים שנבחרו
 עתה מחדש כי אותן שבעים זקנים של משה
 חורה מהו נחצירה כי היו ראויין לשליחות יד
 מסיני ולכך הולך לומר שיאסף אותם מחדש
 ואסף אותן ע"י פחקין כמו שהזכירו רז"ל,
 ומ"ש אשר אתה ידעת כי הם זקני העם כלו'
 שיהיו מכללם אותם השוטרים שהיו צמלרים
 שהיו לוקין על הלצור ומיום סירדו למלרים
 שבעים נפש לא חדל המספר הזה מישראל לא
 צמדצר ולא צנית ראשון ושני. ורע כי היו
 שבעים זקנים ומשה על גביהם ועמו היו ע"א
 צדוגמא שבעים שרים של מעלת שהם שרי
 שבעים אומות והקצ"ה עליון על כלם ועמו הם
 ע"א וצמקפר הזה היו יורדי מלרים ועם יעקב
 ע"א גם הסנהדרין צנהמ"ק היו שבעים והם
 הנקראין סנהדרין גדולה ועם הנסיא שעל
 גביהן הם ע"א. וחמצא צפרקי רבי אליעזר
 חמר הקצ"ה לשבעים מלאכים הסוכנים בסא
 כבודו צאו וככלכל לשונם והם הם צית דינו
 של הקצ"ה שח"י עליו וה' בכל מקום הוא
 וצית דינו. ומעתה הצן הכי שחמר (צרח"ה
 מ"י) ואלה שמות בני ישראל הצאים מלרימה
 את יעקב הם שבעים נפש מכחו של יעקב
 וכנגד איש ונחו צאו שהכוונה צו הוא וצית

דינו צאו ועם כחצתי העם הגדול המפורג
 מקפרו ומלוי ע"א, וכן חולל העם הכנוי
 אל"ף דלית שהוא מדה"ד שהוא ע"א כשהוא
 מלא צוא"ו כדי לכלול הוא וצית דינו והוא
 שבי' (עמוס ז') והנה אדוני כלב על חומת
 חנך, ואה"כ ויעמד אותם סביבות האהל, שהעמיד
 משה ע"ה שבעים הזקנים סביבות האהל כעם
 שהעמיד הקצ"ה שבעים מלאכים סביבות כסא
 הכבוד. ועתה ראה גם ראה מעלתו של משה
 כי היתה נבואתן של שבעים זקנים כאללת
 מכחו של משה כעם שכחות שבעים המלאכים
 כאללים מכחו של הקצ"ה זהו ויעמד אותם
 סביבות האהל כי הארון שצאהל הוא דוגמא
 לכסה"כ וכמו שכתבתי בקדר ויקחו לי תרומה.
 ובמדרש אספה לי מלינו שלשה עשר דברים
 מיוחדים להקצ"ה, ואלו הן, הכסף והזהב,
 והכהנים, והלויים, וישראל, והצבורות, והמזבח,
 והתרומה, ושמן המשחה, ואהל מועד, ומלכות
 צית דוד, והקצנות, וארץ ישראל, והזקנים,
 הכסף והזהב דכתיב (חגי צ') לי הכסף ולי
 הזהב, הכהנים דכ' (שמות כ"ט) לקדש אותם
 לכהן לו, הלויים דכתיב (צמדצר ג') והיו לי
 הלויים, ישראל (ויקרא כ"ה) כי לי בני ישראל
 עבדים, צבורות (צמדצר ח') כי לי כל צבור,
 מזבח דכ' (שמות כ') מזבח אדמה תעשה לי,
 תרומה (שם כ"ה) ויקחו לי תרומה, שמן המשחה
 (שם ל') שמן משחה קדש יהיה זה לי, אהל
 מועד (שם כ"ה) ועשו לי מקדש, קצנות (צמדצר
 כ"ה) להקריב לי, מלכות צית דוד (ש"א ע"י)
 כי ראיתי צביו לי מלך, ארץ ישראל (ויקרא
 כ"ה) כי לי הארץ, הזקנים (צמדצר י"א) אספה
 לי, זש"ה (עמוס ט') הצוכה צשמים מעלותיו
 ואגודתו על ארץ יקדה, משל למה"ד לפלטרין
 שהיתה צכוכה על גבי הספיכה כל זמן שדפני
 הספיכה מתחצרים שעל גבה עומד כך הצוכה
 צשמים מעלותיו צשכיל ישראל חיותי יש להן
 עמידה צזמן שאגודתו על ארץ יקדה וכה"א
 (דברים ל"ג) ויהי ציסרון מלך צהחאסף ראשי
 עם, זשה"כ (קהלת י"ג) דברי חכמים כדרכונות,
 מה דרצן זה מלמד את הפרה לחרוש ולהסוות
 את החלמים אף דברי חכמים מכווכין את
 לומדיהם לומר על חסור חסור ועל מותר מותר
 ומראין פנים והוראות מה"ה שח"י (משלי כ"ג)
 הע חזקך ושמע דברי חכמים, ושלשה שמות
 נקראו לו, דרצן מלמד מרדע, דרצן שהוא דר
 צ"ה

הנכם חלל בדרך הטבע והמקרה זולתי בקר ולחן ורגיש והלל רוח שלך אחד ואני מעשה סיספיק לסצנים הזקנים, ואם תסאל הדבר מה היה, אפשר שהיה כמעט סנהדרין סיסיה הכטיא על הסצנים ואז צייד יוסב לימינו וסייהו כל שאר סנהדרין יוסצין לפני סניהם וסייהו יוסצים כחלי גרן ענולה, גם כמעט הסמיכה זכסמכין, ודע כי עיקר לסון חלילות הוא המסכה ורצוי וזה דעת אונקלוס סחרגס וחללתי וארצו וכן ויאלל ורצו וזהו ססזכיר זמעסה לסון ויתן סהוא לסון רצוי מלסון (ויקרא כ"ו) ועץ הסדה יתן פריו זה רצוי סכלי וזה רצוי טבעי, וכן דעת חכמי סלסון, וידוע כי לסון חלילות כאמר על דבר הנמשך והנאלל מכת המאליל ומאלילו ואין המאליל חקר כלום, ודרז"ל למה היה מעשה דומה זאותה סעה לכר סהוא מונח על גבי מכורה הכל דולקין ממנו ואין אורו חקר כלום.

ועוד אמרו זמדי מלמדיד לאדם סהיה לו פדס והפקידו לסומר סכר לאחר זמן ח"ל ססומר איני יכול לסמרו לצדי חלל סזא חחרים סיסמרו עמי, ח"ל סמלך לך כחמיו ועכסיו חתה אומר סזא חחרים סיסמרו עמי הריני סומר לך והוי יודע סאיני כותן סכר סמירה מסלי חלל ממן סכר סנתתי לך מעס סן כועלין סכירותן, כך ח"ל סקציה לעסה זסעה סאמר לא אוכל חכני לצדי לסאת חני כחתי לך רוח ודעת לפדסס חח זכני ולא סייתי לריך לזקס חחרים חלל ססתידר חתה זאותה גדולה ועכסיו חתה מזקס חחרים עמך הוי יודע סמסלך סס כועלין, ואעפ"כ מעסה לא חקר כלום, מדע סלאחר חרצעים סנה אמר הקציה למסה (זמדזר כ"ז) קח לך חת יהוסע זן כון איס אשר רוח זו וסמכח חת ידך עליו וכחח מהודך עליו, מה כי (דברים ל"ד) ויהוסע זן כון מלל רוח חכמה כי סמך מעס חת ידיו עליו, חמר הקציה זעוה"ז סיחידים כחכזאו, חזל לעתיד לזא כל יסרלל כעסין כזיאים סנא (יחל ג') והיה חחרי כן חססוך חת רוחי על כל זסר וכזאו זכיקס וזכוחיכס זקניכס מלומות יחלמון זחוריקס חזיונות ירלו. וצריך חתה לדעת עוד זלסון חלילות כי חלילות קודס לצריחה, וחזריחה והילירה והעסיה סזכל מעסה זרלסיה ככללין זכח חלילות כי חלילות קודס לכלן, וקרא חכ' לסצנים

זיכה לפרה, מלמד סמלמד חותה לחרוס, מרדע חורה דעה לפרה, ובמסכת חגיגה פ"ק דברי חכמים כדרזכות למה כושלו דברי חורה לדבזן מה דבזן זה מכוון חת הפרה לחלמיה לחזיה חיים לעולם חף דברי חורה מכוונים לז לומדיה מדרכי מוח לדרכי חיים, ח' מה דבזן זה מיטלטל חף דברי חורה מיטלטלין ח"ל וכמסמרות, ח' מה מסמר זה חקר ולל יחר כלוי סמתחמר וחולך זאורך הזמן חף דברי חורה סקרים ולל יחרים ח"ל כעועים מה כטיעה זו פרה ורזה חף דברי חורה פרים ורצים, וכמסמרות כעועים מכאן אמרו חכמים חקור לקרות זספרים חחילונים סחרי כחיז כעועים ומה מסמרות כהנים כ"ד - חלף חף הספרים סרלוי לחיותם כעועים כ"ד לפיכך כי וכמסמרות זסיין, זעלי חסופות חלו סנהדרין דכ' חספה לי, סחא חחמר פרי סזה חוסר וזה מחיר זה פוסל וזה מכסיר זה מעמח וזה מטהר היחך חני לומד חורה מעטה כלן רועה חחד חמרן סנחמר (קהלה י"ז) כחכו מרועה חחד, והכוונה כי כל דקדוקי המלות זלסון חכ' סס: (יז) ואצלתי מן הרוח אשר עליך. יחמר חכ' זעת חדזר עמך חמשיך מן הרוח חקר עליך וסמתי עליהם ועס זה יהיו לך סותפים זמסח העס ולל חסח חתה לצדך, וזה ססוצה למה סאמר לא אוכל חכני לצדי סחת, ומ"ס ודזרחי עמך סס כלוי ויסמעו גם הסצנים והקציה כחן לו עלה זו סיהיה לו עזר זמסח העס, והיא חיתה סכרו מפני סוסר כפסו עליהם זחמרו הרגני כא סרוב, ועוד סאמר ואל חרחה זרעתי והוא ככוי סהיה לו לומר זרעתי חלל זככה זעלמו.

והנה מעסה כחעלה זאותה עלה עלוי רז זחדמותו לקובו יח' המאליל חלילות ססע על סצנים פרים של מעלה סהס זיה דיכו כן עסה למסה סיהיה הוא המאליל על סצנים זקנים למטה סהס זיה דיכו של מעסה והוא הכטיא על גזיהם ועליון על כלן והחלילות הזה ממסה לא היה חלל זסעה סהקציה מדזר עמו והוא לסון חכ' וירדתי ודזרחי עמך סס וחללתי וכן זמעסה וידזר חלי ויאלל כי הוא יחזרך זעת הדזור עס מעסה מסך מן הרוח אשר עליו וכחן עליהם, וזו ססוצה למה סאמר ומלל להם כלוי היחך חתה מסחפק דזר חס חני מספיק ליסרלל לחת להם זסר סלל בדרך

לשצעים זקנים שצמתן תורה שמתו צחצעה
 חלילי בני ישראל ע"ש שהשיגו צדיעת האלילות
 וראו צקופו, וענין האלילות כזכר צכתוצים
 וצדצרי חכמים צשמות מחלפים והכל לפי
 הענין, כי המלך שלמה ע"ה כנהו צשיר השירים
 צסם אפריון הנעשה מעלי הלצון כלומר דצר
 כאלל מדצר והדמיון הקרוצ כמדליק כרות מכר
 אחד סכל הכרות הדולקים מחפשטין ונמשכין
 מהגר הראשון ההוא ואין אור הכר חקר כלום
 בן המאליל אינו חקר כלום, ועוד הזכירו סם
 צאותו הקפר צסם לקיעה הוא שאמר וללקוע
 שושנים. וחכמי האמת יכנהו צסם עקירה ע"ש
 סכאלל מדצר ונעקר ממנו, והוא שדרשו רז"ל
 (תהלים ק"ד) יצצו עלי ה' ארצי לצון אשר
 נעו, אמר ר' חנינל בקרני חגבים היו ועקרו
 הקצ"ה וסחלן צג"ע וצאורו עקרו ממנו והזכיר
 אשר נעו, והוא כענין סכאלל (צראשית צ')
 ויעו ה' אלהים גן צעדן ולא הזכיר הנעימה
 מהיכן היה וצא שלמה ע"ה ופי' מעלי הלצון,
 אמר רצי יצצו עלי ה' יצצו חיהם יצצו
 מימיהם יצצו מעעתן הזכיר הקצות שהן זו
 למעלה וזו ועל סם סכל נעימה לריכה השקאה
 כי היא מושכת מן המים והמים מן החיים
 והחיים ממקור החיים ולכך הזכיר חיהם
 מימיהם מעעתן כיון שהמשיל אלילות ההויות
 לעקירה המשיל צריחתן וגדולתן לנעימה, וז"ש
 עקרו הקצ"ה וסחלן צגן עדן: (יה) ואל העם
 תאמר התקדשו למחר. כי הרמז"ן ז"ל כי מה
 שאמר ואל העם תאמר התקדשו למחר ולא
 הודיעו לומר הכני כוהן להם צשר מוחרת
 כלסון האמור צשר הכנים (שמות ע"ז) הכני
 ממטיר לכס, (סם י"ז) הכני עומד לפניך סם
 על הלור, הצין משה כי אין כלון הס"י צכתינת
 הצשר שיהיה צדרך הכס מחמו יח' אלל צדרך
 העצו: (יע) לא יום אחד תאכלון ולא יומים.
 כפל, ולא חמשה ימים כנגד אלצעות היר
 האוכלין, ולא עשרה ימים כפל צשתי ידיו,
 ולא עשרים יום כמשל האמור יאכל כל מה
 שיאכל צאלצעות ידיו ורגליו, עד חדש ימים
 עד שוב הקף הלצנה למקומו כשהיה, עד
 אשר ילא מאפכס, פירושו עד אשר ילא הריח
 כי הריח צאף, והיה לכס הצשר חלוא לצור
 כי יסוב לכס חסק התלוא למאוס גדול וכענין
 סכ' צאחות אמכון (ס"צ י"ג) כי גדולה השנאה
 אשר סנאה מאהצה אשר אהצה, ומזה צכתצה

מלח לצור צאל"ף להפלגת המאוס, כי כל
 תיצה סלריכה להכתצ צה"ח וככתצה צאל"ף
 הכוונה להפליג הדצר, וכמוהו (רות א') קראן
 לי מרח שהיה מספטו צה"ח וצאורו לא תקראו
 לי מרח כשר כל חשה מרח אלל קראן לי
 מרח להפליג המריחות, וזהו כי המר שרי לי
 מרח, וכמוהו (דניאל י"ח) וילל צחמל גדולה
 להשמיד ולהחריצ רצים סככתצה צחמל צאל"ף
 להגדיל החמה, וז"ש גדולה, וכן צכאן מלח
 לצור להגדיל המאוס ז"ש עד אשר ילא מאפכס,
 וכן יקרה לכל הנמשכים אחר תאוות העוה"ז
 מתאוונים וצוכים על אשר לא השיגו חות
 נפסם והם מנגים הענינים הסכליים ונחתנין
 צהם דופי וקיף סילאו התאוות מאפס עד
 רדתם לסאלל, וכן אמר שלע"ה והמשיל תאוות
 העולם המחוקים צראשונה לכפת הוא שאמר
 (משלי ה') כופת חטופנה ספתי זרה וחלק
 מסמן חכה, וצאר מה יארע צקופו הוא שאמר
 ואחריתה מרה כלענה חדה כחרצ פיות:

(כח) שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי
 בקרבן. מלצר הפחותים, ואחה חמרת
 צשר אהן להם וגוי הללן וצקר ישמע להם
 ומלל להם, חלילה סיסחפק משה ציכלתו סל
 צורל צקפוק לרכיהם, אלל אמר סס מחות
 אלף רגלי העם אשר חכני צקרו כלומר והן
 מחוסרי אמנה ואינן ראויים לכס, וצדרך הטצע
 אין דצר סיספיק להם הללן וצקר סיס להם
 שהולילו ממלרים או כל דגים סצים סיכולין
 ללוד צאותו לך המדצר שהם צו ישמע ויאסף
 להם ומלל להם היספיק להם צהמיה.

והנה דעתו סל משה ע"ה כי שאלהם חיה
 ראויה להחמלל לא צדרך הכס ולא צדרך
 העצו סאינן ראויים לכך שהרי מחוסרי אמנה
 היו ולא עשו כי חס לכסות, וכן כי (תהלים
 ע"ח) וינסו אלל צלצס לסאלל חכל לנפסם,
 ולא צדרך העצו סצדרך העצו לא יספיק
 להם, והשיצו הקצ"ה היר ה' תקלר לחת להם
 שאלהם ולהספיקם צשר אפי' צדרך העצו
 והמקרה וסלל צדרך הכס כלל עתה חרה
 היקרך דצרי שאמרת לך, חספה לי סצעים
 חיס מזקני ישראל כי הרוח אשר עליך חני
 מאלילו על סצעים ומספיק להם, ז"ש מיר
 וילל משה וידצר אלל העם חת דצרי ה' ויאסוף
 סצעים חיס וגוי וירר ה' צענן וידצר חליו
 ויאלל מן הרוח, ומאריך והולך צענין אלוד

כן כי צצתם מלא צפר מכלול והוא פי כון, מלא שלשון כל דגי הים אינו מתיצב על השלשון לפי הענין: (כה) וירד ה' בענן וידבר אליו ויאצל מן הרוח אשר עליו ויחן על שבעים איש הזקנים. כי החכם ר"א ז"ל אמרו חכמים שלקה משה מכל שצט ששה ששה והן ע"ג, וצצור שאמר לו הס"י שצעים איש הכיח השכים והו כון, עכ"ל. ובמדרש נטל משה ע"צ פתקין וכחצ על שצעים זקן ועל השכים חלק, מי שצלו צידו זקן צידוע שכתמנה, מי שצלה צידו חלק מאת ה' צח לו שלא היה ראוי להתמנות, אלדר ומידר היו צמחנה והיו צעלי ענוה הרצה ולא היו רולין ליעול עטרה וליכך אל האהל ליעול מן הפתקין אע"פ שהיו ראויין לכך כמו שהעיד הכי, והמה צכתוצים כלו, מן המוצחרים צציראל להיוחס סנהדרין ומרוב ענוה לא ילאו האהלה, וז"ש וישארו שכי אנשים צמחנה כי היו מחצייטין מן האחרים, ובזכות מדת הענוה שסיתה בהם זכו לרוה"ק, ועז"א ולא ילאו האהלה ויתנצחו צמחנה יצארו כי צכות ענוהותם שלא ילאו האהלה זכו שיחנצחו צמחנה עלמנו, ומליכו מקרא מלא שצכות הענוה אדם זוכה לרוה"ק שכן כתיב (ישעיה ס"א) ורוח ה' אלהים עלי יען משח ה' אותי לצצר ענוים, ובזכות הענוה שסיתה בהם היה להם יחרון מעלה על הזקנים שהרי הזקנים לא כתנצחו כי אם עד למחר שנאמר ואל העם מאמר התקדשו למחר, ואלו התנצחו עד ימות המשיח צענין תפלת גוג ומגוג, כענין שכי ציחזקאל (יחזקאל ל"ח) כה אמר ה' האמה הוא אשר דציתי צימים קדמונים ציר עברי כציאי ישראל הנבאים צימים ההם שכים להציא אותך עליהם, ודרז"ל אל תקרי שכים מלא שכים, ועוד שהרי הזקנים לא כתפרשו שמוותם, ואלו כתפרשו שמוותם, ועוד שהזקנים לא היו מתנצחים מלא מרוחו של משה ואלו היו מתנצחים מרוח הס"י, הוא שאמר משה ליהושע המקנא אמה לי ומי יחן כל עם ה' כציאים כי יחן ה' את רוחו עליהם פי כסם שכותן מרוחו צאלו הזקנים, ועוד כי הזקנים מחר צמדצר לא ככנסו לארץ ואלדר ומידר ככנסו לארץ, אלדר הוא אלידר צן כסלון, ומידר הוא קמיאל צן שפטן שנצחרו לנחול את הארץ, הא למדת שצכות הענוה זכו לרוה"ק והיה להם יחרון מעלה על הזקנים, ומ"ס

ומידר, וכסם שהרוח שלך אחד ומספיק לשצעים איש הזקנים כך אני יכול להספיק צצר לאוחו רצוי מן העם שאמרת שם מאות אלף רגלי שלא צדרך נס כלל מלא צדרך עצע ומקרה, הוא שכי אח"כ ורוח כסע מאת ה' ויגז שלוים מן הים וזה היה צדרך העצע שהוליאן מהים צצכצר היו סם ולא היו צריאה חדשה, וז"ל ויגז שלוים כי היו מקוצלים צפאת ים והפריחם לשם מלשון (תהלים ל') כי גז חיס וכעוסה. והנה הודיעם צפרטה זו שהוא יחעלה אין ידו קלרה להמליא להם ולהספיקם צצר גם צדרך העצע זולתי לאן וצקר ודגי הים, כן פי' הרמז"ן ז"ל, ומ"ס היר ה' תקלר היה ראוי לומר הידי תקלר מלא הוא כמו (סמות כ"ד) ואל משה אמר עלה אל ה' ורש"י ז"ל פי' הללן וצקר ישמע להם כדי שיהרגו הוא שאמר למעלה עד אשר ילא מאפכה, ומלא להם ותהא אכילה זו מספקתן לעולם, וכי שצחק הוא זה, מסל לקוס שאומרים לו עול כור שפורים ונחחוך ראשך, הסיצו הקצ"ה היר ה' תקלר אם לא חתן להם צצר יאמרו סירי קלרה העוז צעיכך סיר ה' תקלר צעיניהם מועצ יאצרו סם ומאה כיולא צהם ואל תהא יד די קלרה לפניהם אפי' שעה אחת, עתה תראה סיקרך דצרי אם לא, רצן גמליאל צכו של ר' יהודה הנשיא אומר ח"א לעמוד על צקסתן מאמר שאינן מלא מנקטי עלילה לא מספיק להן סופן לרנן אחריו אם אחת כותן להם צצר צהמה גסה יאמרו דקה צקסנו, ואם דקה יאמרו גסה צקסנו, היה ועיף צקסנו דגים וחגבים ח"כ יאמרו סירי קלרה, והחכם רבי דוד הקמחי פי' צסם אציו ז"ל הללן וצקר ישמע להם כי כאשר תהאוו תאוו היו להן לאן וצקר הרצה אך לא היו יכולים לאכול מהם עד שיציאום לפתח אהל מועד צעצור זריקת הדם והקטר חלצים ואצרים כדכתיב (ויקרא י"ז) איש איש מצית ישראל וגו', ועוד אם לא היו צכי ציחו עתורים לא יאכלו מהם, הוא שכתוב (סם ז') אשר יאכלו מוצח השלמים וממאחו עליו וככרהה, וע"כ יאמר הללן וצקר ישמע להם כלומר שיוכלו לסמוע צכל מקום ומלא להם צאמת יספיק להם, מלא אם זה לא יהיה איך יאכלו צצר סיספיק להם ענוה הקצ"ה היר ה' תקלר אני חתן להם צצר סיספיק זולתי לאן וצקר ודגים,

ומימי כמות עליהם הרוח פי' מאת משה, כי כן הזכיר ויאלל מן הרוח אשר עליו, ומימי צאלרד ומידר ותכח עליהם הרוח פי' מאת הק"י. ורע כי מפקוק זה וירד ה' בענן וידבר אליו יולא עם גדול וקדוש: (כז) וירץ הנער. י"א גרעם בן משה היה, ועם משרת משה מצחוריו מן המוצחרים לשרת משה כי אחרים היו עמו: (כח) אדני משה בלאם. סימס צצית הכלל לפי שהיו אומרים משה נח ויהושע מכנים ישראל לארץ. וחמבין ז"ל פי' זה ואמר כי אחר יהושע כיון שלא ילאו אל האלהים ועושין עלען מכלל הנאללים הנה הם כממרים בדבריו ולכך חסם צצית הכלל כי אולי רוח סקר צפיהם ורוח רעה מצעתחם ולריך לסומם צצית הכלל כאיש מסוגע, ומשה בענותותו הסיצ ומי יתן כל עם ה' נציאים כי יתן ה' את רוחו עליהם כי הק"י נתן עליהם רוח מצלתי אלילות הרוח שעליהם ומי יתן והיה זה צכל העם, ועוד הוסיף צעעם כללם לפי שצאו כנגד הענהג להחכצא במקום שהיה משה עם כי מנהג היה צישראל שלא יחנצא אדם צעתידות במקום נציא גדול ממנו אלל הולכים אחריו כחלמיריו והם צבי הנציאים, וכן אמרו צקנהדרין צסלמא למיד משה נח היינו דקאמר יהושע כללם, אלל למיד על עסקי שליו היו מחנצאים אחאי כללם דמות ליה כמורה הלכה לפני רבו, וכך אמרו צוגלה צענין חולדה, וצמקום דקאי ירמיה הילך מחנצאה חיה, אלל חולדה קרוצה ירמיה היתה: (כט) ומי יתן כל עם ה' נביאים. יתכן לומר כי רמז משה צכאן ימות העסיח אחר מי יתן ויגיע אחרו עת סיהיו כל עם ה' נציאים שהוא ית' עמיד ליתן את רוחו עליהם וצאוחו זמן יצטל ילחצ ולא חסי' עם קנאם כלל, וז"ש (יולל ג') צעת שהיא אספוך את רוחי על כל צפר, וכי (יסעיה י"א) ומללם הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים ואע"פ שלא כחקיים צעוה"ז יחקיים לעמיד לצא צומן הסלמות. ומצאתי רמז לזה צספר ההלים (י"ד) צפקוק מי יתן מליון יסועת ישראל, למח ככחצ פקוק זה צספר ההלים שני פעמים אחד צספר ראסון ואחד צספר שני (כג) אלל אחד אחר הרצ ואחד והיה חלמיר, הרצ אחר (דברים ה') מי יתן והיה לבצם זה, והחלמיד אחר מי יתן כל עם ה' נציאים, צעוה"ז לא כחקיימו אלל דברי

הרצ אלל לעת"ל סניהם מחקיימים דברי הרצ מכין סנאי (יחזקאל ל"ו) ונחתי לכם לצחדם, דברי החלמיד מכין סנאמר (יולל ג') אספוך את רוחי על כל צפר: (ל) ויאסף משה אל המחנה הוא וקני ישראל. הלך צלווי עם הזקנים לחלוק להם כצוד והפורענות לא צא עד שהלכו להם איס לאהלו: (לג) מכה רבה מאד, דבר היה, ומח שלא החפלל משה עליהם כמו שהחפלל צמכת האס, יתכן לומר כי אולי כחצייס מפני חטא הגדול ומעוע אמוכסם צחקציה כי היו כפויי עונה והוסיפו עון על עונם אחר שהיו מחלונכים ציליחם אל המדבר וסחלוו חלוה ולל לקחו מוסר מן הראסונים סכסרפו צאס, ועוד כחצייס משה סכסרעם כלפי סכניה ואמר למח סרעות לעצדך כי סחד משה"ד ססזכיר למעלה ויחר אף ה' מאד: (לה) ויהיו בחצרות. דבק עם והדבר מרים כי צסצילה יסצו עם והדבר מרים היא דצרה וע"כ כעכסה היא, ואחרן חודה או חחרים ומלינו סכעכס ג"כ סנאי ויחר אף ה' צם כלל את סניהם צחרון אף וכל מקום סנאי חרון אף אלל המקום עומה רוסם אלל צמרים שהחחילה צלה"ר כחפרסם העוכס וצאחרן לא כחפרסם לכצודו:

יב (א) על אורות האשה הנושית. היא לפורה שהיא מדינית ומדינים הם יסמעאלים והם דרים צאחלים כדכ' (חצקוק ג') ירגזו יריעות ארץ מדין ואין ציניהם לבן מפני חוקף חמימות השמש, והעעם כי אשה כוסית לקח הוא הדצור סדצרה מרים והיו חוסצים שלא כמעט משה מסיית עם לפורה אלל צסציל סאיכה יפה, ואוכקלוק סחרגס אחתא ספירתא כנוי הוא דרך צצוד כמו סקורין לעור סגי כהור, ולכך הזכיר וסחאיס משה עכו מאד כי סכי יעיד על ענותותו שלא ידע צה אס היתה יפה אס לאו כענין הסזכר צאצרהם אצינו. ורש"י ז"ל פי' אשה כוסית אשה יפה, וע"ס כויה כקראת כוסית, כאדם הקירא לצחו כאה כוסית שלא חסלוט צה עין הרע והיה פי' על אורות האשה הכוסית על אורות גרוסיה כי אשה כוסית לקח ועכסיו גרעם וכן כוסית צגימטריא יפה מראה: הרק אך במשה. אס צסציל קדושת ה' פרס מאכסו אין ענין זה אסור לכציאים שלא סוססרו צחורה על כך, סרק אף, שני מעושין סן דרך לחות וכן (סמות)

ה' איננו מחנכא נשמי הגדול רק צמחא או צחידות, והזכיר כן כי רבים מהנביאים לא יסיגו לזה, אבל יהיה נביאכם צרוח'ק בענין שאמר (ס"ז כ"ג) רוח ה' דבר צי, והיא יד ה' האמורה ביחזקאל, ומ"ס צמחא חליו אחרת ולא אמר צמחא חליו ארצה הפסוק הזה כפסוק (שמות ו') וארץ אל אצרהם אל יחמק ואל יעקב צאל סדי ונמי ה' לא כודעתי להם, יאמר כי ה' הגדול יהיה צמחא וזה יתודע אל הנביא לא נשמו הגדול, כמו שאמר ונמי ה' לא כודעתי להם, ואמר כי הדבור יהיה בחלום ולא כן עצדי משה כי בכל ציתי כאמן הוא אשר יראו צו הנביאים חלומות כאמן הוא ויודע צעלמו כל המדות ומפה אל מה יהיה לו הדבור מאתי והתמונה יציע זה לא יראה בחלום, ובכאן למד מה צין נבואת משה לשאר הנביאים: במראה אליו אחרת, ע"ד הפסע צמחאות הלילה, וז"ס בחלום אדבר: וע"ד הקבלה צמחא היא מראה הקפירות הנקראת כלל וסוד, ונקראת לנאות ג"כ כי עד שם נבואת כל הנביאים מגעת כי כשהם נכנסים דרך הסער הראשון והפתח המזומן לנביאים להכנס צו הכה נבואתן עולה ומגעת עד המקום שהוא ולא עוד, והסימן מזה צמחאות הנובאות אשר לבאו פתח אהל מועד ומשם עולין ומתנבאים צמחאות הנובאות.

וראוי שתחזקו כי כשכלל צכאן כל מעלות הנבואה צין צמחא רע"ה צין צמחא הנביאים איך הזכיר צמחא הנביאים לשון מראה צקמ"ץ שהיא מלת מורה על דמיונות וכלבול הנבואה. והנראה צעם הדבר כי רלה להמסיל נבואת שאר הנביאים למי שמסתכל צמחא, והוא לשון רז"ל אין רואין צמחא צצנת והיא מראה של זכוכית שהמסתכל צו כראיה לו מחוכו דמות לורתו מכח לטיסת המראה אלל אין צחוכו כלום, כן נבואת שאר הנביאים מהוך שרואין אותן הלורות הקדושות העתורות והמאורות העליונים מחוך זוהר וצחירות האורות העלומים הם כראים להם דמיונות ורואין שם לורתם כלורת צן אדם, וכענין שבי (הושע י"ג) וציד הנביאים אדמה, אלל מרע"ה מחוך שהיתה נבואתו עליונה על כלן לא היה רואה מאותן הדמיונות כלום אלל מראה אמתית קרובה אלל הסכל ולכך כודע ומכיר מחוך צדור נבואתו שאין שם דמות ולא

לורה

(שמות י"ד) העצלי אין קצרים, ומ"ס צמחא גם צנו לפי שהנביא הוא כלי לרוח'ק לכך כופל על הלשון לשון צי"ה וזהו (בראשית ו') לא ידון רוחי באדם לעולם, צאר כי גוף האדם הוא כלי לרוחו יתעלה כי מלת ידון הוא מלשון כדכה הוא שבי (דניאל ז') אחכרית רוחי אנה דניאל צגו כדכה וענינו חיק:

וישמע ה'. דרז"ל אף צפניו של משה דצרו צו שכל ויסמע ה' והאיש משה ודרש"י סמוכין לצאר כי משה צמע הדבר והוא מרוב ענות סכל וסחק והקצ"ה קנא לדבר:

(ג) והאיש משה ענו. מלת ענו צחקרון יו"ד והוא היה סלם צמדת הענות אלל מפני שחקר אות יו"ד צכצוד הס"י צענין הלור שאמר (צמד צר כ') המן הסלע הזה כוליא לכס מים, והיה לו לומר יוליא כלפי הס"י לפיכך חקר אותה הכי צכצודו מדה כנגד מדה, כך צמעתי ונלה היא, אלל שהחיצה צאה כמשפעה סלל צחקרות, ומה שהוסף מאד כי הדרך היסרה סיצור לו האדם צכל שאר המדות הוא המלוע אלל צמדה זו ראוי סיטת מן המלוע וסיחרחק אל הקלס האחרון, ומזה אמר"ל מאד מאד הוי ספל רוח, ומה שהוסף אשר על פני האדמה כדי סלל חצין כי אס צתחחוכים והצן זה כי הוא בענין (בראשית ו') ויכחם ה' כי עשה אה האדם צארן, חוסף צארן לענין מכוון ולא אמר צאדמה צעצור כי הארץ מלה כוללת, אלל כצצא לומר אעשה פרע ואמר (סס ו') מעל פני האדמה וסס כחצתי צתקומי, וז"ס (שהלים קמ"ה) להודיע לצכי האדם גבורותיו, ויס לך להצין כנוי גבורותיו ומלכותו וזה מצוה: (ד) מתאם. פירש"י נבלה עליהם פתאם והן עמאין צדרך ארץ והיו לוועקים מים מים להודיעם סיפה עשה משה שפירש מן האשה מאחר סנגליה סכיכה עליו חדיר ואין עת קצוע לדבור. ויש מפרשים פתאם כדי סלל יסוצו לפי שהיה צדצורס זה חלול ה' סכל המספר צגנותן של נביאים כאלו מדבר צככינה וחלול הסס הוא מן העצרות החמורות צמעכבים אה המסוצה וז"ל פתאם קורס סיסוצו צתסוצה, וכענין שאמר אין מקיפין צחלול הסס, מפי א"ל רצי כמן ז"ל: (ו) אם יהיה נביאכם ה'. כמו (דה"צ ע"ו) וסכצואה עורר סכצוא, וסעורו אס יהיה נביאכם נציא ה', ויאמר מי שיהיה מכם נציא אפי' יהיה נציא

לורה כלל כי אם כבודו, הוא שכי' ותמונת ה' יציע ייחוס התמונה אליו לא שיש לו תמונה ח"ו, וכן (בראשית א') כללם אלהים לא שיש לו כלל ודמות ח"ו, וזהו שדרז"ל כל הנביאים כלן נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה, והציגו ראייה מיוחדת שכי' זו כמה מראות (יחזקאל א') ואראה מראות אלהים (סס) ואראה בעין חסומה וכמה מן הדמיונות, אבל משה ע"ה נסתכל באספקלריא המאירה שכי' ונראה ולא צחירות: (ז) בכל ביתי נאמן הוא. ע"ד הפשט כזן בית הוא שיכנס כלל רשות וידבר כל מה שילמד: וע"ד הקבלה כלל ביתי הוא בית אל שנאמר עליו (בראשית ל"א) אנכי האל בית אל, הוא הטוב שכי' עליו (סמות ל"ג) אני מעביר כל עוצי, והוא שחטא זו חצינו הראשון ולא מלאו כאמון, לכך נאמר על משה כלל ביתי כאמון הוא כלומר הוא ולא חציו. ודעת קלח מן המקובלים כלל ביתי שהוא צ"ח של בראשית והוא מקום החפלה, וזהו (יסעיה כ"ו) וסמחתים צבית חפלת, ולסון חפלת צאור וכן (סס) כי ציתי צית חפלה יקרא, ולזה רמזו רז"ל צענין הלל הזקן אומר הקצ"ה אם תצא לציתי אני אצא לציתך: (ח) פה אל פה אדבר בו, הכוונה כלל המלכות מלאך, ומראה כלו ומראה אני לו הדבר כמות שהוא כענין לורה המעכן שכתוב בו (סמות כ"ה) וראה ועסה כחציתם: בעבדי במשה. דרז"ל צעדי חפ"י לא היה משה צמסה חפ"י לא היה עבדי וכס"כ שהוא עבדי והוא משה: (י) והענין פה מעל האהל. הענין הזה אילו היה הענין סידר לכבוד משה שהזכיר בו למעלה ויעמוד פתח האהל היה ראוי לומר והענין פה מפתח האהל, וע"כ יתכן לפרש כי הוא הענין שחיו ישראל כל ימי המדבר נוסעים וחונים על פיו, וכיון שפר מעל האהל היו ישראל מצורין ללכת אחריו כמנהג והקצ"ה לזה אותם להחזיק ז' ימים, ז"ש חקור מצעת ימים, ופסאמר והעם לא נסע כאילו אומר והענין לא נעלה כי פה מעל האהל להיכרא אל לא נעלה עד מלאה מצעת ימים והיה הענין כדי שיהיה נודע ומפורסם לכל ישראל כי עכצם שם מצעת ימים לכבוד מרים היתה: (יא) אשר גואלנו. צד, ואשר חשאנו, צמכינה, ועם לסון נואלנו לפי שהדבור צאור ענין אולה היא לו למדבר, ובמשנה זמחים שרק

עצול יום אומר מרים מי הקבירה אם האמר משה זר היה ואין זר רואה את הנגעים, וא"ת אחרן קרוב היה ואין קרוב רואה את הנגעים, אלא כבוד חלק הקצ"ה למרים צאור משה אומר אני כהן ואני מקבירה ואני חולטה ואני פוערה: (יב) אל נא תחי. במת. אומר אחרן למשה אני יכול לראות את הנגע לפי שאני קרוב וכהן קרוב פסול לראות את הנגע ואין כהן אחר צעולם, ולפיכך אם אי אהם מחפלי עליה אין לה חקקה ותעמוד צלעיתה ולא חתרפא לעולם, וז"ש אשר צלחתו מרחם אמו כי מי שכולד כך מלורע. מרחם אמו אין לו טהרה עולמית, וכן הזכירו רז"ל, ולכך יאמר חלטרך אהם עכ"פ להחפלי עליה שלא תהיה אחותנו כמלורע שחשוב כמות צלחתו מרחם אמו שאין לו טהרה לעולם, או יאמר הכתוב לא עתה תהיה אחותנו כנפל הנות כי כאשר ילא מרחם אמו כאכל חלי צפרו וכן צפר המלורע: (יג) ויצעק משה אל ה'. כלעער על אחותו והחפלי עליה, וטעם לאמר כי החפלה היתה צאורה מוחלטה לא צמחצנה, וז"ש רז"ל המחפלי לריך שיחמוך צמפתיו, וטעם החמוך כדי שילעיינו האותיות צרות פיו של אדם צקול ורוח ודבור ותעלה החפלה מלויית צרות לפניו יתעלה: אל נא רפא נא לה. אל שחכח צידך צצקסה מוך רפא עתה לה והשם הזה דין כלול צרחמים, אמנם צרו המקומות מלאכותו מדת החסד כמו (תהלים כ"ב) אלי אלי למה עזבתני, וכן (סס כ') אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ שהוא סדר המדות חסד דין רחמים מצהם נצרא העולם וכן כ' (סס כ"ב) חסד אל כל היום וכ' (סס ל"ט) אל נוסא היית להם, ומ"ש (סס ז') ואל זועם כלל יום צאורו כלל יום שהדין נאלף וי"ש יום שלא ימלא כי מדת החסד דוחה אותו כענין הנזכר באצרהם: (יד) ואביה ירק ירק בפניה. אילו אציה בעם עליה וירק צפניה סלא תכלס לראות פניו מצעת ימים ק"ו שדצרה והקלה כנגד מורא הסכינה לצלזל צנציו. שהיא ראוייה להעכס ולהיותם ככלמת י"ד יום, אלא דיו לצא מן הדין להיות כדון, כך דרז"ל וקראו הסכינה צא מן הדין ואמרו דין כלו' אינו רולה יותר אלא בדין אציה שהוא כדון, ולפי"ז נראה כי הרקיקה מאל על הכעס וההכלמה לא על החטא שאם נאמר כי הוא מאל על החטא היה ראוי לומר

לומר ואם ירק ירקה צפני אציה כי מרים
 היטה החוטאת ויצא מעל הרקיקה על החטא
 לפי שהחטא שחטאה צו היה הדבור הכחש
 הכרמו צולח כוולכו, וע"כ המעילו לרקיקה
 שהוא דבר נחש כענין הרקיקה צפור מלות
 היצום, ואם כדחוק ונחמד כי כשאמר ואציה
 ירק ירק צפניה הוא כנוי לכבוד אציה ולכבודה,
 ח"א לומר כן שהיה לו לומר כי יכלם כי
 ההכלמה אינה למצוה כי אם למי שקבל הצו.
 אבל הכוון צוה כי הרקיקה מעל על הכעס
 וההכלמה, ומפני שהקצ"ה הכלימה בלרעה
 אחר הקצ"ה למעשה ואיך תאמר שארפא אותה
 ואלו אציה ירק ירק צפניה כלומר שהכלימה
 מפני חטאה כנגדו הלא הכלם שצעה כש"כ
 בצעילי שהכלמותיה אבי והלקיחיה בלרעה על
 מה שחטאה וסדברה, צד וצאה כנגדי ולכך
 חסגר שצעה ואחר תאסף, ומעט זה הפס
 מעל הרקיקה סיכלימה צו אציה לפי שהוא
 עון הברעה שצו הכלימה אציה העליון יחצרך,
 וענין זה של מרים נקרא חלל רז"ל כזיפה.
 ושלשה כזיפות הן, יש כזיפה שהוא יום אחד,
 ויש כזיפה שהיא שצעה, ויש שהיא שלשים
 יום, מי שפוקר בתלמיד חכם שמדבר צו או
 עוסק דבר כדי ללערו ולהקטירו והוא יודע
 באותו ח"ח דנקיט ליה בלציה לריק לכהוג
 בעלמו כזיפה יום אחד ואינו לריק היתר אחר
 שאין דבר זה אלא להפיס דעתו של ח"ח
 ויום אחד זה לריק שיהיה כלו שלם ואין
 אומרים צו מקלח היום ככולו, מי שמדבר
 בכזיף או באחד עון החכמים הגדולים לריק
 סיכסוג כזיפה שצעה ימים, ולמדנו זה ממרים
 שדברה בכזיף והלריכה חורה שחכהוג כזיפה
 שצעה ואין אומרים שצעה ימים אלו מקלח
 היום ככולו, מי שמדבר בכזיף לריק לכהוג
 כזיפה שלשים יום ואין אומרים צו מקלח היום
 ככולו, וסימנך לשלשה מיני כזיפה הללו האזן
 האז"ל, ואמר צירוסלמי אין כזיפה פחותה
 משצעה שכל חסגר שצעה ימים, ואין כדוי
 פחות משלשים יום שנאמר (צמדבר י"א) עד
 חדש ימים עד אשר ילך מאפכם. ופה שהחחיל
 ואציה צוא"ו והוא תחלת דבור דרך הכתובים
 כן צמקמות רבים וכמוהו (סס י"ח) וידבר
 ה' אל אהרן ואבי כחתי לך וכן (צרח"ט כ"ז)
 ויתן לך האלהים, וכן עוד (צמדבר ע"י) ויעשו
 צבי ישראל את הפסח, וכן (מ"צ צ') ויאמר

חליטע ויהי נא פי שנים צחוק חלי, ואין
 ספק כי יש לכל אחד ואחד טעם מכוון אלו
 הסגנונות, ומפני שזאת ק"ו מדה אחת מ"ג
 מדות שהחורה כדפסח צהן והיא הרחשונה
 לכלן רחמי לקדר אותן בכלן כמו שפירשו
 אותן רז"ל, והוא ששנינו צצרייתא אחר ר'
 ישמעאל צ"ג מדות החורה כדפסח, מק"ו
 ולמדנו מן הכ' הזה ואציה ירק ירק צפניה
 ועוד ממ"ט (סמות כ"ג) כי תראה חמור שוכאך,
 ומן השוכא למדנו ק"ו לאהב וזו מדה ראשונה,
 שניה גז"ט והוא מה שבי (ויקרא י"ח) ערות
 צה צנך או צה צחך לא חגלה ערותן כי
 ערותך הנה, ולא אסר אלא הצה וכחוצ אחר
 אומר (סס) ערות אשה וצחה לא חגלה את
 צה צנה ואת צה צחה לא תקרב לגלות ערותה
 שארה הנה זמה היא, ולמדנו גז"ט משה הנה
 מה להלן אשה וצחה וצח צנה וצח צחה חף
 כאן צחו וצח צנו וצח צחו, שלישי מציין
 חצ וכ' אחד, והוא שכתוב צחג המלות (סמות
 י"צ) אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה
 לכם, שהחיר לנו הכ' אוכל נפש בלבד צחג
 המלות וצחג המועדים לא החיר אוכל נפש,
 ולכך. חרז"ל זה צנין חצ לכל המועדים, ועוד
 ממ"ט (ויקרא כ') דמיו צו ואז"ל כל מקום
 שכל דמיו צו דמיהם צם אינו אלא סקילה
 דכ' באוב וידעונו (סס) באזן ירגמו אותם
 דמיהם צם אינו אלא סקילה, זהו צנין חצ
 וכחוצ אחד, מציין חצ ושני כתובים הוא שבי
 צמומי אדם (סס כ"א) או גזן או דק או
 חבלול צעיו או גרב או ילפת או מרוח אשך
 ולא הזכיר יצלה, וצמומי צחמה הזכיר יצלה
 שכל (סס) עורה או שבור או חרוץ או יצלה,
 ואז"ל כל מקום שנאמר צחורה מוס קחם
 כותבין עליו מומי אדם ומומי צחמה זהו צנין
 חצ ושני כתובים, ר' כלל ופרט, והוא
 שכתוב (דברים כ"צ) לא תלצץ שעטנז שהוא
 משני מינים ואח"כ פרט לנו למר ופסחים
 יחדו ופסחים אין מידי אחרינא לא בכל מקום
 שנאמר צחורה כלל ופרט אין בכלל אלא מה
 שצפרט, חמישי פרט וכלל, והוא שבי צחצח
 חצדה (סס כ"צ) כן תעשה לחמורו וכן תעשה
 לשמלתו, והמוצן מזה שאלו אחת חייב להשיב
 ולא שאר דברים ואח"כ כלל וכן תעשה לכל
 חצדה אחיך, בכל מקום שנאמר צחורה פרט
 וכלל הלך אחר הכלל, שבי כלל ופרט וכלל

אי אחת דן אלא כעין הפרט, והוא מה שבי
(סמות י"ז) על כל דבר פסע כלל לכל דבר
פסע סצעולם, ואח"כ פרט על סור על חמור
וגו', ואח"כ כלל על כל אצדה, ולכך אי אחת
דן אלא כעין הפרט, מה הפרט מפורט דבר
המיעטלעל וגופו ממון אף כל דבר המיעטלעל
וגופו ממון ילאו קרקעות שאינן מיעטלעל
ילאו עצדים שהוקשו לקרקעות דכתיב (ויקרא
כ"ה) והתחלחת אחס לצניכס אחריכס לרשח
אחזה לעולם זהס העצודו, ילאו סערות שא"ע"ס
סהן מיעטלעל אין גופן ממון, ועוד מ"ס
(דברים י"ח) ונחת חכסף צכל אשר חלוה
כפסף כלל, צצקר וצלאן ציין וצצכר פרט,
וצכל אשר השאלך חזר וכלל, כלל ופרט וכלל
אי אחת דן אלא כעין הפרט, מה הפרט
מפורט פרי וגדולי קרקע אף כל פרי וגדולי
קרקע, ז' מכלל סלריך לפרט והוא סכחוצ
(צמדצר ג') סקוד כל צכור זכר, חס חמר
זכר ולא חמר צכור הייתי חומר כל זכר צין
צכורים צין שאינן צכורים לכך חמר צכור,
וזאו כלל סלריך לפרט, ח' כל דצר שהיה
צכלל וילא מן הכלל ללמד לא ללמד על עלמו
ילא אלא ללמד על הכלל כלו ילא, והוא שבי
צמולך (ויקרא כ') איס-איס מציה יסראל ומן
הגר הגר ציסראל אשר יחן מוצעו למולך מוח
יועה, ומולך צכלל סאר הסעוצים היה, ולמה
פרט עכסו יוחר מכלן, לא ללמד על עלמו
ילא שהוא צסקילה אלא ללמד על סאר הסעוצים
ילא כמו כן סהן צסקילה, ט' כל דצר שהיה
צכלל וילא לטעון עוען אחר סלא כענינו ילא
להקל ולהחמיר, הוא סכחוצ (סמות כ"א) כי
חקנה עצד עצרי וגו' והוליא אחזה העצרים
מן הכלל דכ' וכי ימכור איס אה צחו לאמה,
והלא אחזה העצרים צכלל עצד עצרי היחה
דכ' (דברים ע"ו) כי ימכר לך אחיך העצרי
או העצרים למה ילאה מן הכלל לטעון טעון
אחר סלא כענינו סל עצד שהעצד אינו יולא
צסימנין ואינו יולא צמיתת אדון אפי' צחוק
סס ילא להקל סחדצר הוקל עליה סיולאה
צחוק סס ולהחמיר סאדוכיה מקדסה על כרחיה
י' כל דצר שהיה צכלל וילא לטעון טעון
אחד שהוא כענינו ילא להקל ולא להחמיר,
והוא סכחוצ (סס י"ט) ואשר יצא אה רעשו
ציער לחטוצ עלים וגו', מכה כפס צסגנה
צכלל רולח היה דכ' (ויקרא כ"ד) מכה אדם

יומת צין צסוגג צין צמזיד, וילא מכה צסוגג
מן הכלל לטעון טעון אחד שהוא כענינו סל
מכה צמזיד סזה סמית וזה סמית וילא מן
הכלל ללמד על עלמו סכלל צערי מקלט זהו
ולא להחמיר, י"א כל דצר שהיה צכלל וילא
לידון צדצר חדס אי אחס יכול להחזירו לכללו
עד סיחזירכו הכ' לכללו צפירוס, והוא שבי
(סס כ"ז) וכסן כי יקנה כפס קנין כספו הוא
יאלל צו ויליד ציתו וגו' וצחו צכלל יליד
ציתו היחה צין פכוייה צין כסואה וילאה לידון
צדצר חדס סלאחר סכסאת אינה אוכלת צחרומה
דכ' (סס) וצח כסן כי תהיה לאיס זר היא
צחרומה הקדסים לא חאלל, הוליל והוליא
הכ' מן הכלל אי אחס יכול להחזירה, לכללה
אפי' אלמנה וגרוסה חס לא יחזירנה הכחוצ
לכללה צפירוס דכ' (סס) וצח כסן כי תהיה
אלמנה וגרוסה וזרע אין לה וצצה אל צית
אציה וגו', י"ז דצר הלמד מענינו ודצר הלמד
מקופו והוא שבי צענין סצח (סמות י"ז) סצו
איס תחמיו ואין לווער סיסצו תחמיהס כל
סיוס כלו אלא סלא ילא איס ממקומו אלפיה
אחזה זהו דצר הלמד מענינו, אלל דצר
הלמד מקופו הוא מ"ס צענין עריות (ויקרא
י"ח) איס איס אל כל סאר צצרו לא הקרצו
לגלות ערוה אשר לך כל סאר סצעולם, וצקוף
כל הענין פירס כל האקורות הוא סאמר ערוה
פלוכי ופלוכי לא חגלה ומהן כוכל ללמוד
המותרות זהו דצר הלמד מקופו, י"ג שבי
כחוצים המכחיסין זה עד זה עד סיצא סכחוצ
הסליסי ויכריע ציניהס והוא סכחוצ (צרחסית
א') צרחסית צרל אלפיה אה הסמים ואה
הארץ, וכראה מזה סהסמים כצראו תחלה וכ'
(סס צ') ארץ וסמים כראה סהארץ כצראה
תחלה צל הכחוצ הסליסי והכריע ציניהס
לומר שאין צהן הכחסה דכתיב (יסעיה מ"ה)
אף ידי יקדה ארץ וימיני עפחה סמים קורא
אכי אליהס יעמדו יחדו, וכן עוד (סמות י"ט)
אחס רליהס כי מן הסמים דצרחי עמכס
וכראה מזה סלא דצר עמהס צהר וכ' צמסכה
חורה (דברים ה') פכים צפכים דצר ה' עמכס
צהר מחוק האס, צל הכחוצ הסליסי והכריע
ציניהס לומר שאין צהן הכחסה דכ' (סס ד')
מן הסמים ססמיעך אה קולו ליסרך ועל
הארץ סרלך אה אסו הגדולה, וכן עוד (ויקרא
ג') כל חלצ וכל דס לא חאללו, וכראה מזה

מדת הטבע וע"כ ילמדך סיעסה האדם פעולות וענינים סיהיו הבנות להסיג בהן חפלו ולעמוד על משאלות לבו, כמי שרולה ללכת למלחמה על אויביו שראוי לו סיכין כלי זין וסוקים ומרכבות ליום מלחמה שאם אינו מכין ויטמון על הנס ימקור ביד אויביו, או כמי שיש לו חולה שהיה ראוי לחקן לו מקעדים וקמים למאכלו ומאכליו המאכלים המועילים ולמנוע ממנו המאכלים המזיקים, ואחר שיעשה לו כל יכלתו והשתדל בכל כחו ועשה בדרך הטבע כל הכנותיו אין ראוי לו לבטוח שיגיע אל רלונו רק בשם יתעלה לא בהכנות האלה כי יש אדם שיאבד במלחמה עם כל ההכנות ויש שיכלל מזלעדיהן ויש חולה שימות עם המאכלים המועילים ויש שהגיע לו רפואה עם המאכלים הרעים המזיקים, וא"כ אין עיקר החסוועה בענין המלחמה ולא בענין הרפואה להכנותיהם רק בשם יתעלה שכן כי (חכמים קמ"ז) הרופא לבצורי לב ומחצץ לעלצותם, וכח"כ (ס"ס) לא בגזרת הקום יחפץ ולא בסוקי האיש ירלה, וכי (ס"ס ל"ו) עקר הקום לחסוועה זאת כוונת החורה ורוב הפסוקים מוכיחין כן, ולכך תלויה החורה לישראל להשתדל בהכנות האלה שילאו חלולים בעלותם למלחמה על אויביהם ושיסימו אורז ושישלחו מרגלים צערי האויבים כי כל הענינים האלה הם הכנות לעשות מה שנבחר האדם לעשות בדרך המנהג והטבע ואחר כן יפעול הנס על כל מעשה הטבע, ואע"פ שישראל לא היו לריכין לזאת לפי שלא היה כלחוכן בדרך המנהג והטבע כי אם עפ"י הזכות והעונש, ואם היו זכאין מעט מהם יכלחו עמים רבים ואם היו חייבים מעט מן האויבים יכלחו רבים מהם מ"מ זאת מלוח החורה לישראל לעשות כל השתדלותם בהכנות האלה ואח"כ למקור הענין למי שהחסוועה לו כי החורה לא תקמוך על הנס לעולם, ומעט זה לזה הקציה לכת מעשה החיצה כי בידוע שהיה ביכלתו יתעלה סיעציר נח ונכיו צרגליהם על מי המצול ולא ילמדך נח להחנה בזה בדרך הטבע סיעסה חיצה מעץ ידוע וממדה ידועה באורך וברוחב, אצל החורה תלויה לנו בכך שנסתדל בהכנות בכל הענינים ועם כל השתדלותו שיהיה אמונתו שאין עקר החסוועה בהם רק בשם יתעלה וז"ל שלמה זכאן קום מוכן ליום מלחמה ולה' החסוועה, וכן מלינו צדוד מ"ה כששאל

צין של היה צין של צהמה וכי (דברים י"ב) כאשר יאכל את הלחי ואת האיל וגו', זה הכחוצ הסליסי והכריע ציחיהם (ויקרא ז') כל חלב סור וכסב ועז לא תאכלו: (טו) והעם לא נסע. לפי שלא נעלה הענין וכבוד גדול נעשה לה שהמתינו לה הענין וכל ישראל שנעשה ימים עד שהתרחש, ודרז"ל צמסי קוטה צמדה שאדם מודד זה מודד"ן לו, שמשון הלך אחר עיניו שכל (סופטים י"ד) אותה קח לי כי הוא ישרה צעיני מה כח"כ ציה (ס"ס ע"ו) וינקרו פלסתיים את עיניו, אצטלוס כתגאה צטערו לפיכך נתלה צטערו, ולפי שזא על עשר פלנסי אציו תקעו צו עשר לוכציות שכל (ס"ז י"ח) ויסבו עשרה נערים כושאי כלי יואב ויכו את אצטלוס וימות, ולפי שגנב שלם לצנות לב אציו ולב צית דין ולב כל ישראל לפיכך נתקעו צו שלסה צצטים שכלאמר (ס"ס) ויקח שלסה צצטים צכפו ויחקעם צלב אצטלוס עודנו חי צלב האלה, וכן לענין העוצה יוסף זכה בעלמות אציו אין צאחיו גדול ממנו שכל (בראשית כ') ויעל יוסף לקצור את אציו, מי לנו גדול מיוסף שלא נתעסק צו אלא משה, משה זכה בעלמות יוסף אין גדול ממנו צישראל שכל (סמות י"ג) ויקח משה את עלמות יוסף עמו, מי לנו גדול ממשה שלא נתעסק צו אלא שכינה שכל (דברים ל"ד) ויקצור אותו צני, וכן מלינו צמרים שומדו לה מכ"מ, היא המחיתה למשה שעה אחת כשהושלך ביאור שכל (סמות צ') ותחלב אחותו מרחוק לפיכך נתעכצו כל ישראל צצצילה והמתינו לה שנעשה ימים שכל והעם לא נסע עד האסף מרים ע"כ, וזה דבר ידוע צכמה מקומות שומדו של הקציה צכך, וכן דרז"ל אע"פ שצטלו ארצע מיתות צ"ד דין ארצע מיתות לא צטלו והוא מופת אל ההשגחה הפרטית צככר וצעונש וזה מנחיצות הדרך והמשפט כי אלהי משפט ה' אצרי כל מוכי לו:

יג שלח לך אנשים

סום מוכן ליום מלחמה ולה' החסוועה:
שלמה המעיה יזהיר כל אדם צכחוצ הזה (מסלי כ"א) סיעסה כל דבר שילמדך לעשות וצדך סעצע כל מה שצכחו ושימקור הקאר צירי סמים כי הנס אינו חל אלא צחקרון הסעצע ועיקר יצרת האדם צכוי על

כששאל צאורים ותומים הסיצו הקצ"ה (ס"ז ח') הקצ חל אחריהם וצאת להם ממול זבאים לזה להסחרל צדקן המנהג והטבע כמנהג שאר העו"ג הכולחין צעצע, וכן מליכו במלחמה העי שאמר הס"י ליהושע (יהושע ח') ס"ס לך חורב לעיר תאחריה, והוא הטעם בעלמו צמרגלים ששלח מרע"ה צמדצר פארן שהקצ"ה לזה זכך, וז"ש. (ז) שלח לך אנשים ויחוררו וגו'. יאמר הכי אחר שהם שאלו הענין ורלו צו שאמרו (דברים א') כשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ שלח לך אנשים סידעו הדרכים ומצוא הערים כענין שכי (סופטים א') הראנו נא את מצוא העיר וסיתנו להם עלה זאיז עיר ילחנו תחלה ונאיהז לר יהיה כוח להם לכבוש את הארץ. ורש"י ז"ל פי' שלח לך לדעתך אני איני מלזה לך, כוון הרצ לומר חע"פ שסליחות המרגלים על פי ה' ומלוחו לא היחה המלזה צרלנו חלל כדי להסלים רלון ישראל שהיו חפלים זכך, וכענין המלך שהיחה מלוח השם (דברים י"ז) שום חסים עליך מלך חצל לא היחה צרלנו כי כן יעיר הכציא (הושע י"ג) חחן לך מלך זאפי ואקח בעצרת. ויש מפרשים שלח לך לחועלחך כלסון (צרחסיה ע"י) ואחה קח לך מכל מאכל, (צמדצר ו') עסה לך שתי מלוחות כסף, (דברים י"א) ועסיד לך חרון עץ, וכן כל לך שצחורה, וחחועלח היה שכתחרכו ימיו של משה כל ימי המדצר שאלמלח חטאם היו ככנסין לארץ מיד, וא"ל לו ליכנס חפי' לא היחה גזרת חע"ל הלור שכצר כגזר עליו צסליחות פרעה שח"ל הקצ"ה עחה חרחה ולא חרחה צמלחמה ל"א מלכים, ומה שהיו המרגלים י"צ ודי סיהיו צ' חו שלסה כענין שנא' ציהושע (יהושע צ') סכים אנשים מרגלים חרס לאמר, לפי שרלס הקצ"ה שחיהה הסליחות הזחה צהסכמה כל שצעי ישראל חיס אחד מכל שצע ושצע כדי שחם ילליחו צסליחות יסיו כל ישראל סוחפין צזכות ואם לא ילליחו יסיו כלן סוחפין צעוכס כמו שאירע צהס. ובמדוש מרגלים ששלח משה כסילים היו, מרגלים ששלח יהושע לדריקים היו, שנאמר (סס) וישלח יהושע צן כון מן הסעים סכים אנשים מרגלים חרס לאמר, מהו חרס שסעו עלמן קדרין והיו לווחין מי סירלה לקנות קדרות יצא ויקנה, וכל כך למה שלח ירגיש

חרס צהס סהס מרגלים, חרס לאמר קרי ציה חרס ומי היו פנחס וכלצ היו, וילכו ויצאו ציה חשה זוכה וסמה רחצ ויסכצו סמה הרגיש צהס מלך יריחו, מה עשהה רחצ צקסה להעמינס אמר לה פנחס חכי כהן וכהן כחסל למלחך שנא' (מלחכי צ') כי שפחי כהן יסמרו דעת וחורה יצקסו מפיהו כי מלחך ה' לצחות הוא, וכן כציא כחסל למלחך. שכן צמשה ב' (צמדצר ב') וישלח מלחך ויוליחו ממלכים, וכ' (סופטים צ') ויעל מלחך ה' מן הגלגל חל הצוכים והוא פנחס לפיכך אמר לה כסאכי רולה חכי כראה וכסאכי רולה חכי כראה, וז"ש (יהושע צ') ותקח חשה חת שכי האנשים וחלפנו ולא אמר וחלפנס ללמדך שלח העמינה חלל לכלצ, חצל מרגלים ששלח משה כסילים היו שנא' (מסלי י') ומוליא דצה הוא כסיל ע"כ, ומ"ס המד' הזה כסילים סיו, לפי שקלקלו חח"כ שהרי משה לדריקים צחרן וע"פ ה' ולכך הזכירם צלסון חנשים כלסון (ס"א ח') זרע חנשים חצל הם קלקלו סליחות, ועליהם אמר משה (דברים ל"צ) כי דור חספוכוח סמה צנים לא חמון צס, למד שכתצרו לדריקים וחצרו רשעים, וזהו ומוליא דצה הוא כסיל משהוליו דצה חצרו כסילים: (יא) למשה יוסף למשה מנשה, ולמעלה הזכיר למשה אפרים כי הקדים אפרים למנשה למעלתו, ומה שהזכיר יוסף צכאן עם המרגלים מפני שאף הוא מוליא דצה שנא' (צרחסיה ל"ז) ויצא יוסף חת דצתס רעה, ולכך הזכירו הכחוצ עמחם והזכירו עם מנשה כי גדי צן סוקי מן המוליאים דצה חצל שצע אפרים כלול מזה, ומה שלח הזכיר כלצ ויהושע זה אחר זה כדי סיהח כלצ מוקף מן המרגלים לפנינו ולאחוריו כי כן סים צפיו עמחם, ואל תאמר שהענין כן ציהושע ע"כ הזכירו חח"כ צפני עלמו שלח סיה מכללס: (עז) אלה שמות האנשים, והלל כצר הזכיר ואלה סמותם, חצל צל להורות כי כן סיו סמותם לעולם ולא כסחנו כהושע:

ויקרא משה להושע בן נון יהושע. דרז"ל צחוספח סיו"ד שכתפלל משה עליו יס יוסיעך מעלת מרגלים לפי שלפה צרוה"ק סעתידין סן להוליא דצה ולכך הספלל עליו, ועוד דרסו צו עסם אחר כי יהושע וכלצ שסמרו צחמוכחם כעלו סכרם, לכלצ כתנה חצרון שנא' (סופטים א') ויחנו לכלצ חת חצרון, יהושע כעל סכר עסרה

עשרה מרגלים בארץ. הוא שכי' בעשרה מרגלים (צמדבר י"ד) וימותו האנשים מוליאי דנה הארץ רעה, וקמיק ליה מיד ויהושע בן נון וכלב בן יפונה חיו מן האנשים כלומר אלו חזרו ואלו כשתירו במקומם, ודרשו צו רז"ל קמו חמיהם לחיים כלו' לנחלה ולכך הוסיף צו הו"ד. ונראה מכאן כי קודם שלוח המרגלים הוסיף היה שמו, וא"כ יש לשאול מפני מה נזכר צחורה בשם יהושע כמה פעמים קודם השליחות הזה, הוא שכי' (שמות ל"ג) ומשרתו יהושע בן נון נער, וכי' (שם כ"ד) ויעל משה ויהושע משרתו, וכן (צמדבר י"ח) ויען יהושע בן נון משרת משה, וכוכל לומר כי לכבוד משה שהיה עמיד לקראו יהושע לא רלחה תורה להזכירו בשם אחר, ומה שהזכירו כאן למטה אפרים הוסיף בן נון כאן גלה לנו שעקר שמו היה הוסיף ומשה בשליחות זה קראו יהושע, וכ"מ בצחיה צח פרעה שקראה שמו משה ולכבוד שהיה צח מלך וכתגירה לא קראו הקצ"ה בשם אחר אלא צו:

(יז) עלו זה בגנב. משה שלו מסר להם כדי שיכללו מידם כי הכא עלו זה וכחיצ החם (שמות ד') ואח המטה הזה. וי"א מקורת שם בן י"ג מסר להם כענין שכי' (שם ג') זה שמי לעולם כדי שילכו בשלום בדרך ויכללו מיד הענקים, כך ראיתי צמדבר: (כב) ויבא עד חברון. לא אמר ויצאו כי יחזור לכלב לצדו שצא למערת המכפלה בקריית ארבע היא חברון וכשהטח על קצרי אצות כמו שדרז"ל שצא להחפיל שם שיכלל מעלת מרגלים כי יהושע כבר כלל מזה כשקבל צרכתו ומשה שאמר לו יה יושיעך מעלת מרגלים. וראיתי צמד' ויצא עד חברון זה הקצ"ה שצא לחברון להודיע לאצות שהגיע זמן שישראל ככנסין לארץ מפני השבועה שכתב להם: וחברון שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים. ע"ד הפסוק צא להודיע שהיא קדמונית למלכות לען. וע"ד המדרש היתה חברון מצוה אחד משבעה זלען, ובאור זה כי חברון היתה פקולה של ארץ ישראל ולכך הקלוה לצית הקצרות והיתה מצוה על אחת משבעה זלען שהיא עיקר מלכות מלרים שגאי (ישעיה ל') כי היו זלען שריו וכחיצ צמלרים (צרחיה י"ג) כגן ה' בארץ מלרים וצא הכי להודיענו צה שצחה של ארץ ישראל: (כג) וישאוהו במוט בשנים. מה ח"ל צמלים

צמלי מועות, הא כיכר שמוכה. נטלו אשכול, ואחד נטל תאנה, ואחד נטל רמון, יהושע וכלב לא נטלו כלום שכל עלמן להוליא דנה כתבונו בשם שפירותיה מסוכים כך עמה מסוכה, אם חפץ אהה לידע כמה משאוי כל אחד מהם לא ולמד מהאנשים שהקימו בגלגל שהרימו עליהם איס אצן אחת מן הירדן על שמו ושקלום רז"ל משקל כל אחד ארבעים קאה וגמירי דעוכא דדארי איכס על כתפיה חיכו אלא שליש משאוי כמשאוי שמסייעין אותו לחרים, ז"ל רש"י ז"ל. וראיתי צמדבר וישאוהו צמוט צמלים אלו יהושע וכלב, וצמחוצר נקרא צמורה, וכשנחלש קראו מוט ולא היה צהם צכל העשרה כח לשאת אותו מוט ויהושע וכלב כשאוהו לצדם ולכך וישאוהו צמוט צמלים, וזהו היה רמז להם שהם ראויים ליכנס לארץ ולסיוח להם אחוזה צחובה: (כו) וישבו אותם דבר. שלא הלכו לאהליהם אלא מיד שצאו הלכו למחנה ישראל להודיעם ולהוליא דנה והדנה היא שאמרו ארץ אוכלת יושביה, ודרז"ל שהציא הקצ"ה דבר על הכנעני צאחו זמן כדי שיהיו מתעסקין בקצורתם ולא יתנו לב למרגלים ויוכלו לחפור אח הארץ כרלונם וצמלים עלמן שהיו נעשים להם צחם הוליאו דנה, והיו מיראין ומפחידין אותן צעמלק הוא שאמרו עמלק יושב בארץ הנגב לרמוז שאין שם רוח לצא בארץ כי כלם גצורים שהרי עמלק צדורם והכנעני צמערב וצמורה והאמורי צהר, הגידו שליחותם ויניאו לב העם צרמו מפני פחדן של משה ואהרן, והנה כלב השחיק אותן והראה דעתו שהוא עמהם ורולה לדבר כנגד משה כדי שיהיה לו מקום לדבר ציניהם, ואמר עלה נעלה וירשנו אותה אם הם חזקים הלא אנחנו כחזק מהם, ומיד הסיצו מרגלים ואמרו לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו, מה שהיה מתבאר מתחילה מכלל דבריהם שדברו צרמו אמרו עמהם צפירות, ומ"ס לעלות אל העם ולא אמרו לא נוכל לצא אל הערים, דרך גומא ודנה אמרו כן כי אפי' לעם אם ילאו אלינו צמדה לא נוכל לעלות אליהם להלחם צם אף כי ככצום מהם ערים צלורות גדולות מאד, ועמם לשון עליה והוא צמדה כן הלשון צלחמים צמערבה, ואחר שהרעו והניאו לב העם צרמו עוד הוסיפו להרע על דבריהם ועוד העמיקו שחתו צאמרים ארץ אוכלת יושביה

כלי שהמשיכן לאחר ואינו הולך צמלאכותו
חמץ שותה, וכן שולח דברים ציד כסיל.
והנה יהושע וכלב קרעו בגדיהם לזאת וסתחיל
לפייסם אם חפץ צנו ה', אך זה' אל
תמרודו, וה' אחנו אל תיראום. והם העיזו
פניהם ואמרו לרגום אותם צאננים הרי כמה
עצירות נגדרות זו אחר זו וכמה חקרים היה
עושה הקצ"ה עמםם שלא היה מאצדן מן
העולם על כל ההבעקות הללו וסלא היה המון
נמנע מליד דבר יום ציומו:

יד (ה) וחשא כל העדה ויתנו את קולם. ע"ד
הפסע נחנו קול צבי גדול לעת ערב
הוא סוף יום שאלו המרגלים אליהם כי צער
צאו והציאו חשך לעולם, וז"ע ויצכו העם
צליה ההוא, הוא שבי (איכה א') צכה תצכה
צליה וליל תשעה צאז היה, כילד כך אמרו
ז"ל שכה ראשונה עשה משה את המעכן, שניה
הקימו וסלא מרגלים דכתיב (צמדצ"י) ויהי
צשנה השניה צחדש השני צעשרים צחדש
כעלה העכן, כשאלו תשעה מאייר שהוא חקר
לעולם וכי (סס ו') ויקעו מהר ה' דרך שלשת
ימים ויום ראשון מהכי תלחא לא חשצין
שהוא יום עשרים לעלות העכן ואמר רבי
חמא צרבי חנינא אותו יום קרו מאחרי ה'
דבי (סס י"א) והאספקוף אשר צקצו החאו
חאוה ויסוצו ויצכו גם צבי ישראל הלכך הוו
לכו כ"צ צאייר, וכי (סס) עד חדש ימים הוו
לכו כ"צ צקיון, וכי (סס י"צ) וחקגר מרים
צצעת ימים הרי כ"ע צקיון, וחניא צכ"ע
צקיון סלא משה מרגלים וכי ויסוצו מחור
הארץ מקץ ארבעים יום נמלאו כלין צחשעה
צאז יום שלשים לקיון שהוא מלא וכ"ע לתמוז
שהוא חקר לעולם הרי שלשים ותשעה צאז
הרי ל"ט, לכך הקצו צגמ' ח"כ צליד חד יומא
כלי מן הארבעים, ומשני תמוז דהיא סחא
עצורי עצרה כלי תמוז של שנה המרגלים
מלא היה דכתיב (איכה א') קרא עלי מועד
לצצור צחורי זמן עלי מועד לצצור צחורי
צחשעה צאז, וכי וחשא כל העדה ויתנו את
קולם ויצכו אמר רבי יוחנן אותו היום תשעה
צאז היה אמר הקצ"ה אחם צכיהם צכיה של
חכם חכי חקצע אותו לכס צכיה לדורות שחרצ
צו הצית צראשונה וצשניה, ולכן כסל הנציא
לשון צכה תצכה ודרז"ל צכה צחורצן ראשון
תצכה צחורצן שני, ועוד דרשו צו צכה תצכה
צכה

וישציה, וכצר העידו הם צעלמם כי הם חזקים
בצורים והיו דצריהם קותרין זה את זה,
וכשאמרו כי חזק הוא ממנו זה כלפי מעלה
כציכול אין צעה"צ יכול להוליא כליו מעם,
עוד הוסיפו להצהילם ולהפחידם צמה שאמרו
ושם ראינו את הנפילים כי למעלה הזכירם
צלסון ילידי הענק ועמה אמרו הנפילים שכל
הרואה אותן לצו כופל, וזהו שחזר מן הנפילים
כלי הקדמונים צצצראשית שעליהם נאמ' (צראשית
ג') הנפילים היו צארץ, ושלשה שמות נקראו
להם נפילים ענקים רפאים, נפילים היו ראש
העשפחה אותן שהיו צני האלהים שהזכיר צצראש"י
ולא היו כשאר צנ"א להסתכל צהם וכל המסתכל
צהם חרדה גדולה כופלת עליו ואח"כ נחמנעו
מן הכח והגבורה, ונקראו ענקים על שם
שמעניקים חמה צקומתן כלי אלל הרואה כי
היו נשאין להסתכל צהם כמי שמסתכל
צמגדל בצות, ואח"כ צרחוק הדורות שהיו
מתנגלין והיו מתרחקין מגבורה אותן נפילים
נחמנעו כחן יותר ונחמפה ונקראו רפאים,
ועוג מלך הצטן היה מהרפאים והיה פקולת
סלהן, שכל אמרו צמדרש תנחומא והוא כשאר
מיחר הרפאים זה עוג שהרג אמרפל וחצריו
והיה פקולת שלהם כפירלי זיתים הפלטים
מחוך הגח סנאי (צראשית י"ד) ויצא הפליט
זה עוג ומה סצכה להכלל מן המצול צזכות
אצרהם וגם צזכות ישראל כדי סתחישצ הארץ
הקדושה ע"י חנשים כמותן, סוף דבר התכירו
צנפלאות השם ית' וגבורותיו וחזרו להיות
מקטני חמכה ולא זכרו כסי מלרים וכסי הים
וכסי המדבר, גם מלחמת עמלק סכחוצ צו
(סמות י"ז) ויחלוש יהושע את עמלק ואת
עמו שהיו עכסיו מיראין אותן צעמלק ואמרו
עמלק יושצ, עוד הפליגו לדבר קרה צאמרים
לו מחנו צארץ מלרים או צמדצ"ה הזה לו
מחנו ולמה ה' מציא אותנו אל הארץ הזאת
לכפול צחרצ כסינו ועפינו יהיו לצז הלל עוצ
לכו סוצ מלרימה נחנה ראש ונצוצה מלרימה
והקצ"ה אמר לא חוסיפון לסוצ צדרך הזה
עוד, וכשעמנו משה ואהרן כל זה כפלו על
פניהם ונחצ"שו צשח גדול על שהיו מחללים
את הש"ת צפרהסיא ועל סנחפתו הכל אחר
דצרי המרגלים, ועליהם אמר שהמע"ה (משלי
כ"ו) מקלה רגלים חמץ שותה שולח דצרים
ציד כסיל מי שהוא מקלה רגלים לקלה אחר

זכה על מולכת ישראל, חזכה על מולכת בית
 יהודה. זכה על ירושלים, חזכה על ליון,
 זכה על עשרת הסצעים, חזכה על יהודה
 וזכיון, ומליכו חורבן בית ראשון שהיה זלילה
 סכן כי מפורש (ירמיה ל"ט) ויהי כאשר ראם
 לדקיהו מלך יהודה וכל אנשי המלחמה ויצרחו
 וילאו לילה מן העיר דרך גן המלך וכן החכמה
 ירמיה עוד ואמר (ס"ו) קיומו ונעלה זלילה,
 חורבן בית סכי היה ג"כ זלילה סכן כי (ס"ט)
 (ו') חוי נא לנו כי פכה גיוס כי ינעו לללי
 ערצ, וכסצא טיעוס הרשע והחריצ ירושלים
 והלית האש צחוכה ילאו ישראל וגלו מירושלים
 וצאו צמחכה טיעוס והיו סס צכי ישמעאל
 וערצ ולקחו חרצע מאות ילדים וילדות ופרשו
 לים זלילה והוליכום צצכי לארלם, והילדים
 אמרו כסליך עלמנו לים אמרו אלו לאלו
 מתיראין אלו אס יהיה לנו חלק לעוה"צ, והיו
 מסיצין אלו לאלו והלא מקרא כתוב (תהלים
 ס"ח) כה אמר ה' מנצחן אסיצ אסיצ וממלכות
 ים, שמעו הילדות והסליכו עלמן, כסאו
 הילדים קיו צעלמן ומה אלו סדרכן צכך כך אלו
 עאכו"כ, וכל המאורעות האלה לישראל היו
 זלילה צעונס הצכיה סעשו זלילה הזה, ועוד
 מליכו סזלילה הזה נגזר החורבן והספור לישראל
 צבלות, הוא סכי (סס ק"ו) וירגנו צאהליהם
 ולא שמעו צקול ה' ויסא ידו להם להפיל
 אותם צמדצר ולהפיל זרעם צגויס ולזרותם
 צארלות, וכן כתוב ציחזקאל (יחזקאל כ') גם
 אני כסאחי אה ידי להם צמדצר להפיץ אותם
 צגויס ולזרות אותם צארלות הרי לך מפורש
 מן הסורה ומן הסציאיס ומן הסחוציס סצכיה
 זו סוקצעה לדורות סיהיו מפורצין צין האומות:
 ובמדרש וחסא כל העדה ויחנו את קולם, זה
 סאה"כ (ירמיה י"צ) נחכה עלי צקולה
 על כן סנאחיה, אותו קול סצכיהם גרם לכם
 ללקוח, ועל אותו הדור אמר יסעיה ע"ה
 (יסעיה י"ז) ציוס נטעך ססגסגי וצצקר זרעך
 ספריחי כד קליר ציוס נחלה וכאצ אכוס, עד
 סלא צא סערצ פרחס, כד קליר ציוס נחלה
 ציוס סעצרחי ליתן לכם נחלה אצותיכם נעשיחם
 כרוז צעולם, וכאצ אכוס ספורענות סנעלחם
 ירוסה לדורות סצכו כל העדה זליל ססעה
 צאצ אמר הקצ"ה אחס צכיהם צכיה סל חנס
 אחי אקצע לכם צכיה לדורות, ומאותה סעה
 נגזרה גזרה על צהמ"ק סיחרצ סכן הוא אותה

ויסא ידו להם להפיל אותם צמדצר, כסיאות
 יד כנגד כסיאות קול, ולכסיאות קול זה רמז
 ירמיה סאמר (ירמיה י"ח) זית רענן יפה פרי
 תאר קרא ה' סעך לקול המולה גדולה הלית
 אס עליה, יאמר כי צעון קול המולה סנשאו
 ישראל צמדצר צצכי הלית הקצ"ה אס צעלי
 הציח ססזכיר צראס הכי, ועיר הקצלה וחסא
 כל העדה כנסת ישראל סכי, זה (הוסע י"ד)
 כל ססא עון וקח עוב, ומזה לא אמר ויסאו
 כל העדה, וכן רמזו חכמי האמת צמדרסם
 צאיהם רצחי זכה חזכה זלילה קרי ציה זכה
 חזכה פי, ססוא לסון יולא זכה ומזכה כנס"י
 "עמה סנא" וחסא כל העדה, ויהיה רמז
 הכי וחסא כל העדה כנסת ישראל סהיא כל
 העדה, ויחנו את קולם מלאכי הסרת, ויצכו
 העס אלו ישראל, זלילה ססוא כלומר כל זה
 נגזר זלילה ססוא: (ע) אך בה אל סמרודו.
 למדך הכי סירחם העס סוא מרד, צהקצ"ה,
 וכן אמר סהמע"ס (מסלי כ"ט) סרדת אדם
 יתן מוקס ססרדה סיחרד סאדם מצו"ד היא
 סכוחכת מכסול ומוקס לכפסו, וכן היא גורמת
 סיסכת סאדם להקצ"ה, וסוא סאמר סכציא
 (יסעיה כ"ח) מי אה וסירחי מאכוס ימות
 ומצן אדם חליר ינחן וחסכת ה' עוסך:

סר צלם מעליהם, יכנה סכח סיס להם למעלה
 צלסון לל לפי ססוא מנין על האומה כלל
 סמנין מפכי סחמה, והענין לפי סאין אותה
 כופלת למטה עד סיפול סרה למעלה, סחלה,
 ומזה סוק"ף לומר מעליהם, ובמדרש סיר ססיריס
 (סיר צ') ונסו סלללים, אלו סרי סעו"א.

והרמב"ן ז"ל פי' סר ללס מעליהם ססוקר סלל
 מעל ראסם ממה סידוע כי זליל
 סחותם סגדול סל הוסענא רצה הוא יוס כיו
 לצריחת עולם לא ימלא לל לראס מי סעחיד
 למות צאותה סכה, וזה כאלו אמר כצר נגזרה
 עליהם מיחה, זאת כוונתו ואע"פ סאיו לסוכו,
 וכראה כי זאת כוונת הכי סאמר (סס ד') עד
 סיפוח סיוס ונסו סלללים יאמר כי כססגי
 סזמן סיפוח סאדם וילא סרוח מפיו אז יסחלק
 ללו ויחקרב ללל סל ססס סרסוס צד' ססיצות
 סכי, צו (סהלס קכ"ח) ה' ללך, ולפי"ז סיה
 יכול לומר ונס סלל אצל אמר ונסו סלללים
 כי סס סכיס צאדם צצואה וצצואה רצצואה,
 ואפשר לומר צעס סענין סזה ססוא פלחי
 כי סלל ראוי לכל סכצראיס סנעולם

חויזי עלי. לוחתי עד מחי לעדה, סופכם ללום
(סס ו') ונפסי כנהלה מאד ואחם ה' עד
מחי: בכל האותות אשר עשיתי בקרבם. לא
אמר בקרבכם אלא בקרבם זלסון יחיד.

וע"ד הפסעו צעת סהיו לב אחד לאציהם
סצממים. וע"ד המדרש בקרבם סלא היו
לריכין להפכות כדאמרי' והקרב והכרעים ודרסו
צמס' יומא מן סהיו לישראל אוכלין צמדבר
היה כבלע צאצרים הא מה אני מקיים (דברים
כ"ג) ויתד חסיה לך על אזניך דברים סחגרי
לומות העולם מוכרין להם. ועוד יס מי סלומר
סס לאחר סקרמו ססרי אפי' דברים סחגרי
לומיע מוכרין להם מן סיה מפין אלא לאחר
סקרמו ואמר להם הקצ"ה אני למרתי סהיו
לפני כמלאכי ססרת ועכסו אני מעריחכם
סמלאו חוץ למחנה ג' פרסאות דכ' (צמדבר
ל"ז) ויחנו על הירדן מצית הישימות, ואמר
רבה צר צר חכה לדידי חזי ליה סהוא דוכחא
והוי חלחא פרסי: (יג-יד) ושמעו מצרים בי
העלית בבחך וגו' ואמרו אל יושב הארץ הוואת.
אחר סהזכיר וסמעו ואמרו פי' ססמיעת ואמרו
סמעו כי אחת ה' בקרב העם סזה, אסר עין
צעין כראה אחת ה' בענין סכ' (סמות כ"ד)
ומראה כבוד ה' כאס אוכלת. וכתב הרמב"ן
ז"ל ע"ד סממת עין לסון מראה, וכן (צמדבר
י"א) ועינו כעין סבדולת, (יחזקאל א') וארא
כעין סמול יאמר אסר מראה צמראה כראה
הוא סמך סבדול, וכן סמלא ציחזקאל (סס)
וכמראה סמראה אסר ראיתי צצאו לסחת סעיר
ע"כ. וסא סהסיצ משה צכאן וסמעו מלריס
וכן צמעסה סעגל (סמות ל"צ) למה יאמרו
מלריס, כראה מזה סאלמלא עעכת מלריס סיה
מסה סובל צעולן סל ישראל צחועלת עלמו
סיהיה הוא לגוי גדול וצודאי סיה לו להסיצ
סחינו רולה חועלת עלמו צצעול ישראל סהרי
כצו מוקר עליהם כפסו צאמרו (סמות ל"צ)
מחי לא מוקר. אבל סכוונה למסה צחפלה
הזאת לומר יחסצו מלריס ויאמרו כי יס כח
צאלהי ככען לחליל מידך כי עסית צמלריס
וצאלהיהם ספטים עד סהולאת אח העם מוקרצו
ולא יכלת לעסות כן צאלהי ככען והנה יסיה
חלול ססס ויחזיקו ידי עוצרי עצירה ויאמרו
מלריס לחססי ארץ ככען מצלתי יכלת ה' כלו'
יס כח ויכולת מצלתי כחן סל ישראל ומפני
חסיס לא סיה רולה מסה לסכול חועלתו סיהיה
הוא

סספל צין סיהיה אדם וצמסה ועוף או עץ
ואצן או עסצ ססדה מפני סלור ססמס סזורה
עליהם צא ויורד למסה צבולס ורסותם ולכך
אין כח צמס לרמות אח ללס, אצל הוא
כדה מפני ללס סהרי ללס הוא כראה צמקום
ססמס ראוי לזרות ולא רלה הקצ"ה סיהיה
אחר מהמלאים מסיג צבול סצרו, וכיון סכן
ראוי לכל דבר סצעולס סספל. סיהיה לו לל
כי ללו מורה על סויתו צעולמו וצמקומו וכאסר
יחסר לל ראס האדם צליל סחתימה הנה זה
אית וסיון צהעדר ללו סהויתו כעדרת מחי
העולס סספל ונכתצ ונחתס צעצעת סמלך
למות צסנה סהיא, וסיהיה סלצנה מופת צענין
זה לפי סהיא ממונה על כל צעלי חיים
סצעפלים כידוע צחכמה סמחקר. ואני סמה
למה סולרך סלסון סזה לומר סר ללס מעליהם
וה' אחנו כי כיון סהי אחנו אפי' לא סר
ללס מעליהם אין ליראה מהם סהרי כחן סל
ישראל גדול מכל סאלהים ולא כלורנו לורס.
אבל סכוכן צעיני כי יאמר אין לכס ליראה
מן עם סכנענים ולא מן ססריס סלהם,
לא מן סעס הוא סאמר אל סירא וגו', לא
מן ססריס הוא סאמר עוד אל סיראוס ונחן
סעס לכל אחד סלא יראו אח עם הארץ כי
לחמנו סס לפי ססר ללה מעליהם כחס הקסה
סמלא סחדס ממו כצו כסחלק למעלה ויראחם
אח סעס לא סיהיה אלא מפני ססריס סלא
ייראו מפני ססריס, הוא סאמר ה' אחנו כלו'
מחוך עמוד סעכן ועמוד האס סהולכים עמנו
אחס רואים כי ה' וצית דינו אחנו, וכיון
סכן אפי' לא סר ללס מעליהם אלא סהיו
ממונים עליהם צחוקק כחס כיון סהוא וצית
דינו צעורנו מה אנו חושסין להם ע"כ אל
סיראוס לסריס. ויחכן לפרס עוד כי לפי סהיה
ציד ישראל זכות הלחס והלל לכך יאמר כי
לחמנו סס צכות מלה צפסח, סר ללס מעליהם
צכות לל סכה, וה' סהוא ללן סל ישראל
אחנו בענין סכ' (סהלס קכ"א) ה' סומרך
ה' ללך על יד ימיכך, ע"כ אל סיראוס:

(י"א) עד אנה ינאצוני סעם סזה ועד אנה. אמרו
צמדבר אמר הקצ"ה אני לוחתי סתי
לומות מפניכם סופכם ללום ארצע צצעצוד
מלכיות (סס י"ג) עד אנה ה' ססכחי כלה,
עד אנה ססחיר אח פניך ממחי, עד אנה
אסית מלות צנפסי יגון צלצצי, עד אנה ירוס

הוא לבוי גדול צנוט ישראלי, וזהו שארז"ל חסד כמו כנקבה לפי שהנקבה כפועלת ומקבלת כח מן הזכר כי יאמרו שכן של ישראל אינו קנה הקצות שהרי יש כח אחר מתגבר עליו ופועל זו ככה הזכרות הפועל כנקבה, כן פ"י הרב הגדול רבינו שמעון: (יז) ועתה יגדל נא כח ה'. ע"ד הפסע מי שהוא ארך אפים יש לו כח גדול לסבור כעסקי, וזהו כאשר דברת לאחר המדות לכך סמך לו ה' ארך אפים, או יהיה ענין לאחר צעת לרה וכמו שדרז"ל בפסוק (בראשית כ"ח) וידר יעקב כדר לאחר מאי לאחר לדורות שיהיו נודרין צעת לרהם. וע"ד המדרש ועתה יגדל נא כח אדרי הכלה מדת רחמים למדה"ד. ודע כי אותיות השם יחצרך אל"ף דל"ת וי"ד של יגדל רבתי, ומלה"ד לשושצין שכלם לפני המלך להליץ זכות על צחו מלא המלך ואת הדיין עסיקין צענין הצח החליל שושצין חמה אחר מה אעשה אם אני מתחנן לפני המלך לריך אני לדיין אם אני מתחנן לפני הדיין לריך אני בכבוד המלך, מה עשה כלל את שניהם והזכיר את המלך בראשונה, וזהו ועתה יגדל נא כח אדרי מיד מחל לו המלך ואמר קלחתי בדצריך. וע"ד הקבלה ועתה יגדל נא כח ישפע וימטך הכח הפנימי צמדות ולא יסתלק למרום מרומים, ובאור הענין כי כשישראל מקיימין התורה והמלוכה הס"י רוכב שמים, וזהו (דברים ל"ג) רוכב שמים צעור כלו צעורה ישראל משפיע כח צמדותו וזה מוסיפין כח צנצורה של מעלה שכל (תהלים ק') צלהים כעשה חיל, וכשלין מקיימין התורה והמלוכה הוא מתרחק ממדותיו שכל (דברים ל"ג) ובגאותו שחקים, כלו שהוא מתגאה וסתלק למרום מרומים וזה משפיע כחו צמדות וזהו מתיסין כח של מעלה שכל (שם ל"ח) לור ילדך חסי, ולפי שהיו ישראל חייצין כלים במקום הזה והיו מתיסין כח של מעלה הולך משה לומר עתה צחפלו ועתה יגדל נא כח אדרי כדי להתמסך ולהשפיע הכח הפנימי צמדות ושלא יסתלק למעלה, וזה לשון יגדל, כיו"צ אחר דוד ע"ה (תהלים מ') יסיו ויטמחו צך כל מנקשך ויאמרו הויד יגדל אלהים אזהבי יסועהך. ור"ל חכמי האמת כנוי ההעשכה והשפע כלסון עזר, והוא שדרז"ל צמק' שצח כפעלה משה למרום מלאו להקציה שיהיה קושר

כתרים לאותיות א"ל משה אין שלום צעירך א"ל רצ"ע כלום יש ענד סנותן שלום לרצו א"ל אעפ"כ היה לך לעזרתי מיד אחר ועתה יגדל נא כח אדרי, ובאור מלת לעזרתי להתמסך לי כח ועזר. ודע כי מה שהזכיר ה' ארך אפים ולא הזכיר ה' אל רחום וחנן ולא הזכיר ואמת וכולר חסד לאלפים, גם לא הזכיר וחמלה לא עשה צמקרה כי אם צהשגחה גמורה, ולמדנו משה צכאן קדרי תפלה וצקסה איך יתפלל המתפלל ויתחנן המתחנן כדי שיתרלה אל אדרי וע"כ מהשלס עשרה מדות סנמקרו לו צסיני לא הזכיר מהן כאן כי אם שעה וחסד השצעה, לא הזכיר ה' אל רחום וחנן כי הם מדות למי סרובו זכיות וישראל היו עתה רובן עונות, ולא הזכיר ואמת כי צמדת אמת יהיו חייצין לפי שהיא מדה"ד, וכמו שדרז"ל אמת לא עניד לפנים משה"ד והיו מאמינים לדברי המרגלים אשר אצרה האמונה וכברתה מפייהם. ולא הזכיר כולר חסד לאלפים לפי שלא היה משה מתפלל עכשיו בזכות האבות לפי שהם עתה מואסין בארץ סצחרו צה האבות, ומזה לא אחר זכור לאצרהם לילחק כמו שאמר צמעשה העגל שהתפלל עליהם צלרתם, ולא הזכיר וחמלה כי היו מוידין, והולך להזכיר צחפלו ה' שהוא השם הראשון שהזכיר לו השם צשלס עשרה מדות. ובמסכת ראש השנה ה' ה' כאן קודם שיחטא אדם ויעשה חסובה כאן לאחר שיחטא ויעשה חסובה והוא מרחם אפי' על מי סרובו עונות אולי יסוב וכענין שכתוב (תהלים קמ"ה) עוז ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו, אצל כאן לא הזכירו אלא פעם אחת שהוא כנגד ה' לאחר שיחטא לפי שישראל היו צכאן חוטאים ולא עשו חסובה, ובאור זה ה' לאחר שיחטא כי אין צו סנוי והתפעלות אחר החטא בקודם החטא משא"כ צמלך צ"ו. ויש להשכיל עוד צמה שלא הזכיר משה אלא פעם אחת כי הוא העלך העליון שמתנו במשכות המדות ועמו ידבר ויצקס ממנו לרחם עליהם אולי יסובו ואם לא יסובו הלא אחת ארך אפים ללדיקים ולרשעים ומזה לא אחר ארך אף, וגדולה מזו שאמה רצ חסד למי שהוא מחלה זכיות ומחלה עונות כמי סרובו זכיות ואפי' צלא חסובה ואם סצ צחסובה אמה כושא לו עון ופסע כלו' אפי' סזוכות וסמרדים, ונקס לסצים לא

ינקה לשאינם שנים ואע"פ שאינו מנקה אינו מכלה זרעם ולא מכריחם מן העולם אבל הוא פוקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים, וע"כ אין לך להכותם בדבר כמו שאמרת ולהכריח זרעם אבל תוכל להפרע ולגבות חובך מהבנים מעט מעט, והקצ"ה הציצו קלחתי בדברך שאמרת עליהם ולא הכריחם מן העולם ואחר כך חפ"י להם ואם יש להם טוס חסד מחאבות-היה כולרו לחלפים אבל איני מוחל להם לעולם העון והפסע כי ימותו צמדבר וטס יתמו, אבל בניהם יצאו לארץ ואפקוד העון על הבנים ועל שלשים ועל רבעים כמו שאמרת, ומן הענין הזה היתה הגזרה שהוקצעה להם צביה לדורות כי פקד עונם על זרעם, והנה משה צחפלה הזאת מחוך שראה כי מעלתם כזרה עמד לא צקס צחפלתו שימחול על עונם רק אריכות חף לבד שיאריך להם כמו שאמר פוקד עון אבות על בנים ולא ישלחם ציד פסעם מיד, וע"כ הורה לו הקצ"ה מיד קלחתי בדברך שאחר כך להם ואפקוד עונם על זרעם אך האנשים הרואים את כבודי ואותותי ויכסו אותי ימותו צמדבר והבנים יכנסו לארץ, קלחתי בדברך, הציצו רז"ל פסוק זה צהרצה מקומות צחלמוד, שעל מעשה העגל כאמר והוא שאמרו עמד ארבעים יום שלישים ונחנו לחות שניות ויום הכפורים היה יום קליחה וכפרה שאמר לו קלחתי בדברך, עון העגל אבל עון זה של מרגלים איני קולח, אבל האנשים הרואים את כבודי ויכסו אותי יעכסו שימותו צמדבר ובניהם יירשו את הארץ, ולזה כוונו החכמים ז"ל שאמרו על עון העגל כאמר וכן תאמר שעל עון העגל כאמר אע"פ שהוא ככה צעון המרגלים, ובמדרש קלחתי בדברך הורה הקצ"ה לדבריו ואמר בדברך עתידים המלכיים שיאמרו

בדברך אשרי העצד שרצו מודה לו :
(כז) כי כל האנשים, שיעורו אם כל האנשים וצאור הכחוצים ואולם מי אני כלוי אני חי וקיים לעולם וימלא כבוד ה' את כל הארץ כי כל האנשים הרואים את כבודי וגו' אם יראו את הארץ וגו' כציכול אין הדבר כן, והנה זה לשון סצושה אבל הלשון חסר לכבוד מעלה, וכתב הרמב"ן ז"ל ע"ד האמת ואולם מי אני הצעחה למשה צקליחה ואמר שימלא כבודו את כל הארץ צזרעם ולא בהם, צאור דבריו מי אני כנסת ישראל ידבר כי מי העולמים

והוא אלהים חיים ואמר שימלא כבוד ה' את כל הארץ התחטוכים ויטרה ציניהם כבודו ורחמיו צארץ צזרעם אבל לא צהם וזה צודאי הצעחה צקליחה ואמר על עלמו כבוד ה' כמ"ס (סס כ"ד) יהי כבוד ה' לעולם, וצריך שתשכיל כי צכל מקום צחמלא מי אני, אלהים חיים, וכן אל חי, וכן מי ה', הכל כאמר על כנס"י, וכשאמר (דניאל י"צ) ויטצע צחי העולם הוא הסס הגדול וכשאמר (מלכים י"צ) מי כפסך הוא מקום הכדר והצן זה : (כג) וכל מנאצי, מצני צניהם לא יראה ויהיה רמו לצביה לדורות לצמן החורצן והגלות שלא זכו לראותה :
(כד) רוח אחרת עמו, אחרת מן המרגלים כי הלדיק אחר הוא מן הרשע, וכן תמלא צסת (צרחסית ד') כי סת לי אלהים זרע אחר כי סת הלדיק ססיה תחת הצל היה אחר מקין הרשע כי הטוב הוא אחר מן הרע וכן הרע הוא אחר מן הטוב, וזהו אלהים אחרים (סמות ל"ד) לא תסתחוו לאל אחר וא"כ מלת אחר כסהיה כזכרת אלל הרע הוא טוב וכסהיה כזכרת אלל הטוב הוא רע : והביאותיו אל הארץ אשר בא שמה וורעו יורישנה והעמלקי, גם צכאן רמו הסס המיוחד למפרע להורות כי מדה"ד מתוחה כנגדם וע"כ יגזור עליהם שיטחקעו צמדבר וילכו למפרע ויחזרו לאחוריהם דרך ים סוף, ומזה היה אומר להם משה כסהיו רולין ללכת לפניהם ולעלות אל ההר למה זה אתם עוזרים את פי ה' והיא לא חללה, ולכך אמר להם כי על כן סצחם מאחרי ה' ומזה כחחיצהם לחזור לאחוריהם ולא יהיה שמי הגדול, עמכם, וטעם יוסצ צעמלק לארצו לכם : (כע) בסדר הזה יפלו פגריכם, כראה כי היו ישראל צחטא זה שלש כחות, מהם צכו, מהם החלונכו על משה ועל אהרן ואמרו לו מתנו, מהם אמרו כחכת ראש וכנגדם הזכיר הכ' פגריכם שלשה פעמים והזכיר לשון פגריכם כדי שלא תצין צהם אצדן הנפשות רק הפגרים לצדם ממו ויש להם חלק לעוה"צ וז"ש צסוף דבריו צמדבר הזה יתמו כלומר הפגרים לא הנפשות, וכל פקודיכם לכל מקפרכם מצן עשרים שנה ומעלה סצט לוי לא היה, צכלל זה כי מקפרם מצן חדס ומעלה : (ל) אם אתם חבאו אל הארץ, הדבור הזה למשה ולאהרן היה ציחד שיאמרו כן לישראל כמו שהזכיר אמור אליהם, ויחכן לומר כי כיון צדבור הפרסה הזו

זא לסניהם הרי הם בכלל אם אחס חצור אל
 הארץ ורמו להם שלא יכנסו לארץ וכסם
 שרמו משה בעלמו (סס ט"ו) חציאמו והטעמו
 והוליא עלומו מכללם ואע"פ שמהם ואהרן היו
 עתה לדיקים גמורים ולא חטאו מפני כבודן
 של ישראל לא רלו ליכנס לארץ ומהו צמדצר
 רלה הכי לרמוז שאף המנהיגים הדיקים עתידין
 סימנמו סס ולא העלה זכותם שיכנסו לארץ
 ולכלול עוד צרמו זה כי כסם שמוהם הם ומשה
 ואהרן עמהם צמדצר ולא זכו ליכנס לארץ
 כך הם עתידין סימנמו צמחית המחים ומשה
 ואהרן עמהם ויכניסו אותם לארץ ויהיו רועים
 שלהם כצלחשונה ויועליהם כצחלהם ובעלוי
 השנה ויותר ממה שהיו צמדצר לפי שחלה
 משה צמיו להכנס לארץ ולהשלים המלות
 החלויות זה שלא הי יכול לקיימם צחול
 וע"כ יזכה לתחית המחים וחזקה כפשו צמעלה
 והשנה שלמה הראויה למי שנקיים כל המלות
 כלן וכן ישראל מהדור ההוא שמוהו צמדצר
 הם הם שקצלו החורה וראו המעמד הקדוש
 ומראה כבוד ה' עין צמיו מאחר שקצלו דינם
 יזכו לתחית המחים ויהעלו צהשנה צמעלה
 גדולה יותר ממה שהיו : (לד) יום לשנה יום
 לשנה היה לו לומר שנה ליום שנה ליום כלו
 אחי מעניש אחס וגור עליכם שחיה מעולטלין
 צמדצר כאהל רועים המעלטל ממקום למקום
 שנה אחת לכל יום ויום אשר תרחם את
 הארץ ולפי קשור הענין היה לו להקדים
 הפורענות הצל צא להודיענו שמהוך עכשו
 וחוכמהו למדנו רחמנות וכשחמר יום לשנה
 יום לשנה צא לרמוז מה שדרזל והלאה הי
 חרצע מאות פרסה על חרצע מאות פרסה
 והיאך הספיקו ללכת צמי יום חלא צלוי וידוע
 לפני מי שאמר והיה העולם שעתידין שיגזור
 עליהם שנה ליום וקלר להם את הדרך ולפיכך
 חמר יום לשנה יום לשנה כאז המכה את צנו
 לא מכת אכזרי חלא כרחם אצ על צנים
 וצאורו הכני קלרחי לכם את הדרך כדי סימנע
 שצועתי : (לה) אני ה' דברתי בזר דין זה
 כי הוא בזר דין שיש עמו שצועה ואינה נקדע
 ואע"פ שאינו נקדע נדחה הוא שכן דחה
 משה צחפלהו חרצעים שנה : (לז) במנפה לפני
 ה' צאותה הסגורה להן מדכ"מ הם חטאו
 צלסון וכשחמצו לשונם עד עזרים וחולעים
 יולאין מלסונם וצאים לחוך עזרים לכך נאמר
 צמנפה וזהו לפני ה' צאותה מדה מדה
 להם על פי מדותיו של הקצ"ה שסוף מורד
 מבימו כן פי רש"י ז"ל : (מא) והוא לא תצלת
 ע"ד הפסע העליה חזאת אל ראש ההר לא
 חללה וע"ד הקבלה מלה והוא חזרת לפני
 ה' ומ"ש והוא וקרי והיא לרמוז על פועל
 ומקבל וכתב הרמב"ן ז"ל והיא לא חללה ע"ד
 האמת כמו (יחזקאל ח') והיא מחלכת צין
 החיות : ויעשילו לסון (ישעיה ל"ב) עופל וצחן
 כלו שעלו אל הערפל ומדרשו כמו ויאפילו
 מלסון אופל כלו שלכו צחשך סלא צרעות
 וצדרך רעם : (מד) וארון ברית ה' ומשה
 הסוס הכחוצ משה לארון הצרית וכן כחוצ
 (צמדצר י"א) ויאמר משה שם מאות חלף
 רגלי וזהו מרמו הכי כי הסמך משה לשם
 מאות חלף רגלי לומר כך שחיה משה מקול
 כסמים רצוא סאס לא כן היה ראוי לומר
 העם אשר חכמי צקצנו שם מאות חלף רגלי :
 ש"ר (צ"ג) כי תבאו אל ארץ מושבותיכם וגו'
 ועשייתם אשר לה נקמכם פרסה זו לפרסה
 מרגלים כדי לחזק לצ הצנים המחלצלים ולנחם
 אותם ולהודיעם שיצאו אל הארץ ויקריבו סס
 קרצנות ובמדרש כסם שהאז ומסחל על צנו
 צחמסה דצרים לחולו וללמדו חורה ולפרדותו
 מן הכחן וללמדו חומנות ולספיו חשה כך
 עשה הקצ"ה לישראל מל אותם ע"י יחושע
 סכא (יהושע צ') עשה לך חרות לורים עם
 האצ חייצ לפדות אף הקצ"ה פדה לישראל
 סכא (סמואל צ') ומי כעמך ישראל גוי אחד
 צארץ אשר הלכו אלהים לפדות לו לעם ללמדו
 חורה אף הקצ"ה למדס חורה סכאמר (דצרים
 י"א) ולמדסם אותם אח צנים וכי (ישעיה
 נ"ח) אחי ה' מלמדך להועיל ללמדו חומנות
 אף הקצ"ה למדס את המלות סכא (צמדצר
 ל"ו) חלה המלות אשר ליה ה' להספיו חשה
 אף הקצ"ה חמר להם (צחאשית ח') פרו ורבו
 מה האצ מאכיל ומסקה וסך ורוחן ומלצים
 את צנו אף הקצ"ה לישראל סכאמר (יחזקאל
 ע"ז) וארחלך צמים ואשטוף דמך מעליך
 ואסוכך צמון ואלצישך רקמה וגו' (סס ט"ז)
 ולחמי אשר כחתי לך סלת ודבש ושמן האכלתיך
 (צמדצר כ"א) עלי צאר עכו לה' משה האצ
 כוחן ככסים לצן וצנו חייצ להעלות לפניו
 דורון אף הקצ"ה חמר לישראל כי חצאו אל
 ארץ מושבותיכם : (כ) ראשית עריסותיכם חלה

תרימו תרומה. מלות חלה אינה כוהגת צמדצר, אצל כחייצו זה מיד צכניסתן לארץ. ומה שהזכיר לצון מלחם הארץ הולרך לומר כן לפי שצמדצר היו אוכלים לחם העמים שהיה קדוש ולכך לוס כי כסיצאו לארץ ויאכלו מלחם הארץ שיקדשו אותה במלוא והיא מלות חלה ופי' הזכיר זו אח העם, ואמר מלחם הארץ תרימו תרומה לה' ומלות מה' להפריש החלה מן העיסה שנאמר ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה והמפריש מצרך אשר קדשנו במלותיו ולוכו להפריש חלה, בין בארץ בין בחולה לארץ, ועקר מלות חלה מה' אינו אלא בארץ שנא' והיה באכלכם מלחם הארץ, וצומן שכל ישראל עם שנא' צבאכם צביאח כלכם אומתי ולא צביאח מקלחכם ולפיכך חלה צומן הזה אפי' צימי עזרא צא"י אינו אלא מדצרי סופרים, ומה שאנו מפרישין חלה צחיל עכסיו מדצרי סופרים הוא כדי שלא הסתבה תורת חלה מישראל ואין לחלה שיעור מה' אפי' הפריש כסעורה פטר את העיסה אצל מדצרי סופרים שמפרישין א' מכ"ד מהעיסה כדי שיהא זה מתנה לכתן שנא' תחן לו חן לו דצר הראוי ליתן צמתנה וחלה צומן הזה הואיל ועקר החיוצ מדצריהם אינה חקורה באכילה אלא לכתן טעומהם יולא מגופו כגון צעלי קרין וצין וצות וכדות יולדות ומלורעים אצל שאר הטומאים צומנע הטומאות ואפילו טמא מה מותרין באכילה לפיכך כוחנין אותה לכתן קטן שלא ראה קרי עדיין או לקטנה צעדיין לא ראתה כדה וא"ל להפריש שכיחם לאש: וע"ד הקבלה, מלות החלה שהיא מלות יחידה צעיקה חרמוז לכנס"י שכתוב זה (סיר ו') אחת היא יוכתי חמתי והיא המעשר והתרומה כי נקראת תרומה שנא' חלה תרימו תרומה, ונקראת ראשית שנא' ראשית עריסותיכם כי היא כלולה מן החכמה העליונה הנקראת ג"כ ראשית שהיא ראשית הראשית הכרמזת צמלת צראשית. ואם הסביל זאת חדע עקר הטעם צמה שאין חיוצ המלות מה' אלא בארץ וצומן שהשכינה טורה צמקדס זאת צביאח כלכם ולא צביאח מקלחכם ואולי מפני זה הוקצעו צכ' הזה עשר חיצות: (כה) והם הביאו את קרבנם אשה לה' וחטאתם לפני ה'. כתב הרמב"ן ז"ל הרי זה כמו שאמרו הוא וצית דינו אחר כי סס הביאו את קרבנם לשם המיוחד והעלאתם

לפניו, והנה החטא מכוסר צמדת רחמים וצמדת הדין והזכיר זה צע"ז והזכיר ולגר הגר צמוכס כי הגרים מוכסלים תמיד צמטא זה עד כאן, צאור דצריו כי לפני ה' צרוב המקומות מדת הדין צלצר ואין כן לפני ה' שנכאן אך הכוונה זו הוא וצית דינו, ויאמר סכ' והס הביאו את קרבנם אשה לה' הוא העם העליון מקיס העולה וחטאתם הביאו לפניו כל' אל פניו שהם הוא וצית דינו, והזכיר ונקלח סכ' פעמים כי החטא מכוסר צמדת רחמים וצמדת הדין, והזכיר לצון סגנה צחחלה וצסוף, וכן צחחלת הפרשה וצסופו לומר כי ראוי לקלוח להם כיון שהם הקריצו את קרבנם עולה ועסו חיוצם צכל שהרי סגנה היא: (לח) כי דבר ה' בזה. כל החורה צכלל קרא דצר ה' שכיון שהוא עוצר ע"ז צמזיד הרי הוא צומה כל החורה כלל. ויתכן לפרש דצר ה' ע"ד הפסע על דצור ראשון של עטרת הדצרות שהוא עוצר על מלות אכני וצומה האלהות ואת מלותיו הפר היא מלות לא חעסה של לא יהיה לך שהפר אותה ועצר עליה וכלל הדצר כי צומה אכני וצטל לא יהיה לך. וע"ד המד' כי דצר ה' צומה זס המגלה פנים צחורה ואפי' קירוס ולמדו רז"ל צכאן כי חלמיד חכם הוא דצר ה' מפני שהוא מגיד דצר ה' והמלדיק את הרבים, ובענין סכ' (חחלים ק"ג) גצורי כח עוסי דצרו לשמוע צקול דצרו והאפי' קירוס - המצומה אותו הוא צומה את דצר ה':

(לצ) ויהיו בני ישראל במדבר, ידוע כי כל ענין המרגלים וענין מקושש גם, מעשה קרה צמדצר היה ומה טעם סי' זכיר צכאן ויהיו צכ' ישראל צמדצר. ויתכן לפרש ע"ד הפסע כי הוא להפליג על גודל חטא המקושש ולכך הולרך להזכיר צמדצר ולומר כי צמדצר שהיו צו ישראל והמן יורד צכל יום שהיו מן הכקיס המפורקמים המורים על חדוש העולם שס כחלא מקיסם זה לחלל שצת ולכא כנגד החדוש, או יאמר ויהיו צכ' ישראל צמדצר לפי שנגזרה גזרה צחטא מרגלים סי' טעכנו סס כענין סכ' למעלה צמדצר הזה יחמו וסס ימיתו הולרך לומר עוד ויהיו צכ' ישראל צמדצר וימלאו איש מקיסם כל' צדין סיס סי' וצכ' ישראל צמדצר מלצר הגזרה שנגזרה צחטא המרגלים לפי סי' צי' וסס מצרות אחרות כגון מחללי שצמות ומזלזלים צמלות לי'ית, וזהו

סמיכות הפרשיות והרי כל ישראל ערצים זה לזה מזה שדרז"ל (ויקרא כ"ו) וכשלו איש צאחו איש צעון אחיו. ויחכן לפרש עוד כי לפי שאמר למעלה והעמלקי והכנעני יושב צעק כליו לארוב לכם, מחר פנו וקצו לכם המדבר סיחזרו לאחוריהם דרך ים סוף הגיד ככלן הכי כי עשו כדבר הסם יח' ונקצו לאחוריהם המדבר דרך ים סוף ותכף בואם סם במלות ה' יתעלה אירע ענין המקושש, ולפיכך אמר ויהיו בני ישראל לצאר כי הם גרמו עברה זו מפני חטאם שהילכו לחזור לאחוריהם שהרי עזירה גוררת עזירה.

או אפשר לפרש עוד כי הוא דבק עם פרשה עבודה זרה הסמוכה לה כי התחילה הפרשה ובי תשגו לצאר משפט הלצור העוזדים ע"ז צפוגג, והס"ס צמטט ענוד ע"ז צמז"ד והכפס אשר העשה ציד רמה הכרת חכרת עונה זה ודרז"ל צמזן שעונה זה כליו שלא עשה חסונה, ולכך הזכיר ויהיו בני ישראל כי כן היה ענין בני ישראל צמדבר בעשותם הענל שעבדו סם ע"ז תחלתן צפוגג, הוא שאמרו (סמות ל"ב) - קים עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש ולצסוף מזידין - היו הוא סכתוב (סס) ויסתחוו ויזנחו לו ואצפ"כ נקלה להם הוא אמרו סלחתי כדברך. עוד אפשר לומר שכלול עוד מה שהזכיר המדבר בחטא המקושש לרמוז על כל מי שהולך צמדבר דרך רחוקה ואינו יודע איזה יום הוא סח"י צמזור אח השנה ואינו רשאי להפטר בכך כילד יעשה מוכה ששה וסונה יום אחד כמו שהזכירו רז"ל והעם צזה ע"ד האמת לפי שכל אחד ואחד מן השנעה הוא סנה שהרי צשטת ימי צראשית כל השנעה פעלו וסנחו וכאשר צזה סנה וסעלה פעולתה המנוחה והסענוג אז סנחו כלן בפעולתם ואז היתה מנוחה לכלן גם לעלמה, ואע"פ שישראל צמדבר היו מכוונים הימים והסנים על פי הסנזון וא"א להם לטעות רמי לך הכי על כל מי שהולך דרך ואינו יודע צאיזה יום סנה שהוא ח"י צמזור אח לא יסמור אח הסנה אפילו צמדבר: וע"ד המדרש ויהיו בני ישראל צמדבר, ללפחד צן חפר הים, כח"י סכא צמדבר וכח"י החס (צמדבר כ"ז) אצינו מה צמדבר: ויקריבו אותו ליל עולאי סנה, הסוצאים אותו הים לו לומר אשר עלאו איתו, אלא למדך סעדיין

היו מולאין אותו מקושש עלים אחר ססחרת לפי ססחרו צו ולא הים מכיח עלמו עלקושס. ויש להסעורר צמה שהזכיר צפרסה זו כמה פעמים אותו ויקריצו אותו סמולאים אותו ויכחו אותו ולא אמר ויכחוהו כע"ס צמקלל והנה הם צכלל ספרסה ועוד למה נקרא צלסון מקושש הים לומר מלקט עלים צסכת כי לסון קסיסה אינו נופל כי אס על סנן וקס סנא' (סמות ה') הם ילכו וקססו להם סנן וכן (סס ה') לקושש קס לחצן, ולסון לקיטה נופל על עלים סנא' (ירמיה כ') האצות מצערים אח האס והצנים מלקטים עלים.

יש צזה ענין, ידוע כי העולם ססה קלוות וכצראו צכה ססס הנעלס צססה חותמות כל קלה וקלה צחותס אחד וכצראו צססה יעים והנה ססצת נקראת אות, ומקושש הזה כסר צאותו האות וצחדוס העולם ועסה הקדס חול והסצת כסאר הססה וע"כ נקרא מקושש כליו מקו ססה כי ילא מהקו האמלעי סל ססה קלוות וכפר צסציעי שהוא היכל הקדס וסנן זה: (לד) כי לא פורש סח יעשה לו. צאיזו מיתח ימות אצל יודעין היו כי מחלליה מות יומת והסס יתעלה פירס ואמר מות יומת האיש רגוס אותו באצנים כליו מות יומת סכי מחלליה מות יומת פירוסו סקילה: (לה) רבר אל בני ישראל. מלות לילית צכלל, ואמרת אליהם פרעי המלות, וכן סדין צכלל ספרסיות סצסאר מלות סיחמר צהן דצר אל בני ישראל ואמרת אליהם ספירוסו כן כי כל מלות יס לה כלל וסרע וכבר הזכרתי זה צראש סדר ויקרא: ועשו להם ציצית. ע"ס ארצע סחילים סחלוין צה כמו (יחזקאל ה') ויקחני צליח ראשי, ועשו להם לילית ולא מן העסוי שלא יליא כיתין מן סעלית ויעסה מהן לילית, וכילד עסית הלילית וכמה חוטין כוחן צה ארצע סחוחצ צה ארצע חוטין צחור סעלית וכופל צאמלע והיו להו סמוכה ומכיתין צחוק סלס אלצעות צכנף סעלית ולריך לסרחיק קציעות הלילית מספת הצבר כמלא קסר גודל כסיעור הלפורן וכסר עד פרק הראסון ולא יהיה אורך החוטין מתחלתן סחות מארצע אלצעות. צגודל אצל אס כחמטיו אח"כ ולא כסחייר מהן אלא כדי לעכנן וכן אס כחמטיו צויות הצבר סצין מקוס קציעות החוטין וצין סוף האריג אפי' לא כסחייר מן האריג אלא כל

כל שפוא כשר. אבל אם נפסק אפי' חוט אחד מעקרו הרי זו פסולה, ולוקח אחד מן החוטין וכורך אותו על שאר החוטין עד שליטתן וזהו הנקרא גדיל, ומכאן שכי שליטי ענף פנוי והקפת החוט שלש פעמים על שאר החוטין נקרא חוליא והפוחת לא יפחות משצעה חוליות בכל כנף והמוסיף לא יוסיף על י"ג כנגד שצעה רקיעים ושפה אורין שזיכיהם וע"ש שהתכלת דומה לים ותיים דומה לרקיע. חנו מדמים קדוריו לקדוריו הרקיע. כדי לזכרנו לעוצה. וכתב הרמב"ן ז"ל צמחין חוטין שהם שמונה שהצבעה לצנים ר"ל שאינן לצוועין והשמיני תכלת משום שנא' פתיל תכלת משמע חד וזה התכלת הוא חוט של למד לצווע דם חלזון שהוא דג שדומה עיניו לעין הים ודמו שחור כדיו וזים המלח הוא מלוי וסורין אותו למד תחילה צמיד ואח"כ תכבסין אותו עד שיהיה כקי ומטילין ציורה רוחתה דם שהוא והלמד עם צמחין כמו אהל ולריף כדרך שעושין הלצצין כדי שיקלוט הלמד את העין, וי"א שהצנים חוטנים של תכלת והשפה לצן וכילד הוא עושה לוקח חוט אחד מן הלצן וכורך בו כריכה אחת על שאר החוטנים צלד הצגד ומכחו ולוקח חוט התכלת וכורך בו שני כריכות צלד כריכה של לצן וקושר ואלו השלש כריכות נקראות חוליא כמו שאמרנו וזהו הנקרא קשר העליון ומרחיק מעט ועושה חוליא שניה צחוט של תכלת לצדו ומרחיק מעט ועושה חוליא שלישיה וכן עד חוליא אחרונה שהוא כורך בה שתי כריכות של תכלת וכריכה אחרונה של לצן מפני שהתחיל בלצן מקיים זו שכן כתב וכתנו על לילית הכנף פתיל תכלת, וארז"ל הכנף מין כנף סיהא קמוך לכנף מינה ואח"כ פתיל תכלת ומקיים בלצן משום דמעלין בקדש ולא מורידין וכיון שהקדימו הכי למין כנף שמוע מינה חסוד הוא ואם היה מקיים בתכלת מוריד הוא, ולפי שהמלוא של תכלת סיהיה הפתיל כלו תכלת לא נעשה מהלצן אלא כריכה אחת בלצד קמוכה לכנף מין כנף ושאר החוליא עם החוליות כלן בתכלת חוץ מכריכה אחרונה שהיא בלצן והתחיל בו, וכן כתבו הגאונים ז"ל בצבוריהם ובחשובות שאלות שלהן, ועכסיו שאין לנו תכלת עושין לצן בלא תכלת דקיימא לן התכלת אינה מעכבת את הלצן וכן הלצן אינו מעכב את התכלת

כלו שחם עשה לצן ותכלת נפסק הלצן וכתמעט עד הכנף ונשאר התכלת לצדו כשר והלצן הן חיטי הענף שעושין על כנף הצגד ממין הצגד ונקרא לילית לפי שהוא דומה ללילית הראש דכ' (יחזקאל ח') ויקחני צלילת ראשי, וענף זה נקרא לצן לפי שאין חנו מלויים ללצוועו ואעפ"י שאין אחד מהם מעכב חצרו אינן שתי מלות אלא מלות אחת והלצווע עליה שיש זה לצן או תכלת או שניהם כאחד הרי זה קיים מלות עשה אחת משום שנא' וכתנו על לילית הכנף פתיל תכלת והיה לכם ללילית מלמד ששניהם מלות אחת, ותניא היה ר' מאיר אומר קשה עכסו של לצן כשאין מכחו מעכבה של תכלת משל למלך צו"ד שאמר לעצדיו הציאו לי שתי חותמות סיהיו עושין לעצד חותם להיות סימן עצדות כשקובין אותו לאחד אמרו לו חותם של זה לאחד אמר לו חותם של עיט פסעו שניהם ולא הציאו איזהו עכסו מרובה הוי אומר זה שאומר לו של עיט שהוא מלוי ולא היה לו להמלך, וכן זה של תכלת העיל לצן שהוא מלוי יותר מן התכלת, ועכסיו שעושין הכל לצן לוקח אחד משמונה חוטין וכורך אותו עד שליטתן ומכאן שכי שליטיהן ענף וכריכה זו אם רלה לכורך אותה חוליות חוליות כעין שכורך בתכלת הרפות צידו וזהו מנהגנו ואם רלה לכורך בלא מין חוליות עושה כללו של דבר יתכוין להיות הכורך שליט והוא למעלה והענף שכי שליטין והן למטה וכן ארז"ל צחוטזה מלות להכיה בשליט העליון, ומה שאנו עושין חמשה קשרים לפי שאמרנו שקולת מלות לילית ככל התורה כולה שכל המלות שהן חרי"ג רחוקות במלות לילית לילית צגימטרי"א ח"ר ושמונה חוטין וחמשה קשרים הם י"ג הרי חרי"ג, וז"ש וראיתם אותו וזכרתם את כל מלות ה', ואל תקשה עלי מולת לילית הנזכרת בפרשה שלשה פעמים שהיא חקרה יו"ד לילית כתיב שהרי למד של ללילית בזה להשלים שלשה היוד"ן.

והשעם שהזכיר בפרשה שלשה פעמים כנגד שלש מלות שכל אחת שקולת כנגד כל התורה ואלו הן ע"ז ושבת ולילית והוא קדר הפרשיות, וכי רש"י ז"ל ח' חוטין שבו כנגד שמונה ימים ששהו ישראל משילאו ממלרים עד שאמרו סירה על הים ע"כ, ודבר צרור הוא שצנציעי של פסק אמרו ישראל סירה על הים

כל שפוא כשר. אבל אם נפסק אפי' חוט אחד מעקרו הרי זו פסולה, ולוקח אחד מן החוטין וכורך אותו על שאר החוטין עד שליטתן וזהו הנקרא גדיל, ומכאן שכי שליטי ענף פנוי והקפת החוט שלש פעמים על שאר החוטין נקרא חוליא והפוחת לא יפחות משצעה חוליות בכל כנף והמוסיף לא יוסיף על י"ג כנגד שצעה רקיעים ושפה אורין שזיכיהם וע"ש שהתכלת דומה לים ותיים דומה לרקיע. חנו מדמים קדוריו לקדוריו הרקיע. כדי לזכרנו לעוצה. וכתב הרמב"ן ז"ל צמחין חוטין שהם שמונה שהצבעה לצנים ר"ל שאינן לצוועין והשמיני תכלת משום שנא' פתיל תכלת משמע חד וזה התכלת הוא חוט של למד לצווע דם חלזון שהוא דג שדומה עיניו לעין הים ודמו שחור כדיו וזים המלח הוא מלוי וסורין אותו למד תחילה צמיד ואח"כ תכבסין אותו עד שיהיה כקי ומטילין ציורה רוחתה דם שהוא והלמד עם צמחין כמו אהל ולריף כדרך שעושין הלצצין כדי שיקלוט הלמד את העין, וי"א שהצנים חוטנים של תכלת והשפה לצן וכילד הוא עושה לוקח חוט אחד מן הלצן וכורך בו כריכה אחת על שאר החוטנים צלד הצגד ומכחו ולוקח חוט התכלת וכורך בו שני כריכות צלד כריכה של לצן וקושר ואלו השלש כריכות נקראות חוליא כמו שאמרנו וזהו הנקרא קשר העליון ומרחיק מעט ועושה חוליא שניה צחוט של תכלת לצדו ומרחיק מעט ועושה חוליא שלישיה וכן עד חוליא אחרונה שהוא כורך בה שתי כריכות של תכלת וכריכה אחרונה של לצן מפני שהתחיל בלצן מקיים זו שכן כתב וכתנו על לילית הכנף פתיל תכלת, וארז"ל הכנף מין כנף סיהא קמוך לכנף מינה ואח"כ פתיל תכלת ומקיים בלצן משום דמעלין בקדש ולא מורידין וכיון שהקדימו הכי למין כנף שמוע מינה חסוד הוא ואם היה מקיים בתכלת מוריד הוא, ולפי שהמלוא של תכלת סיהיה הפתיל כלו תכלת לא נעשה מהלצן אלא כריכה אחת בלצד קמוכה לכנף מין כנף ושאר החוליא עם החוליות כלן בתכלת חוץ מכריכה אחרונה שהיא בלצן והתחיל בו, וכן כתבו הגאונים ז"ל בצבוריהם ובחשובות שאלות שלהן, ועכסיו שאין לנו תכלת עושין לצן בלא תכלת דקיימא לן התכלת אינה מעכבת את הלצן וכן הלצן אינו מעכב את התכלת

הים ולא צמחיני, אצל צהור דצרי מטיאלו
ממלרים מעשה סנחן להם רשות ויום י"ד של
שמיטה הפסקה הוא בכלל זה לפי שהפסקה הוא
קדשים ונקדשים אין היום הולך אחר הלילה.
הוא שכי ציום קדשנו יאכל לא יניח ממנו עד
צקר אצל לילה ראוי הוא ולפיכך בשאמרו
ישראל שירה על הים היה שביעי לימי הפסקה
ושמיני ליליאת מלרים מעשה סנחן להם רשות
והיא ליל ע"ו שהיא מיום י"ד שעצר :

וע"ד המדרש ועשו להם ליליאת לילית לשון
ראיה מלשון (סיר צ') מליץ מן המרכים
והלוצם לילית לריך - סיזמר מן העצרות שהרי
בסא הכבוד רואהו שהוא דומה להכלת וכלשון
החכמים נקרא עליה והוא מלשון עלוי ורוממות
מלשון (דניאל ח') וכעילת מן הרעא, וזה
רמז להקצ"ה שהוא מעולה ומרומם על הכל
וכלטויכו להחטעף בו מזה שדרשו (שמות ל"ג)
ויעבור ה' על פניו אלמלא מקרא כתיב א"ל
לאמרו כזיכול מלמד שנתעטף הקצ"ה בשליח
לצור והראה לו למטה צסיני ואמר לו כל
זמן שישראל חוטאים עשה לפני כסדר הזה
ואני מוחל להם והכוונה צמאמר הזה שצא
ללמדנו קדר הפלס ובקשה איך נתחנן לפניו
שנתעטף בשליח ושכזכור לפניו שלש עשרה
מדות זכוונת ויחמול לנו בזה, ובאמרו נתעטף
פ"י בשליח לזכה שהוא סימן קליחה וכפרה כשם
שהדצר האדום סימן החטא כך הלוצן סימן
המחילה הוא שכי (ישעיה א') אס יהיו חטאיכם
כשמים כשלג ילצינו אס יאדימו כחולע כלומר
יהיו, ומה שהאדם לוצם העליה ומחכמה צו
רמז להקצ"ה שהוא מכסה צריותיו ומלציסן
כענין שכי (צרחיה ג') ויעץ ה' אלהים לאדם
ולאסחו כחנות עור וילציסם, וגם רמז לעמיד
הקצ"ה עמיד להחיות המתים ולהקיום כלצושיהם
הוא שכי (איוב ל"ח) תתהפך כחומר חותם
ויחילצו כמו לצוץ ולפי שאלות זו רמז לחתיה
לגוף האדם תמלא שכוללת את הגוף כי הלילית
הם פחילים חלויים צדמיון שער הראש הוא
שכי (יחזקאל ח') ויקחני צלילת ראשי, הנקצ"ה
סעוסיין בשליח לחלות צהן החוטין הם צדמיון
העינים וחמשה קשרים כנגד ה' חושים שבו.
שמונה חוטין כנגד יום שמונה סכמול בו ומזה
אמרו שכל מי שאינו כמול אינו זוכה לחתיה
המתים, וצכל כנף וכנף תמלא חמשה קשרים
והם עשרים קשרים לארבע כנפים כחשבון

ידיים והרגלים שבהם עשרים אלצעות והרי
לך כלל הגוף, ומה שכל כנף היולא מנקצי
העליה שלים מחוצר וכרוך בלחד למעלה
ושכי שליסין הם מפוזרין ומחולקין זה מזה
למעשה הענין לרמז שאע"פ שישראל עכסיו
מפוזרין בגלות צין האומות והם צמדרגה התחתונה
עמידין הם צומן הגאולה שתייה ידן על
העליונה כאמרו (דברים כ"ח) ולתחך עליון
על כל גוי הארץ, ובצר רמז הענין הזה הנציא
שאמר (זכריה י"ג) והיה צכל הארץ כאס ה'
פי שנים זה יכרתו יגועו והשליטים יותר זה'
ואמרו צמד' והשליטים יותר זה, אלו ישראל שכל'
(ישעיה י"ט) והיה ציום שהוא יהיה ישראל
שליטה, ודרשו עוד כל המקיים מלות לילית
זוכה ומשמשין אותו אלפים ושמונה מאות
עצדים שנאמר (זכריה ח') והיה ציום שהוא
והחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות הגוים
צכנף איש יהודי לאמר כלכה עמכם כי שמענו
אלהים עמכם, שצעים אומות הם עשרה אנשים
מכל אומה הרי ת"ש צכנף אחד ולארבע כנפות
אלפים ושמונה מאות וכל המצות מלות לילית
עליו הכתוב אומר (איוב ל"ח) לאחור צכנפות
הארץ ויכערו רשעים ממנה :

ועל דרך הקצלה ועשו להם לילית המלות
הזאת צשלטים ושמים חוטין שצם
הרמז לכלה שצסיר השירים המעועשת וכלולה
משלטים ושמים כתיצות פליחות חכמה, ועליה
הזכיר שם (סיר ד') וריח שלמותיך כריח
לצנון וידוע כי אין השלמות דצר זולתה, וכמו
שדרשו רז"ל צצ"ר (דניאל י"ג) ויאמר אל
האים לצום הצדים כהדין קמלא דלצושיה
מכיה, ולכך כלטויכו צעטיפה העליה צשלטים
ושמים חוטין מסוס שכל' (דברים כ"ח) והלכת
בדרכיו, ומלות זו שקולה ככל המלות שצחורה
לפי שהיא האצן הראשונה הכוללת חרי"ג אצנים
יקרות ושלטים ושמים כתיצות, וכל כתיצ ונתיצ
מתחלק לשמים עוצ ורע צזכור ושמוז מלות
עשה ומלות ל"ח והנה הם ק"ד וכל אחד כלול
מעשר ספירות הרי חרי"ס הולא מהן כ"ז אותיות
סתורה הם חרי"ג מלות וז"ס צמק' שצועות
וראיהם אותו וזכרתם את כל מלות ה' שקולה
מלות לילית כנגד כל המלות כלן, כן כתב
החכם רבי עזריאל ז"ל צפירות סיר השירים
שצצר, ועוד יס צמלות הזאת קוד כפלא והוא
שצם ישראל מתדמין לחיות המרכבה, וכצר
ירמח

ידעה כי כל המלות כולן שכי חלקים מקובלות ומוטבלות, וחכמי האמת ז"ל תקנו לנו נוסח המרכות למלות המקובלות ולא תקנו למלות המוטבלות לפי שהמקובלות הן הן עקר הקדושה ועליהן אנו נקראים קדושים ע"כ תקנו בהם צרכה לומר אשר קדשנו צמלותיו ולכוננו.

וידוע לעשכיל כי המלות המקובלות שכלטוינו לעשותן צבליים גופניים כלן רמז ודוגמא לעניינים שכלליים, והנה החכמים ז"ל העשילו את האדם צעמדו מהפלל לפני הש"י לחיות הקדש והוא שארז"ל המהפלל לריך סיכוון רגליו שכל' (יחזקאל י') ורגליהם רגל ישראל הציחו רגליהם אל המהפלל לחיות הקדש.

ומעשה שמוע לפירוש המלות הזאת אשר זה ישראל אחדות לחיות הקדש, דע כי

ארבע חיות הן נוסאות הכבוד והם לו מרכבה וע"כ נקראו חיות המרכבה ואין ארבעתן כי אם חיה אחת ומה שכתבנו ארבע חיות זהו מחוד עליהן הענן והחשך ושאר המלאות המקיפות אותה, והנה זה בדמיון האילן כי עלם האילן וגופו אחד והענפים רבים מהחלקים זה מזה אע"פ שכלן משרש אחד, וע"כ הזכיר

הב' (סס א') ודמות על ראשי החיה רקיע כפיין הקרח הנורא וגו', כי אחר שהזכיר

ארבע חיות חזר להזכירן חיה אחת ולא אמר על ראשי החיות, והנה לכל חיה חיה מדי

חיות יס לה ארבע כנפים שהן י"ו כנפים לארבע חיות, ויס לכל אחד ארבעה פנים שהן י"ו פנים לארבע חיות הוא שכי' (סס) וארבעה

פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להן והנה הן ל"ב צין הכנפים והפנים ויס לכל זה שרשים ועניינים עלומים, ולדעת יונתן צהרנאנו מניין

ספנים לדי חיות ק"ד ומניין הכנפים לארבע חיות כו"ד ויחיה צאור הכתוב וארבעה פנים

לאחד לכל חיה וחיה ארבעה פנים וכל פן ופן מרובעת הרי ע"ז פנים שיש לכל חיה וחיה

ומורדת בארבעה פנים לכל רוח ורוח מארבע רוחות העולם והן ק"ד פנים לארבעתן, ומ"ס

וארבע כנפים לאחת להן פ"י לכל פן ופן, וכיון שיש לכל חיה וחיה ע"ז פנים והן ארבעה

פנים לכל פן ופן הרי ק"ד כנפים שיש לחיה אחת וכן לכל חיה וחיה הן ק"ד כנפים לחיה

שצמורה וק"ד לחיה שצמורה וכן ללפון ולדרוס נאלאו כנפי ארבע חיות צמורה כו"ד וסימנך

גלגולה כו"ד דליק, וכן תרגם יונתן שימא

עשרה גפין לכל אפא ואפא שחין וארבעה גפין לצריחא חדא והוי מנין גפיה דארבע צריחא עאתן ומחשין ושיחא גפין, ומשחרב צהמ"ק כחמיעו כנפי החיות שכן דרז"ל צמורה פק אין דורשין כתוב אחד לומר שש כנפים לאחד וכתוב אחד לומר וארבע כנפים לאחת להן, לא קשיא כאן צמון שצמורה קיים כאן צמון שאין צמורה קיים כצרכו כחמיעו כנפי החיות, הי מניינו חמיעו אחד רב חננאל אמר רב אותן שאומרות צהן שירה כ' הבא (ישעיה ו') וצמחים יעופף וגו' וכ' החם (משלי כ"ג) החמ"ק עיניך צו ואיכנו, רצון אמרי אותן שצמורות צהן את רגליהם שכל' (יחזקאל א') ורגליהם רגל ישראל אי דלא חמיעו מכל ידע ע"כ, מקפר הכנפים שחמיעו - היו ח' לכל

חיה וחיה שכים, ולדעת רצון הן אותן שהיו מוכסות צהן רגליהן, והיה זה כדי להזכיר עון

העגל ונשאלו להן רמ"ח כנפים שצהן משרתים להקציה ואומרים שירה כנגד רמ"ח מלות

שכלטוינו לעצור צהן השם יתעלה וכנגד אותן צמורה שחמיעו יס לנו מלות צריח מילה

לשמונה והיא המנינה עלינו צכל הדורות, ויש לך להשכיל כי הקציה כוון צצריחא האדם

להיותו צאריך כאחד מן המלאכים שצמחים או כחיות הקדש, והנה האדם גוף אחד

ומשחרגים ממנו חלקים מיוחדים בדמיון גוף האילן שמשחרגין ממנו ענפים ועלים כן משחרגים

מגוף האדם ארבעה אצרים מיוחדים להיות האדם מרכבה כמו חיות הקדש והשרה הסכינה

עליו והם המוח והלב וצריח לשון וצריח מילה וע"כ כלטוה צעפיפת העלית להיות ארבע

כנפות העלית מחופפין על החיה הוא שכתוב (דברים כ"ג) גדילים תעשה לך על ארבע

כנפות כסותך, וזהו סוד הלשון שהזכיר צמלות זו מלת כנפים וחיה יכול לומר על ארבעה

לדי או רצועי וכן הזכיר צכאן על כנפי צגדיהם הכנף פתיל חכלת, וכדי לרמז מנין הכנפים

והפנים שצכל חיה וחיה צאה הקצלה לחיות שמונה חושין צכל כנף כדי שיהיו שלשים

וששים חושין, וכסם שהחיה הנחלקת לדי חיות מחופפין עליה הכבוד ושכינת עזו כן גוף

האדם שחמנו כחלקים ארבע אצרים שהזכירו כלטוה צמלית המחוסף עלינו שיהיה הלילית

לבן ושיחן צו פתיל חכלת כדי שיתדמה לחיות המרכבה, ואע"פ הלצן הוא העקר, וז"ל מחמיל

לכחן הזרוע והלחיים והקיצה, (סס כ"ג) כי יקרא קן לפור שלח תשלח, שחט חיה ועוף (ויקרא י"ז) וספך את דמו וכסחו צעפר, צא ללבוש (דברים כ"ג) לא תלצס שעטנז, כולל לו צן ימול אותו ויסמר מאסמו עתים ידועים, כטע כעיעות (ויקרא י"ט) וערלתם ערלתו, קצר עתו (דברים י"ד) לא תתגודדו, גלח סערו (ויקרא י"ט) לא תקיפו, צנה ציה (דברים כ"ג) ועסית מעקה לגגך, קצע סערים (סס) וכחצתם על מזוזות ציתך וצטעריך, נחכסם צעליהו ועשו להם לילית, תסל לאדם סעצע צמים מה עשה הקצרכיט הוסיט לו את החצל א"ל הנח החצל צידך ואל תניחם סלס תניחם אין לך חיים, אף כאן אמר הקב"ה לישראל כל זמן סלסס מדוצקין צמלות יס לכס חיים סכא' (סס ד') ולסס הדצקים צה' אלסכס חיים כלכס היום ע"כ: וראיתם אותו מלוח סיהל נראה ומכאן סאין מלות לילית צלילה ולפיכך הכסים פטורות צה סה"ל מ"ע ססזמן גרמל, וזכרתם את כל מלות ה' ועסיתם אותם הראיה מציא לידי זכרון והזכרון מציא לידי מעשה, ולא תתורו אחרי לצצכס ואחרי עיככס סלצ והעין מקרקרים העצירות סעין רואה וסלצ חומר והגוף עוסק העצירה, ולס עשה כן כאלו רואה כסל סכצוד סהוא דומה לסכלת, והנה הלילית יהיה לאות ולסיעון סלל ירדוף האדם אחרי סרהור סלצ וכל אשר סללו עיניו, ומה ססקדים סלצ לפי ססלצ מנסיג את כל הגוף וכל האצרים סצגוף כמסכין אחריו:

(ח) למען חזכרו ועשיתם את כל מצותי דרז"ל צחיוצ קריאת סמע צצקר וצערצ לריך להחיו ז"ן סל סזכרו, והטעם צזה כדי סלל ססלצל סמלה סללנו וסלל יוצן מזה ססכרו צסיין סהוא לסון סכירות לפי סאין לעסות סמלות ע"מ לקצל פרס, גובל לומר צזה סהוא כדי לרמוז על סמסה חומסי תורה ססכלקים לסצעה סהרי סקולה מלוח זו כנגד כל סתורה, עוד ספסר לומר צססזת ה"ן סירמוז סל סצצת סגדול, ועכין הכי לומר סכי מלוח לכס מלוח זו צסכלת ססעסוק למטה למען סזכרו למעלה סמדה סה"ל צחוך מדה סכל סה"ל סצצת סגדול ואמר ועסיתם את כל מלותי לפי סכל סמלות ככללות סס, וזה מנזאר: (מח) אני ה' אלסכס אשר הוצאתי אתכס מארץ מצרים להיות לכס לאלהים אני ה' אלסכס.

צאר

צלצן ומסיים צלצן כי הוא צקוד ססרועה סיס פסועה לפניה ופסועה לאחריה, והנה הלילית וססכלת צדמיון סלולצ וסלחרוג, וכסס ססלולצ וסלחרוג מעכצין זה את זה כן הלילית וססכלת מעכצין זה את זה צזמן סהיה ססכלת מלוי סלל עכסיו סאין לנו סכלת מניח סלצן צלל סכלת כי הוא סעיקר, והנה ססכלת הוא סלחרוג סנקרל סדר, ובסדרש ססלים (ססלים ל') וסדרך על צניהם וסדרך זו סכלת סצמלות לילית סיסרלל מחכסין צה סנקרלל צכיס למקום, ועוד דרשו לילית אין לו סיעור למעלה סלל יס לו סיעור למטה, וכן דרשו צלולצ לולצ אין לו סיעור למעלה סלל יס לו סיעור למטה, וכדי סלל יפריד האדם צין הלילית וססכלת ולא יקלץ צכעיעות הולרכו רז"ל לדרוש ולא סתורו אחרי לצצכס זו מניוח כלוי סלל יסצצו צה לומר סחי רסיות יס רק ליחד סכל ציחוד סלס, ועוד סכי מוקיף צלור סס סססכל צפסוק ססמרץ סלמר סלמה (מסלי כ"ד) ירל את ה' צכי ומלך סעכינו על סדרך סזה ירל ה' זו מלות לילית, ומלך זו ססכלת סה"ל מדה סמלכות וסכלית סספירות וכדי סססחד יחוד סלס ולא סקלץ אמר ועס סוכיס סל ססערצ סל סססוצ צלצך סכיות כי סס יחוד סלס, וזהו סדרז"ל ולא סתורו אחרי לצצכס זו מניוח, ולפי סעכין סכזכר יהיה ורליתם אותם מלסון סות וסיעון כאלו אמר ורליתם חותמו וסוה חותם ססכלת ולס סזכר חצין, ובספר סכסיר סמלל מפורס מלי טעמל דסכלת מלמה"ל למלך וצחו סצקסו לילך למרחוק סחדו מלימת סמלך כחן להס סימכיס, פחדו מן סצת נחנה להס סימן אמרו מעסה צככי סימכין סלו ה' יסמרך מכל רע יסמור את כפסך: ובסדרש סססומל ועשו להס לילית זסיס (יסעיה מ"ג) ה' ספן למען לרקו יגדיל תורה ויחדיר, הקציה כחן תורה לישראל להסחילס חיי סעוה"צ ולא סניח דצר סלל כחן צו מלוח לישראל, ילל לסרוש לוח (דברים כ"ג) לא סחרוש צסור וצחמור יחדו, לזרוע (סס) לא סזרע כרמך כללס, לקלור (סס כ"ד) כי סקלור קלירך צסדה וסכחה עומר צסדה לא ססוצ לקחתו, למרוח סרומה ומעסרות, ללוס (צמדצר ע"ו) רלסית עריסותיכס חלה סרימו, סכל יצרך על מזוכה, לגזוז (דברים י"ח) ורלסית גז ללכך סחן לו, ילדה יחן צכורה לכהן, לסחוע (סס) וסחן

צאח צכאן כי הכוללם היתה כדי שיהיה לנו
לאלהים, וא"כ אין הענין לורך הדיוט צלצד
כי אם לורך גבוה, וז"ס יהושע (יהושע ז')
והכריחו את שמנו מן הארץ ומה העסה לשמך
הגדול כי אם אין עם אין מלכותו של מלך
מחפסמה, והפסוק הזה התחיל חכי ה' אלהיכם
וקיים חכי ה' אלהיכם כלו, צעוה"ז וצעוה"צ.
או יאמר חכי ה' אלהיכם בגאולה ראשונה זהו
שאמר אשר הולאתי אתכם מארץ מלרים
בגאולה אחרונה של קצון גליות והצטיחו צכאן
בחזרת סכינה בקצון גליות כמו שהיתה בגאולה
מלרים מה שלל מלינו בגאולה צבל שלל סרתה
סכינה צציה סכי סזה מכלל החמסה דצרים
סחפר ומסס ומ"ס (חגי א') וארלה צו ואכצדה
ואכצד כחיצ והסוס חכי גאולה אחרונה לגאולה
ראשונה וזהו דצר הכציה (יסעיה י"ח) יוקיף
ה' סכיח ידו וכחיצ (מיכה ז') כימי לאחד
מארץ מלרים ארחנו כפלחות :

מן פהשת קרה

שוחר טוב יבקש רצון ודורש רעה
תבואנה בוטח בעשרו הוא יפול ובערה
צדיקים יפרחו (משלי י"ח) :

שלמה המעיה יזהיר צכאן האדם שיסתדל
צעוצת חצירו ואל יסתדל צרעחו
ונזקו לפי שהוא מעותד שיאכל פרי מעסיו
ויסתלס לו ככל אשר יעסה מכ"מ וכל אחד
ואחד יאכל מה סזרע וילקוע פרי מה סכטע
צין לדיק צין רצע, הוא סכי צלדיק (יסעיה
ג') אמרו לדיק כי מוצ כי פרי מעלליהם
יאפלו, ובי צרצע (סס) חוי לרצע רע כי גמול
ידיו יעסה לו, ולסון שומר מענין תפלה כלסון
(משלי ח') ומסחרי ימלאוכי, וע"כ יאמר שומר
עוצ יצקס רלון מי שהוא דורס עוצת חצירו
ומתפלל עליו סנה הוא מצקס רלון הסס ימעלה,
וכן רזיל סזסירו על זה וצארו לנו התועלת
הוא שאמרו המתפלל על חצירו והוא לריך
לאותו דצר הוא כענה תחלה סכא' (איוצ מ"צ)
וס' סז אח סצות איוצ בהתפללו צעד רעהו,
וכן מי שהוא פרכס ויחיד צדורו סחייצ להתפלל
על צכי דורו ואס לא התפלל הוא כעכס צכך
סכך דרזיל צרולח סוגג סגולה לערי מקלט
ויסז סס עד מות סכסן הגדול מפכי מה תלה
סענין צמיחתו של כחיג לפי שהיה לו לצקס
רממים על צכי דורו ולא צקס, כלו' סיה חייצ

סיתפלל צעדס סיהיו זכאין עד שלל יארע
צימיו עון הרליחה הסיא וכל מי סכמנע מלהתפלל
כקרה חוטא, סכן מלינו צסמואל הכציה ע"ס
סאמר (ס"ח י"צ) חלילה לי מחטוא לה' מחדול
להתפלל צעדכס קרה מכיעת התפלה חטא,
וכ"מ צדוד ע"ס שהיה מתפלל על הצריות על
מקריהם ועל חלייהם, הוא סאמר (תהלים ל"ה)
ואכי צחלותס לצוסי סק עכיתי צלום כפסי
ותפלתי על חיקי חסוצ, ואמר עוד (סס קמ"ח)
כי עוד ותפלתי צרעותיהם כלומר צעוד סאכי
צחיים להתפלל עליהם צסציל רעותיהם, ומחוק
מה סכחוצ ותפלתי על חיקי חסוצ למדנו
סהמתפלל צעד חצרו סהתועלת חוצר חליו
מדכ"מ, וז"ס שומר עוצ יצקס רלון, והוא סדין
צתפק סאס ססתדל צדצר ככגד חצירו ומסצצ
לו רעוה ססכזק חוצר חליו, וז"ס ודורס רעה
חצואנו כי לא די סאינו דורס סלומו ועוצתו
חלל שהוא דורס רעחו לכך חצואנו מדכ"מ,
צוטח צעסרו הוא יפול רוצ הדורסיס רעה
הס הצומחים צעסרס כי העוסר קנה סיחגצר
לצ האדם על הצריות להכקס ולהרע להס,
וע"כ סמך לו צוטח צעסרו כי מלת הוא חחזור
לצוטח, והנה גס זה הוא מדכ"מ הוא צוטח
צעסרו וע"כ יפול צסצת עסרו, וכענין סכחוצ
(קהלת ה') עוסר שומר לצעליו לרעחו או מלת
הוא חחזור לעוסר כי צעוכס סצטח צעסרו
יפול עסרו כענין סכי (סס) ואצד העוסר ההוא
צענין רע ואמר צעוסר (משלי כ"ג) סחעיף
עיניך צו ואיכנו כי עסה יעסה לו ככפיס
ככסר יעוף הסמים, וכעלה לדיקים יפרחו
מחירות הללחו של לדיק סמסילו לפריחת העלה
הממהר לפרוח וקדם לפרי, והנה הוא צתפק
צוטח צעסרו כי הצוטח צעסרו יפול מהרה,
והלדיק הצוטח צהקצ"ס יפרח מהרה כענין
סכי (תהלים ל"צ) לדיק כחמר יפרח, זהו ע"ד
הפסטי, וע"ד סמר, שומר עוצ יצקס רלון זה
מרדכי, ודורס רעה חצואנו זה סמון צוטח
צעסרו הוא יפול זה קרה כלומר סאצד הוא
גס עסרו סכא' ואח כל הרכוס, וכעלה לדיקים
יפרחו זה משה ואהרן סכי צו וסנה פרח מטה
אחרן לציה לוי, סכי עסירים גדולים סיו
צעולם אחד צישראל ואחד צאומות, קרה צישראל
סמון צאומות סכיהם סמעו לכסותיהם וספלו
סמון סמע לעלת אסתו וספל סכאמר (אסתר
ה') ותאמר לו זרס אסתו וכל אומציו יעשו